

**Skonsolidowane sprawozdanie
finansowe**

**Grupy Kapitałowej Kredyt Banku S.A.
sporządzone za rok zakończony dnia
31.12.2008**

SPIS TREŚCI

1.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
2.	Skonsolidowany bilans	5
3.	Pozycje pozabilansowe	7
4.	Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	8
5.	Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	10
6.	Podstawowe informacje o emitencie	12
7.	Opis ważniejszych zasad rachunkowości stosowanych przy sporządzaniu sprawozdania	13
9.	Sprawozdawczość według segmentów branżowych	36
10.	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	42
11.	Koszty z tytułu odsetek i koszty o podobnym charakterze	42
12.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	43
13.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	43
14.	Przychody z tytułu dywidend	43
15.	Wynik na działalności handlowej	44
16.	Wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych	44
17.	Wynik na działalności inwestycyjnej	44
18.	Wynik przypadający na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych	45
19.	Pozostałe przychody operacyjne	45
20.	Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	46
21.	Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	48
22.	Pozostałe koszty operacyjne	49
23.	Podatek dochodowy	49
24.	Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	51
25.	Zysk netto na jedną akcję	51
26.	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	51
27.	Należności od banków brutto	52
28.	Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	53
29.	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	53
30.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w tym przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	53
31.	Wycena instrumentów pochodnych	54
32.	Należności od klientów brutto	56
33.	Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	62
34.	Należności z tytułu leasingu finansowego i zmiana stanu odpisów na należności leasingowe	64
35.	Inwestycyjne papiery wartościowe	65
36.	Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń	66
37.	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	74
38.	Rzeczowe aktywa trwałe	75
39.	Wartości niematerialne	78
40.	Zmiana stanu wartości niematerialnych	78
41.	Wartość firmy jednostek podporządkowanych	80
42.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	80
43.	Inne aktywa	81
44.	Nieruchomości inwestycyjne	81
45.	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	82
46.	Zobowiązania wobec banków	83
47.	Zobowiązania wobec klientów	83
48.	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	84

49.	Rezerwy	85
50.	Pozostałe zobowiązania	87
51.	Zobowiązania podporządkowane	87
52.	Kapitały	88
53.	Zobowiązania warunkowe udzielone	91
54.	Współczynnik wypłacalności	92
55.	Miary ryzyka będące podstawą wyliczania określonego w Prawie Bankowym wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.	94
56.	Działalność zaniechana	97
57.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	97
58.	Świadczenia pracownicze	98
59.	Wzajemne transakcje z podmiotami powiązanymi	98
60.	Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A.	103
61.	Wysokość kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku oraz w jednostkach od niego zależnych	106
62.	Struktura zatrudnienia	106
63.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa	107
64.	Sprzedaż jednostek podporządkowanych	110
65.	Informacja o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	110
66.	Zmiany w składzie osób zarządzających i nadzorujących Kredyt Banku S.A. w 2008 roku	111
67.	Objaśnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej w działalności operacyjnej	112
68.	Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym	112
69.	Wyłacone i zaproponowane dywidendy	112
70.	Informacje o znaczących wydarzeniach, które nastąpiły po dacie bilansu	113
71.	Dane porównywalne	114
72.	Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych nieujmowanych w bilansie w wartości godziwej ...	114
73.	Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej	118
74.	Działalność powiernicza	121
75.	Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Kredyt Banku S.A.	121

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

w tys. zł	Nota	Dane porównywalne	
		okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	10	2 311 781	1 594 854
Koszty z tytułu odsetek i koszty o podobnym charakterze	11	-1 251 909	-723 381
Wynik z tytułu odsetek		1 059 872	871 473
Przychody z tytułu opłat i prowizji	12	389 744	367 674
Koszty z tytułu opłat i prowizji	13	-96 614	-58 173
Wynik z tytułu opłat i prowizji		293 130	309 501
Przychody z tytułu dywidend	14	1 049	1 328
Wynik na działalności handlowej	15	242 237	179 243
Wynik na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	16	1 215	-3 619
Wynik na działalności inwestycyjnej	17	-11 589	4 533
Pozostałe przychody operacyjne	19	99 534	82 915
Przychody operacyjne ogółem		1 685 448	1 445 374
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	20	-1 104 581	-974 622
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	21	-108 202	84 962
Pozostałe koszty operacyjne	22	-49 567	-55 270
Koszty operacyjne ogółem		-1 262 350	- 944 930
Wynik na działalności operacyjnej		423 098	500 444
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych		-2 043	1 513
Zysk brutto		421 055	501 957
Podatek dochodowy	23	-96 138	-111 418
Zysk netto z działalności gospodarczej		324 917	390 539
Zysk netto z działalności zaniechanej		0	0
Zysk netto		324 917	390 539
Z tego:			
Przypadający na akcjonariuszy Banku	24	324 917	390 539
Przypadający na udziały mniejszości		0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		271 658 880	271 658 880
Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	25	1,20	1,44

Bank nie wylicza rozwodnionego zysku na jedną akcję z uwagi na brak kategorii kapitałowych powodujących rozwodnienie.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

2. Skonsolidowany bilans

w tys. zł	Nota	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Aktywa			
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	26	827 972	611 690
Należności od banków brutto	27	340 865	2 456 352
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	28	-2 261	-2 260
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	30	1 317 764	465 027
Wycena instrumentów pochodnych w tym:	31	2 302 799	495 095
- instrumenty pochodne zabezpieczające	36	166 954	34 025
Należności od klientów brutto	32,34	27 660 647	17 456 184
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	33,34	-927 331	-834 327
Inwestycyjne papiery wartościowe:	35	6 238 011	5 482 335
- dostępne do sprzedaży		4 365 127	3 437 169
- utrzymywane do terminu zapadalności		1 872 884	2 045 166
Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	37	10 131	12 174
Rzeczowe aktywa trwałe	38	421 866	396 446
Wartości niematerialne	39, 40	60 924	67 212
Wartość firmy jednostek podporządkowanych	41	36 052	36 052
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23	98 000	150 658
Należności z tytułu podatku dochodowego		0	1 309
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	42	0	767
Nieruchomości inwestycyjne	44	209 867	219 509
Inne aktywa	43	135 370	113 957
Aktywa razem		38 730 676	27 128 180

Skonsolidowany bilans należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Skonsolidowany bilans (c.d.)

w tys. zł	Nota	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Zobowiązania			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	45	1 113 275	1 101 661
Zobowiązania wobec banków	46	12 125 013	5 301 449
Wycena instrumentów pochodnych w tym:	31	1 890 221	474 370
- instrumenty pochodne zabezpieczające	36	1 708	44 178
Zobowiązania wobec klientów	47	20 275 366	17 088 638
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	48	8 991	50 126
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		52 303	7 228
Rezerwy	49	59 474	161 034
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23	855	872
Pozostałe zobowiązania	50	280 022	272 263
Zobowiązania podporządkowane	51	279 643	394 235
Zobowiązania razem		36 085 163	24 851 876

w tys. zł	Nota	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	52	1 358 294	1 358 294
Kapitał zapasowy	52	604 966	383 711
Kapitał z aktualizacji wyceny	52	97 938	-87 617
Kapitał rezerwowy	52	240 942	180 942
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	52	-733	-733
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych		19 189	51 168
Zysk netto bieżący przypadający na akcjonariuszy Banku		324 917	390 539
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku		2 645 513	2 276 304
Udziały mniejszości		0	0
Kapitał własny razem		2 645 513	2 276 304
Zobowiązania i kapitał własny razem		38 730 676	27 128 180

Skonsolidowany bilans należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

3. Pozycje pozabilansowe

w tys. zł	Nota	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane			
Zobowiązania udzielone:	53	7 219 430	6 002 445
- finansowe	53	5 389 649	4 374 464
- gwarancyjne	53	1 829 781	1 627 981
Zobowiązania otrzymane:		1 829 299	2 224 054
- finansowe		521 748	902 441
- gwarancyjne		1 307 551	1 321 613
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży		279 092 521	218 165 219
Pozostałe:		5 289 553	3 211 824
- otrzymane zabezpieczenia kredytowe		5 288 009	3 210 280
- pozostałe		1 544	1 544

Skonsolidowane pozycje pozabilansowe należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

4. Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

Zmiany w okresie 01.01.2008-31.12.2008

w tys. zł	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządko- wanych	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik netto bieżącego okresu	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy mniejszościo- wych	Kapitał własny razem
Kapitał własny na początek okresu – stan na 01.01.2008	1 358 294	383 711	-87 617	180 942	-733	441 707	0	2 276 304	0	2 276 304
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			80 069					80 069		80 069
Efekt wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne			149 012					149 012		149 012
Podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale			-43 526					-43 526		-43 526
Zysk/strata netto ujęty bezpośrednio w kapitale			185 555					185 555		185 555
Wynik netto bieżącego okresu							324 917	324 917		324 917
Ujęte przychody i koszty łącznie			185 555				324 917	510 472		510 472
Odpis z zysku z lat ubiegłych spółek Grupy		221 255		60 000		-281 255				
Wypłata dywidendy						-141 263		-141 263		-141 263
Kapitał własny na koniec okresu – stan na 31.12.2008	1 358 294	604 966	97 938	240 942	-733	19 189	324 917	2 645 513	0	2 645 513

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

Zmiany w okresie 01.01.2007-31.12.2007 (dane porównywalne)

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządko- wanych	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik netto bieżącego okresu	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy Banku	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy mniejszościo- wych	Kapitał własny razem
w tys. zł										
Kapitał własny na początek okresu – stan na 01.01.2007	1 358 294	104 789	18 275	120 942	-646	490 604	0	2 092 258	0	2 092 258
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			-89 090					-89 090		-89 090
Efekt wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne			-41 641					-41 641		-41 641
Podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale			24 839					24 839		24 839
Zysk/strata netto ujęty bezpośrednio w kapitale			-105 892					-105 892		-105 892
Wynik netto bieżącego okresu							390 539	390 539		390 539
Ujęte przychody i koszty łącznie			-105 892				390 539	284 647		284 647
Odpis z zysku z lat ubiegłych spółek Grupy		278 922		60 000		-338 922				
Wypłata dywidendy						-100 514		-100 514		-100 514
Różnice kursowe					-87			-87		-87
Kapitał własny na koniec okresu – stan na 31.12.2007	1 358 294	383 711	-87 617	180 942	-733	51 168	390 539	2 276 304	0	2 276 304

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

5. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

w tys. zł	Nota	okres	Dane
		od 01.01.2008 do 31.12.2008	porównywalne okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) netto		324 917	390 539
Korekty do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej:		-3 763 335	-2 031 758
Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujęty w wyniku finansowym		96 138	111 418
Niezrealizowane zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	63b	-8 622	6 737
Działalność inwestycyjna i finansowa		110 430	-288 162
Amortyzacja	20	103 700	110 663
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych		2 043	-1 513
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości	63c	91 144	-244 758
Dywidendy		-1 049	-1 328
Odsetki	63d	2 367	-136 196
Zmiana stanu rezerw		-101 560	-8 192
Zyski (straty) na sprzedaży inwestycji	63e	13 785	-6 838
Zmiana stanu aktywów operacyjnych (wyłączając środki pieniężne)		-12 581 167	-4 735 265
Zmiana stanu należności od banków	63f	170 544	199 148
Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz wycena instrumentów pochodnych	63g	-2 519 127	15 413
Zmiana stanu należności brutto od klientów		-10 204 463	-4 812 341
Zapłacony/otrzymany podatek dochodowy		-41 488	-60 346
Zmiana stanu pozostałych aktywów	63h	13 367	-77 139
Zmiana stanu zobowiązań operacyjnych		8 619 886	2 873 514
Zmiana stanu zobowiązań wobec Banku Centralnego		11 614	1 099 671
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	63i	4 034 983	1 278 410
Zmiana stanu wyceny instrumentów pochodnych		1 458 321	134 272
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	63j	3 186 728	1 281 375
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		-41 135	-983 799
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	63k	-30 625	63 585
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-3 438 418	-1 641 219

Skonsolidowane przepływy pieniężne należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

<i>w tys. zł</i>	<i>Nota</i>	okres od 01.01.2008 do 31.12.2008	Dane porównywalne okres od 01.01.2007 do 31.12.2007
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy		688 485	2 733 517
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych		6 105	6 367
Zbycie inwestycyjnych papierów wartościowych	63l	490 298	2 503 086
Dywidendy otrzymane od akcji / udziałów		1 049	1 328
Odsetki otrzymane	63l	191 033	222 736
Wydatki		-1 246 277	-2 347 545
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych		-138 341	-117 307
Nabycie udziałów w jednostkach podporządkowanych		0	-50
Nabycie inwestycyjnych papierów wartościowych	63l	-1 107 936	-2 230 188
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		-557 792	385 972
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy		2 976 713	1 846 441
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	63n	209 580	0
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów		2 767 133	1 846 441
Wydatki		-709 164	-171 150
Wypłata dywidendy		-141 263	-100 514
Splata zobowiązań podporządkowanych	63n	-375 045	0
Inne wydatki z działalności finansowej	63m	-192 856	-70 636
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		2 267 549	1 675 291
Zmiana stanu środków pieniężnych		-1 728 661	420 044
Środki pieniężne na początek okresu		2 689 914	2 269 870
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	63a	961 253	2 689 914
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	63a	789 493	635 061

Skonsolidowane przepływy pieniężne należy analizować łącznie z informacją dodatkową, która stanowi integralną część sprawozdania finansowego

6. Podstawowe informacje o emitencie

Kredyt Bank Spółka Akcyjna (Kredyt Bank S.A., „Bank”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie (Polska), przy ul. Kasprzaka 2/8 został założony w 1990 roku i wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy pod numerem KRS 0000019597.

Kredyt Bank S.A. jest bankiem uniwersalnym, świadczącym usługi bankowe dostosowane odpowiednio do potrzeb wszystkich grup klientów. Szeroki zakres świadczonych usług Bank kieruje do podmiotów gospodarczych, klientów indywidualnych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Bank umożliwia klientom wygodny dostęp do oferowanych usług poprzez rozbudowaną sieć placówek i bankomatów oraz system bankowości internetowej.

Sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Kredyt Banku S.A. („Grupy Kapitałowej” lub „Grupy”) według stanu na dzień 31.12.2008 roku obejmuje sprawozdania finansowe Banku oraz spółek zależnych. W dniu 19.02.2009 roku niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Kredyt Banku S.A. zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Kredyt Banku S.A.

Niniejsze sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez uprawnionego niezależnego biegłego rewidenta, spółkę Ernst & Young Audit sp. z o.o. Badanie zostało przeprowadzone stosownie do obowiązujących w Polsce przepisów prawa oraz norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów.

Poniżej zaprezentowano jednostki zależne, które na dzień 31.12.2008 roku konsolidowane były metodą pełną.

Jednostka dominująca	Siedziba		
Kredyt Bank S.A.	Warszawa		
Podmiot zależny	Siedziba	Udział % w głosach na WZ na dzień 31.12.2008	Udział % w głosach na WZ na dzień 31.12.2007
1. Reliz Sp. z o.o.	Katowice	100,00	100,00
2. Żagiel S.A.	Lublin	100,00	100,00
3. Kredyt Lease S.A.	Warszawa	100,00	100,00
4. Kredyt Trade Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	100,00

Sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje również jednostkę stowarzyszoną wycenianą metodą praw własności.

Podmiot stowarzyszony	Siedziba	Udział % w głosach na WZ na dzień 31.12.2008	Udział % w głosach na WZ na dzień 31.12.2007
KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Warszawa	30,00	30,00

Grupa Bankowo-Ubezpieczeniowa KBC

Kredyt Bank S.A. jest podmiotem należącym w 82,54% do Grupy Kapitałowej Bankowo-Ubezpieczeniowej KBC („Grupa KBC”), która została utworzona w 1998 roku w wyniku połączenia ABB Insurance Group, Almanij-Kreditbank Group i CERA Bank Group. W obecnej strukturze Grupa KBC funkcjonuje od 2005 roku, tj. od połączenia KBC Bank and Insurance Holding Company z firmą Almanij. Grupa KBC notowana jest na giełdzie Euronext w Brukseli.

Grupa KBC koncentruje się na działalności typu bancassurance dla klientów indywidualnych, zajmuje się zarządzaniem aktywami, świadczy usługi dla przedsiębiorstw i prowadzi inne rodzaje działalności rynkowej. Jest jednym z trzech największych przedsiębiorstw bankowo-ubezpieczeniowych na rynku macierzystym w Belgii.

W Polsce Grupa KBC jest także właścicielem 100% akcji TUIR WARTA S.A., 100% KBC TFI S.A. oraz 100% udziałów w KBC Autolease Polska Sp. z o.o.

7. Opis ważniejszych zasad rachunkowości stosowanych przy sporządzaniu sprawozdania

7.1. Oświadczenie o zgodności z MSSF

Na podstawie art. 55 ust. 6a Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 76, poz. 694) wraz z późniejszymi zmianami („Ustawa o rachunkowości”), począwszy od dnia 01.01.2005 roku sprawozdania skonsolidowane Grupy są przygotowywane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości („MSR”) i Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („UE”).

Na podstawie art. 45 ust. 1c Ustawy o rachunkowości i na mocy decyzji Walnego Zgromadzenia Kredyt Banku S.A. z dnia 25.04.2005 roku, począwszy od dnia 01.01.2005 roku również sprawozdania jednostkowe Banku są przygotowywane zgodnie z MSR/MSSF.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony dnia 31.12.2008 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami MSR i MSSF w wersji obowiązującej na dzień 31.12.2008 roku i zatwierdzonej przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76 poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 209, poz. 1744).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Poniżej zostały przedstawione nowe lub zmienione regulacje MSSF oraz nowe interpretacje KIMSF, które Grupa zastosowała w bieżącym roku. Ich zastosowanie, oprócz kilku dodatkowych ujawnień, nie miało wpływu na sprawozdanie finansowe.

KIMSF 11 MSSF 2 - Wydanie akcji w ramach Grupy i transakcje w nabytych akcjach własnych

KIMSF 11 zawiera wskazówki, czy transakcje, w których jednostka emituje instrumenty kapitałowe w ramach zapłaty za otrzymane przez nią towary lub usługi, bądź też, gdy zapłatą są wyemitowane instrumenty kapitałowe jednostki tej samej grupy kapitałowej, należy traktować jako rozliczane w instrumentach kapitałowych czy też rozliczane w środkach pieniężnych. Interpretacja określa również sposób postępowania w sytuacjach, gdy jednostka wykorzystuje posiadane akcje własne w celu rozliczenia zobowiązań w ramach transakcji płatności w formie akcji własnych. W 2008 roku Grupa nie przeprowadzała transakcji, które są przedmiotem tej interpretacji.

Zmiany do MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena oraz MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji – Przekwalifikowanie instrumentów finansowych

Zmiany te dopuszczają reklasyfikację pewnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu do kategorii instrumentów utrzymywanych do terminu zapadalności, dostępnych do sprzedaży lub pożyczek i należności. Zgodnie z tymi zmianami dopuszczalne jest również, w pewnych okolicznościach, przeniesienie instrumentów dostępnych do sprzedaży do kategorii pożyczki i należności. Zmiany mają zastosowanie dla reklasyfikacji dokonanych 1 lipca 2008 roku lub później. Grupa nie dokonywała reklasyfikacji instrumentów finansowych, ani z kategorii instrumentów przeznaczonych do obrotu ani z kategorii instrumentów dostępnych do sprzedaży.

Interpretacja KIMSF 14 MSR 19 - Ograniczenia w wycenie aktywów programów określonych świadczeń, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje

KIMSF 14 zawiera wskazówki, jak oszacować graniczną wartość nadwyżki w programie określonych świadczeń, która może być ujęta jako składnik aktywów zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze. W Grupie nie występują świadczenia pracownicze będące przedmiotem regulacji MSR 19.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez RMSR lub KIMSF, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 8 *Segmenty operacyjne* - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* (zmieniony we wrześniu 2007) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* (zmieniony w marcu 2007) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- MSSF 3 *Połączenie jednostek gospodarczych* (znowelizowany w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,

- MSSF 2 *Płatności w formie akcji: warunki nabywania uprawnień i anulowanie* (zmieniony w styczniu 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Zmiany do MSR 32 i MSR 1: *Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające w momencie likwidacji (spółki)* (zmiany wprowadzone w lutym 2008) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 12 *Umowy na usługi koncesjonowane* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 13 *Programy lojalnościowe* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2008 roku lub później,
- Zmiany wynikające z corocznego przeglądu MSSF – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 *Koszt inwestycji w jednostkę zależną, współkontrolowaną i stowarzyszoną* - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 15 *Umowy dotyczące budowy nieruchomości* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Interpretacja KIMSF 16 *Zabezpieczenie inwestycji netto w jednostkach zagranicznych* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 października 2008 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,
- Zmiany do MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena: Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń* (zmiany wprowadzone w lipcu 2008) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* (znowelizowany w listopadzie 2008) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- Interpretacja KIMSF 17 *Dywidendy niepieniężne* - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE,

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

7.2. Podstawy sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Dane w sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w tysiącach złotych polskich (w tys. zł), o ile nie stwierdzono inaczej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, tzn. przez okres co najmniej jednego roku od daty bilansowej. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie stwierdza istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy, z wyjątkiem spółki Kredyt International Finance BV, w przypadku której, zgodnie z decyzją Walnego Zgromadzenia tej spółki, z dniem 15.07.2008 roku rozpoczęto proces likwidacji. W dniu 12.01.2009 roku spółka została wykreślona z rejestru sądowego. W związku z faktem, że spółka Kredyt International Finance BV od lipca 2005 roku nie prowadziła działalności operacyjnej, kwestia ta nie ma istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań finansowych, które wyceniane są do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, należności od klientów oraz instrumentów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości, a także instrumentów finansowych przeznaczonych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej przez kapitał z aktualizacji wyceny.

Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzenia sprawozdań finansowych są stosowane w sposób ciągły we wszystkich prezentowanych okresach.

7.3. Konsolidacja sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Kredyt Banku S.A. oraz sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzone za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2008 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera odpowiednie korekty w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

7.3.1. Jednostki zależne

Jednostki zależne to wszystkie podmioty, w stosunku do których Bank, w sposób bezpośredni lub pośredni, ma zdolność wywierania kontroli oraz kierowania ich polityką finansową i operacyjną w celu zapewnienia sobie możliwości czerpania korzyści ekonomicznych z działalności tych podmiotów.

7.3.2. Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to podmioty, których Grupa nie kontroluje w zakresie polityki finansowej i operacyjnej, lecz na które Grupa wywiera znaczący wpływ, co zwykle towarzyszy posiadaniu przez Grupę od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w ramach organów stanowiących. Inwestycje w akcje/udziały jednostek stowarzyszonych ujmowane są w bilansie początkowo według kosztu nabycia, a następnie wyceniane są metodą praw własności.

7.4. Pozycje w walutach obcych

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy ujmuje się w tej walucie, w której dana jednostka prowadzi działalność gospodarczą.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na PLN według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Aktywa oraz zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, ujmowane według kosztu historycznego, przelicza się na PLN według kursu średniego NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Zyski lub straty powstałe z tytułu przeliczenia powstałych różnic kursowych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, ujmowane według kosztu historycznego, przelicza się na PLN według kursu obowiązującego w dniu transakcji, a pozycje wyceniane do wartości godziwej według kursu średniego NBP z dnia dokonania wyceny. Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Poniżej przedstawiono średnie kursy NBP dla głównych walut stosowane przez Grupę do przeliczenia stanów bilansowych.

	31.12.2008	31.12.2007
EUR	4,1724	3,5820
USD	2,9618	2,4350
CHF	2,8014	2,1614

7.5. Ujęcie aktywów i zobowiązań finansowych w bilansie

Grupa ujmuje w bilansie składnik aktywów lub zobowiązań finansowych wtedy, gdy staje się stroną transakcji.

Transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są w bilansie zawsze w dacie rozliczenia transakcji. Kredyty i należności ujmowane są w momencie wypłaty środków pieniężnych kredytobiorcy.

7.6. Wyłączanie aktywów finansowych z bilansu

Grupa dokonuje wyłączenia składników aktywów finansowych z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z tych aktywów lub przenosi składnik aktywów finansowych zgodnie z paragrafami 18 i 19 MSR 39, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia z bilansu zgodnie z paragrafem 20 MSR 39. W szczególności Grupa dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą spodziewane wpływy z windykacji;
- nieskuteczność egzekucji należności Grupy stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego;
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika;
- roszczenia uległy przedawnieniu.

Po decyzji o wyłączeniu składnika aktywów Grupa nie podejmuje ponownej akcji windykacyjnej, a jakiegokolwiek ewentualne wpływy z danego składnika mają wyłączenie charakter incydentalny.

7.7. Klasyfikacja oraz wycena aktywów i zobowiązań finansowych

7.7.1. Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii zaliczane są:

- aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, tj. które zostały nabyte lub zaciągnięte z zamiarem sprzedaży lub odkupu w bliskiej przyszłości. Do tej kategorii zaliczane są portfele aktywów i zobowiązań finansowych, którymi zarządza się łącznie w celu uzyskania zysków w krótkim terminie. Do tej kategorii zaliczane są również instrumenty pochodne;
- aktywa lub zobowiązania finansowe, które w momencie początkowego ujęcia zostały wyznaczone przez Bank jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdyż pozycje te są zarządzane portfelowo w oparciu o wycenę do wartości godziwej, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Grupy.

Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o powszechnie stosowane modele wyceny oparte na zmiennych możliwych do zaobserwowania w otoczeniu rynkowym.

W przypadku papierów wartościowych, odsetki oraz zakupione dyskonto lub premia rozliczane są do wyniku odsetkowego w czasie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Papiery wartościowe są wyceniane do wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w wyniku z operacji finansowych.

Rozchód ze sprzedaży aktywów wyliczany jest przy użyciu metody FIFO.

Pochodne instrumenty finansowe ujmowane są w wartości godziwej, bez pomniejszenia o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione w momencie sprzedaży. Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej w momencie początkowego ujęcia instrumentu pochodnego jest cena zawarcia transakcji. Wycena instrumentów pochodnych uwzględnia także ryzyko kredytowe - odpisy z tego tytułu ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne posiadające na dzień wyceny dodatnią wartość godziwą wykazuje się w bilansie jako aktywa, zaś instrumenty posiadające ujemną wartość z wyceny jako zobowiązania.

7.7.2. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności zalicza się aktywa finansowe, niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach lub ustalonym terminie zapadalności, które jednostki Grupy zamierzają i są w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności lub do daty bardzo zbliżonej do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wyceniane są metodą zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej oraz z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Naliczone odsetki, jak również rozliczane dyskonto lub premia, rozpoznawane są w wyniku z tytułu odsetek.

7.7.3. Kredyty i należności

Kredyty i należności to kategoria nienotowanych na aktywnym rynku aktywów finansowych o ustalonych lub możliwych do ustalenia przepływach pieniężnych, które nie są zaliczane do instrumentów pochodnych. Kredyty i należności powstają, gdy Grupa pożycza środki pieniężne klientom w celach innych, niż uzyskanie krótkoterminowych zysków handlowych. Ta kategoria obejmuje należności od banków i klientów, w tym skupione wierzytelności.

Kredyty i pożyczki wyceniane są w bilansie według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Naliczane odsetki wraz z prowizjami netto (prowizje otrzymane pomniejszone o prowizje zapłacone) rozliczanymi w czasie według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w przychodach odsetkowych, prowizje rozliczane liniowo zaliczane są do przychodów prowizyjnych. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w korespondencji z kontami rezerw, które korygują wartość aktywów.

7.7.4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaklasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, kredyty i należności lub aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w bilansie według wartości godziwej. Skutki zmiany wartości godziwej odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny do momentu wyłączenia

składnika aktywów z bilansu lub rozpoznania utraty wartości, kiedy to skumulowane zyski lub straty ujęte w kapitale własnym ujmuje się w rachunku zysków i strat. W przypadku instrumentów dłużnych, przychody odsetkowe oraz dyskonto lub premia rozliczane są w czasie do wyniku odsetkowego przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, to wówczas aktywa są ujmowane według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w korespondencji z kontami rezerw, które korygują wartość aktywów.

Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, gdy powstaje prawo do ich otrzymania.

Rozchód ze sprzedaży aktywów wyliczany jest przy użyciu metody FIFO.

7.7.5. Zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu

Do tej kategorii zaliczane są zobowiązania wobec banków i klientów, zaciągnięte przez Grupę pożyczki, wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe, zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz zobowiązania podporządkowane, po uwzględnieniu kosztów transakcyjnych.

Zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu wykazywane są w bilansie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

7.7.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości zabezpieczeń, Grupa wyznacza pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej oraz przyszłych przepływów pieniężnych określonych składników aktywów, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się w Grupie do powiązania zabezpieczającego, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki Grupa będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej (lub przepływów pieniężnych) wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,

- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zabezpieczanie wartości godziwej, spełniające warunki rachunkowości zabezpieczeń, Grupa ujmuje w sposób następujący:

- zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego ujmuje się w rachunku zysków i strat;
- zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Zabezpieczanie przyszłych przepływów pieniężnych, spełniające warunki rachunkowości zabezpieczeń, Grupa ujmuje w sposób następujący:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym;
- nieefektywną część zysków i strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Odsetki otrzymywane i płacone od transakcji zabezpieczających ujmuje się w rachunku zysków i strat odpowiednio w pozycji przychody i koszty odsetkowe.

7.7.7. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem łącznego (hybrydowego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą niebędącą instrumentem pochodnym. Wbudowany instrument pochodny powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Wbudowany instrument pochodny oddziela się od umowy zasadniczej i ujmuje jako instrument pochodny zgodnie z zasadami przewidzianymi dla instrumentów pochodnych wtedy i tylko wtedy, gdy:

- cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nimi związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwymi dla umowy zasadniczej;
- samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny, spełniałby definicję instrumentu pochodnego oraz
- hybrydowy (łączny) instrument nie jest wyceniany w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej nie są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Kontrakt zasadniczy, po wyodrębnieniu wbudowanego instrumentu pochodnego, ujmuje się zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi dla takiego kontraktu.

7.8. Należności z tytułu leasingu finansowego

Umowy leasingowe, na mocy, których Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające tytułu posiadania składników aktywów, są ujmowane przez Grupę jako umowy leasingu finansowego. Należności z tytułu leasingu finansowego Grupa prezentuje w bilansie w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, w pozycji należności od klientów.

Przychody odsetkowe z tytułu umów leasingu finansowego rozliczane są w oparciu o metodologię efektywnej stopy procentowej w celu odzwierciedlenia stałej w danym okresie stopy zwrotu na inwestycji leasingowej netto.

7.9. Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli Grupa posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza przeprowadzić rozliczenie w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

7.10. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje „repo” oraz „sell buy back”) nie są wyłączone z bilansu. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się jako zobowiązania finansowe w pozycji „Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu”. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje „reverse repo” oraz „buy sell back”) ujmuje się w pozycji „Należności z tytułu zakupionych papierów z przyrzeczeniem odkupu”. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu traktuje się jako odsetki i nalicza metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy.

7.11. Rzeczowe aktywa trwałe

7.11.1. Własne aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe, kompletne, przygotowane do bezpośredniego użytku, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, będące w posiadaniu i użytkowane przez Grupę, ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Składniki aktywów trwałych o niskiej jednostkowej wartości umarza się całkowicie w miesiącu oddania ich do eksploatacji.

Pozycja rzeczowe aktywa trwałe obejmuje także aktywa trwałe w budowie oraz aktywa trwałe oddane do używania na podstawie umowy leasingu operacyjnego oraz aktywa trwałe otrzymane do używania na podstawie umowy leasingu finansowego. Rzeczowe aktywa trwałe, które nie są użytkowane przez Grupę, lecz są przeznaczone do sprzedaży, ujmuje się w bilansie w wartości niższej z dwóch: wartości

bilansowej na dzień zaklasyfikowania do tej kategorii oraz wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności.

7.11.2. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Grupa ujmuje w wartości bilansowej aktywów trwałych koszty związane z podwyższeniem wartości lub wymianą ich części w momencie ich poniesienia, pod warunkiem że istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zwiększonych przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tym składnikiem aktywów oraz że koszt ulepszenia lub wymiany może być zmierzony w wiarygodny sposób. Wszystkie inne koszty ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

7.11.3. Amortyzacja

Składniki aktywów trwałych amortyzowane są metodą liniową zgodnie z planem amortyzacji. Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności poszczególnych składników aktywów trwałych. Grunty nie są amortyzowane. Składniki aktywów trwałych, które są użytkowane razem, a które mają różny okres ekonomicznej użyteczności, są amortyzowane oddzielnie.

Szacowane okresy przewidywanej użyteczności ekonomicznej aktywów trwałych zostały zaprezentowane poniżej.

Budynki	40 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	10 lat
Środki transportu	6 lat
Urządzenia i maszyny	3 – 7 lat
Inne środki trwałe	5 lat

Weryfikacja wartości rezydualnej oraz okresów ekonomicznej użyteczności dokonywana jest raz do roku. Raz w roku przeprowadzana jest również analiza przesłanek oraz test na utratę wartości poszczególnych klas aktywów trwałych w celu sprawdzenia, czy bieżąca wartość bilansowa nie jest wyższa od wyższej z dwóch wartości to jest od wartości rynkowej lub zdyskontowanej wartości przyszłych korzyści ekonomicznych.

Dla celów rozliczenia podatkowego przyjmowane są stawki amortyzacji wynikające z obowiązujących przepisów podatkowych.

7.12. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zaliczane są aktywa spełniające następujące kryteria:

- można je wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań lub
- wynikają z tytułów umownych lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy mogą podlegać przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej.

Wartości niematerialne o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, będące w posiadaniu i użytkowane przez Grupę, ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Składniki wartości niematerialnych o niskiej jednostkowej wartości umarza się całkowicie w miesiącu oddania ich do eksploatacji.

Jako wartości niematerialne ujmowane są w bilansie również wydatki poniesione przez jednostki Grupy na wytworzone we własnym zakresie i na własny użytek wartości niematerialne, które zaplanowane są do użytkowania w okresie dłuższym niż jeden rok i prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające poniesione wydatki. Aktywowane w ten sposób koszty bezpośrednie wytworzenia wartości niematerialnych amortyzowane są przez szacowany okres ekonomicznej użyteczności, nieprzekraczający jednak 5 lat.

Jednostki Grupy ujmują w wartości bilansowej wartości niematerialnych koszty związane z podwyższeniem wartości lub wymianą ich części, w momencie poniesienia wydatków, pod warunkiem że istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zwiększonych przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z tym składnikiem majątku oraz że koszt ulepszenia lub wymiany może być zmierzony w wiarygodny sposób. Wszystkie inne koszty ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

7.12.1. Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane jako wartości niematerialne w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania. Grupa amortyzuje aktywowane koszty przez szacowany okres ekonomicznej użyteczności, który wynosi 5 lat.

Wydatki poniesione przez Grupę w związku z utrzymaniem i serwisem oprogramowania komputerowego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia.

7.12.2. Inne wartości niematerialne

Inne wartości niematerialne Grupa ujmuje w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowane umorzenie oraz o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

7.12.3. Amortyzacja

Wartości niematerialne są amortyzowane metodą liniową zgodnie z planem amortyzacji. Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności. Szacowane okresy przewidywanej użyteczności ekonomicznej wartości niematerialnych wynoszą 5 lat.

Dla celów rozliczenia podatkowego przyjmowane są stawki amortyzacji wynikające z obowiązujących przepisów podatkowych.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

7.13. Nieruchomości inwestycyjne

W 2007 roku, w związku z brakiem możliwości sprzedaży niektórych aktywów w określonym przez MSSF terminie, tj. w ciągu roku od dnia ich zaklasyfikowania do kategorii aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (MSSF 5), Grupa dokonała ich przeklasyfikowania do kategorii nieruchomości inwestycyjne. Zgodnie z MSR 40 oraz polityką głównego akcjonariusza Grupa wycenia nieruchomości inwestycyjne według modelu ceny nabycia.

7.14. Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżka kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach, zobowiązaniach i zobowiązaniach warunkowych przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy powstała z przejęcia jednostek zależnych ujmuje się w bilansie w pozycji wartość firmy jednostek podporządkowanych, natomiast wartość firmy powstała z przejęcia jednostek stowarzyszonych, w pozycji udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych. Wartość firmy nie jest amortyzowana, tylko analizowana pod kątem ryzyka utraty wartości.

Raz w roku Grupa przeprowadza test na utratę wartości rozpoznanej wartości firmy w oparciu o modele zgodne z wytycznymi zawartymi w MSR/MSSF, które bazują na ogólnie stosowanych zasadach wyceny inwestycji kapitałowych, m.in. uwzględniają dyskontowane przyszłe przepływy pieniężne.

7.15. Metodologia pomiaru utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartość bilansowa poszczególnych składników aktywów podlega okresowej weryfikacji pod kątem utraty wartości. Jeśli Grupa identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to następnie ustala się, czy bieżąca wartość księgowa danego składnika aktywów jest wyższa od wartości, jaką można uzyskać w drodze jego dalszego użytkowania lub sprzedaży, czyli szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów. W przypadku, gdy wartość odzyskiwalna jest niższa od bieżącej wartości bilansowej danego składnika aktywów, w rachunku zysków i strat rozpoznawany jest odpis z tytułu utraty wartości.

7.15.1. Pomiar wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwana składnika aktywów jest ustalana jako większa z dwóch wielkości: ceny możliwej do uzyskania ze sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży oraz wartości użytkowej danego składnika. Wartość użytkowa jest ustalana jako szacowane przyszłe przepływy pieniężne generowane przez dany składnik aktywów zdyskontowane stopą rynkową powiększoną o marżę na ryzyko specyficzne dla danej klasy aktywów.

W przypadku wartości firmy, dla celów analizy utraty wartości wyodrębnia się ośrodki wypracowujące środki pieniężne, czyli grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które można przypisać bezpośrednio do wartości firmy i które wypracowują wpływy środków pieniężnych niezależne od innych grup (ang. cash generating units). W przypadku stwierdzenia negatywnych trendów w generowanych przepływach, mierzona jest utrata wartości całej grupy aktywów i zobowiązań, która rozpoznawana jest w pierwszej kolejności w ciężar przypisanej wartości firmy.

Analizę przesłanek oraz ewentualne testy na utratę wartości rzeczowych aktywów oraz wartości niematerialnych przeprowadza się raz w roku. W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości, niezależnie od wystąpienia przesłanek, przeprowadza się raz do roku.

7.15.2. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

W przypadku innych aktywów, z wyjątkiem instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone, jeżeli przestają istnieć przesłanki wskazujące pierwotnie na wystąpienie utraty wartości lub zmienione zostaną parametry uwzględnione w szacunkach wartości odzyskiwalnej.

Odpis z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do wysokości wartości bilansowej aktywa, która, po uwzględnieniu skumulowanej amortyzacji, zostałaby wyznaczona, gdyby nie nastąpił odpis z tytułu utraty wartości.

7.16. Należności handlowe oraz inne należności

Należności handlowe oraz inne należności ujmowane są w wartości należnej do zapłaty pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne.

7.17. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się według wartości godziwej z uwzględnieniem kosztów sprzedaży. Jeśli wartość godziwa przejętych aktywów jest niższa niż wartość nominalna należności, to tworzy się odpis na utratę wartości. W przypadku gdy cena sprzedaży przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, to różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

7.18. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Bezpośrednio przed zaklasyfikowaniem do kategorii "przeznaczone do sprzedaży", wycena aktywów (oraz wszystkich aktywów i zobowiązań w grupie przeznaczonych do sprzedaży) podlega aktualizacji według zasad określonych przez MSSF 5. Aktywa trwale oraz aktywa z grupy przeznaczonej do sprzedaży są wyceniane w niższej z dwóch: bieżącej wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Aktywa trwale po zaklasyfikowaniu do kategorii aktywa przeznaczone do sprzedaży nie podlegają amortyzacji.

Działalność zaniechana to element działalności Grupy, który stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności Grupy lub jej geograficzny segment, lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Grupa ujawnia działalność jako niekontynuowaną w momencie sprzedaży lub zaklasyfikowania jako "przeznaczona do sprzedaży".

7.19. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych aktywów podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlega dyskontowaniu.

Podatek odroczony dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest również ujmowany w kapitale własnym według obowiązującej stawki podatku.

Poszczególne jednostki Grupy kompensują ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego w ramach jednostki.

7.20. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują krótkoterminowe pozycje służące realizacji krótkoterminowych obciążeń pieniężnych, wymagalne w ciągu okresu nie dłuższego niż trzy miesiące od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w Banku Centralnym oraz inne kwalifikujące się krótkoterminowe należności, w tym depozyty złożone na rynku międzybankowym.

7.21. Rezerwy

Grupa ujmuje rezerwy w bilansie wtedy, gdy:

- zaistnieje prawny lub zwyczajowo identyfikowany obowiązek, który wynika z przeszłych zdarzeń;
- jest prawdopodobne, że w celu wypełnienia tego obowiązku nastąpi wypływ środków pieniężnych;
- wysokość przyszłego zobowiązania można w sposób wiarygodny oszacować.

Rezerwa wykazywana jest w kwocie szacowanego wypływu środków pieniężnych. Poziom rezerwy ustala się jako wartość zdyskontowanego przyszłego przepływu pieniężnego na okres, po którym rezerwa zostanie wykorzystana.

7.21.1. Rezerwa na restrukturyzację

Grupa ujmuje w bilansie rezerwę restrukturyzacyjną na udokumentowane koszty związane z restrukturyzacją. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szczegółowy, formalny i ogłoszony plan restrukturyzacji. Rezerwa nie uwzględnia przyszłych kosztów operacyjnych.

7.21.2. Świadczenia pracownicze

Grupa nie prowadzi dla swoich pracowników określonego programu świadczeń emerytalnych, więc nie ma z tego tytułu zobowiązań wobec pracowników. Podmioty Grupy, jako pracodawcy, realizując nałożone przepisami prawa obowiązki, są zobligowane do opłacania i odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudniania pracowników oraz składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Płatności te stanowią element krótkoterminowych świadczeń pracowniczych, których główne składowe to: wynagrodzenia, premie, płatne urlopy. Krótkoterminowe świadczenia są ujmowane w kosztach działania na zasadach ogólnych.

Jedyny element długoterminowych świadczeń pracowniczych stanowi rezerwa na odprawy emerytalne, która raz do roku jest szacowana przez niezależnego aktuarusza.

7.22. Kapitały własne

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem Banku oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej. Pozostałe kapitały własne wykazuje się w bilansie z uwzględnieniem ich podziału na rodzaje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i z postanowieniami statutu Banku oraz poszczególnych spółek zależnych. Do kapitałów własnych zalicza się wynik netto za okres bieżący oraz niepodzielony zysk lub niepokrytą stratę z okresów poprzednich oraz wynik wyceny aktywów finansowych, które są wyceniane przez kapitał z aktualizacji wyceny (w przypadku jednostek zależnych do kapitałów własnych Grupy zalicza się wyniki netto tych spółek wypracowane od dnia ich nabycia przez jednostkę dominującą).

7.23. Udzielone zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Grupa zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w bilansie jako aktywa lub zobowiązania lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli podmiotów z Grupy;
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w bilansie, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych stanowią przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje.

Zobowiązania udzielone z tytułu przyznanych przez Grupę linii kredytowych, w kwocie niewykorzystanej przez klientów oraz zobowiązania udzielone z tytułu gwarancji wystawionych przez Grupę na rzecz klientów, ujmowane są w zobowiązaniach pozabilansowych w wysokości wynikającej z umów.

Rezerwy na oszacowane ryzyko prezentowane są w bilansie Grupy, w pozycji „Rezerwy”. Ryzyko kredytowe wynikające z zobowiązań pozabilansowych szacowane jest w oparciu o przepisy zawarte w MSR 37 oraz MSR 39.

7.24. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)

ZFŚS tworzony jest z odpisów dokonywanych przez Bank i spółki Grupy w ciężar kosztów funkcjonowania zgodnie z odpowiednimi przepisami Ustawy o ZFŚS. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników. Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez Bank i spółki Grupy na rzecz ZFŚS pomniejszone

o bezzwrotne wydatki z ZFŚS. W Grupie nie występuje majątek socjalny, całość zobowiązań z tytułu ZFŚS wyrażona jest w środkach pieniężnych zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Na potrzeby prezentacji w niniejszym sprawozdaniu Grupa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań ZFŚS ze względu na fakt, że nie stanowią one aktywów Grupy.

7.25. Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty odsetkowe generowane przez aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w rachunku zysków i strat według metody zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Metodą zamortyzowanego kosztu Grupa wycenia następujące aktywa i zobowiązania finansowe:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności – nieprzeznaczone do obrotu,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności,
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu i nie będące instrumentami pochodnymi,
- aktywa finansowe (niebędące instrumentami kapitałowymi), dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej.

Ponadto, jak to zostało zaznaczone w sekcji aktywa i zobowiązania finansowe, w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej, kupony odsetkowe oraz zakupione dyskonto lub premię rozlicza się do rachunku zysków i strat również w oparciu o metodę zamortyzowanego kosztu.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto przez okres do zapadalności lub do momentu następnej rynkowej wyceny określonego składnika aktywów i zobowiązań finansowych, zaś jej ustalenie obejmuje wszelkie należne bądź kasowe opłaty i przepływy płacone lub otrzymywane przez Grupę w ramach umowy danego instrumentu, z wyłączeniem przyszłych możliwych strat kredytowych.

Sposób rozliczania kuponów odsetkowych, prowizji/opłat i niektórych kosztów zewnętrznych związanych z instrumentami finansowymi (metodą efektywnej stopy procentowej lub liniowo) zależy od charakteru danego instrumentu. W przypadku instrumentów finansowych z ustalonymi harmonogramami przepływów pieniężnych zastosowanie ma wycena metodą efektywnej stopy procentowej. W przypadku instrumentów z nieokreślonymi harmonogramami przepływów nie ma możliwości wyliczenia efektywnej stopy procentowej i prowizje/opłaty są rozliczane liniowo w czasie.

Natomiast sposób ujęcia poszczególnych typów prowizji/opłat w rachunku zysków i strat zależy od charakteru ekonomicznego prowizji/opłaty.

W skład opłat/prowizji rozliczanych w czasie wchodzi np. opłaty za pozytywne rozpatrzenie wniosku kredytowego, prowizje za udzielenie kredytu, prowizje za uruchomienie kredytu, opłaty za ustanowienie dodatkowych zabezpieczeń, opłaty ponoszone na rzecz pośredników kredytowych. Wnoszenie tego typu opłat stanowi integralną część zwrotu generowanego przez określony instrument finansowy. Do tej kategorii zaliczają się również opłaty i koszty związane ze zmianą warunków umownych, co powoduje modyfikację pierwotnie wyliczonej efektywnej stopy procentowej. Każda

istotna zmiana warunków danego instrumentu finansowego w sensie ekonomicznym wiąże się z wygaśnięciem instrumentu finansowego o poprzednich charakterystykach i powstaniem nowego instrumentu o nowych charakterystykach. Do opłat należących do tej kategorii należą między innymi opłaty za aneks zmieniający harmonogram przyszłych przepływów, opłaty związane z restrukturyzacją umów kredytowych, za odroczenie terminów płatności itp. Wymienione typy opłat są odraczane i rozliczane do rachunku zysków i strat w czasie metodą efektywnej stopy procentowej lub metodą liniową, w zależności od charakteru produktu.

W przypadku aktywów w stosunku do których zidentyfikowano przesłanki wskazujące na ryzyko utraty wartości przychody odsetkowe naliczane są do rachunku zysków i strat na bazie inwestycji netto (net investment) określonej jako różnica między wartością brutto ekspozycji (po uwzględnieniu nierozliczonych prowizji) a odpisem z tytułu utraty wartości.

7.26. Wynik z tytułu opłat i prowizji

Jak to zostało zaznaczone powyżej, opłaty i prowizje rozliczane do rachunku zysków i strat metodą efektywnej stopy procentowej Grupa ujmuje w wyniku z tytułu odsetek.

Natomiast opłaty i prowizje, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, tylko są rozkładane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji wynik z tytułu opłat i prowizji. Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są prowizje otrzymywane od kredytów odnawialnych, w rachunkach bieżących, kart kredytowych, zobowiązań pozabilansowych, opłaty za prowadzenie rachunków bieżących. Jednorazowo ujmowane są wszelkie opłaty za czynności, gdzie Grupa występuje jako agent lub wykonuje usługi typu dystrybucja jednostek funduszy inwestycyjnych, przelewy, płatności, itp.

7.27. Wynik z działalności handlowej

Dochód z działalności handlowej netto stanowią zyski lub straty powstające przy zbyciu oraz zmianie wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Pozycja ta obejmuje również wynik z pozycji wymiany oraz odsetki od transakcji swap.

7.28. Przychód z tytułu dywidend

W przypadku inwestycji kapitałowych ujmowanych w bilansie według kosztu historycznego, dochód z tytułu dywidendy jest ujmowany w rachunku zysków i strat w momencie ustalenia praw do jej otrzymania. W przypadku inwestycji kapitałowych wycenianych w bilansie metodą praw własności, dochód z tytułu dywidendy zawarty jest już w wycenie memoriałowej, pierwotnie ujętej w wyniku z wyceny metodą praw własności.

7.29. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W ramach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych wykazywane są pozycje nie związane bezpośrednio z działalnością operacyjną Grupy. W szczególności są tutaj ujmowane przychody i koszty powstałe z tytułu sprzedaży i likwidacji aktywów trwałych, otrzymane i zapłacone odszkodowania, przychody z wynajmu oraz przychody i koszty z tytułu pozostałych usług.

W ramach pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ujmowane są także odpisy na utratę wartości należności od dłużników różnych.

7.30. Podatek dochodowy

Obciążenie wyniku finansowego brutto obejmuje podatek bieżący do zapłaty oraz obciążenie/uznanie z tytułu zmiany odroczonego podatku dochodowego.

Podatek bieżący za dany okres sprawozdawczy, wyliczany jest przez spółki Grupy na podstawie ich księgowych wyników brutto skorygowanych o przychody oraz koszty, które w świetle obowiązującej ustawy o podatku dochodowym podlegają wyłączeniu z podstawy opodatkowania. Ponadto, księgowy wynik brutto roku bieżącego podlega korektom wynikającym z kasowej realizacji przychodów i kosztów w bieżącym okresie sprawozdawczym, a ujętych w zysku brutto w latach ubiegłych. Odroczonego podatku dochodowego, ujęty jako element obciążenia/uznania księgowego wyniku brutto podatkiem dochodowym, jest wyliczany jako efekt netto zmiany stanu aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowe zasady obliczania podatku odroczonego zostały opisane w nocie 7.19.

7.31. Dane porównywalne

Zasady rachunkowości przyjęte do sporządzania sprawozdań finansowych są stosowane w sposób ciągły we wszystkich prezentowanych okresach. Opis korekt dokonanych w zakresie prezentacji danych porównywalnych został umieszczony w nocie 71.

8. Szacunki księgowe

Sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnych z MSSF wymaga zastosowania przez Zarząd Banku i Zarządy spółek wchodzących w skład Grupy profesjonalnego osądu w zakresie przyjętych zasad rachunkowości oraz przeprowadzonych w ramach nich szacunków księgowych w odniesieniu do pozycji bilansowych oraz rachunku zysków i strat. Szacunki dotyczą niepewnych przyszłych zdarzeń i są przeprowadzane w oparciu o dane historyczne i szereg założeń bazujących na dostępnych na dzień bilansowy faktach oraz wynikają z uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Rzeczywiste wyniki przyszłych operacji gospodarczych mogą różnić się od szacunków księgowych przeprowadzanych na dzień bilansowy. Dlatego też szacunki księgowe podlegają regularnej weryfikacji. Zmiany szacunków ujmowane są w sprawozdaniu finansowym w okresie, w którym zostały

dokonane. Jeżeli zmiany dotyczą także przyszłych okresów, korekcie ulegają założenia, na podstawie których dokonywane są szacunki w przyszłych okresach.

Najistotniejsze szacunki księgowe czynione na użytek niniejszego sprawozdania finansowego dotyczą:

- wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych, w tym instrumentów pochodnych, dla których nie ma aktywnego rynku;
- identyfikacji i pomiaru odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu i historycznego kosztu nabycia;
- wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego;
- rezerw;
- testu na utratę wartości rozpoznanej wartości firmy.

8.1. Wycena aktywów i zobowiązań finansowych do wartości godziwej

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w bilansie w wartości godziwej, dla których nie identyfikuje się aktywnego rynku, za wyjątkiem instrumentów kapitałowych, wycenę przeprowadza się w oparciu o powszechnie stosowane modele wyceny bazujące na zmiennych możliwych do zaobserwowania w otoczeniu rynkowym. Część zmiennych, np. kształtowanie się przyszłych stóp procentowych, parametry zmienności, korelacje, wymagają profesjonalnej oceny. Modele i zmienne podlegają regularnie weryfikacji. Zmiana stosowanych modeli lub zmiennych w tych modelach mogłaby mieć wpływ na szacunki księgowe w zakresie wyceny.

8.2. Utrata wartości aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu i historycznego kosztu nabycia

Na każdy dzień bilansowy (co najmniej raz na kwartał) Grupa przeprowadza analizę, czy zaistniały obiektywne podstawy do stwierdzenia, że nastąpiła utrata wartości indywidualnych aktywów i/lub portfela aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość i strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub kilku zdarzeń, które wystąpiły po początkowym ujęciu składnika aktywów i zdarzenia te mają wpływ na przyszłe przepływy pieniężne generowane przez składnik aktywów lub grupę aktywów finansowych przy założeniu, że wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Oczekiwane, przyszłe straty nie są uwzględniane w szacunkach bieżącej utraty wartości.

Jeśli Grupa identyfikuje przesłanki wskazujące na wystąpienie utraty wartości, to wówczas wyliczana jest kwota odpisu z tytułu utraty wartości, którą stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową należności kredytowej, a jej wartością ekonomiczną mierzoną jako bieżąca wartość oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych pierwotną efektywną stopą procentową kontraktów. Odpis z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat, w korespondencji z kontem rezerw korygującym wartość aktywów.

Najbardziej istotną grupę aktywów finansowych wykazywanych w bilansie Grupy według zamortyzowanego kosztu i jednocześnie narażonych na utratę wartości stanowią należności kredytowe.

8.2.1. Przesłanki utraty wartości

Analiza przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości przeprowadzana jest dla indywidualnych kredytów oraz portfeli (grup) kredytów.

Katalog obiektywnych przesłanek obejmuje przede wszystkim:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie albo zaleganie ze spłacaniem odsetek lub nominału;
- c) przyznanie pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- d) wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy.

Gdy brak jest przesłanek utraty wartości, wówczas uprzednio zawiązane odpisy z tytułu utraty wartości są rozwiązywane przez rachunek zysków i strat.

8.2.2. Pomiar indywidualnej utraty wartości

Pomiar indywidualnej utraty wartości odbywa się dla należności kredytowych powyżej określonego progu zaangażowania, w przypadku których zidentyfikowano indywidualne oznaki wskazujące na utratę wartości. Proces szacowania przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych przeprowadzany jest w specjalnie dedykowanym ku temu narzędziu informatycznym.

Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, która wyliczana jest przy pomocy okresowo weryfikowanych wskaźników korygujących, wyznaczanych dla każdego typu zabezpieczenia na podstawie gromadzonych przez Bank historycznych danych o czasie trwania windykacji, kwotach odzyskanych z zabezpieczeń i ich wartości określonych w wycenie.

Jakość procesu pomiaru indywidualnej utraty wartości należności kredytowych jest weryfikowana w kilkustopniowym procesie niezależnej kontroli.

8.2.3. Pomiar portfelowej utraty wartości

Portfelową analizę przeprowadza się w sytuacji:

- gdy nie wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytu analizowanego indywidualnie, niezależnie od tego czy stanowi on istotną pozycję sprawozdawczą, czy też nie, kredyt ten włączany jest do portfela kredytów o podobnej charakterystyce i przeprowadzana jest portfelowa analiza utraty wartości;

- gdy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów który nie jest indywidualnie znaczący (poniżej określonego progu zaangażowania).

Homogeniczne portfele kredytowe budowane są w oparciu o wspólne charakterystyki ryzyka kredytowego specyficzne dla określonych grup klientów i produktów. W II kwartale 2008 roku Grupa zmieniła sposób alokacji odpisów aktualizujących wyliczanych grupowo na poszczególne podgrupy podlegające analizie portfelowej. Zmiana ta nie miała jednak istotnego wpływu na łączną wartość odpisów aktualizujących należności, które są oceniane grupowo. Powyższa zmiana nie jest zmianą zasad rachunkowości, lecz szacunków, a efekt zmian ujęto perspektywicznie, stąd nie dokonano przekształcenia danych porównywalnych prezentowanych za poprzednie okresy sprawozdawcze.

Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o historyczne parametry strat generowanych przez podobne portfele aktywów. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych oraz są aktualizowane o bieżący profil ryzyka homogenicznych grup aktywów. W ten sposób identyfikowane jest systematyczne ryzyko portfeli. Na poziom rezerwy portfelowej, oprócz korygowanych historycznych trendów, istotny wpływ mają następujące zjawiska:

- fluktuacja w portfelu należności;
- skuteczność operacyjna Grupy w ramach procesów zarządzania ryzykiem kredytowym ze szczególnym uwzględnieniem działań restrukturyzacyjnych oraz windykacyjnych;
- sytuacja makroekonomiczna.

W II półroczu 2008 roku Grupa zakończyła prace związane z przeglądem i zmianą stosowanej metodologii szacowania odpisów dla kredytów i pożyczek ocenianych portfelowo. W wyniku wprowadzonych zmian w metodologii wynik brutto Grupy w II połowie 2008 roku został obciążony kwotą 27 mln zł. Powyższa zmiana została ujęta w księgach banku jako zmiana szacunków.

8.2.4. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli Grupa identyfikuje obiektywne dowody na to, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów klasyfikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży, to skumulowana ujemna wycena tego składnika ujmowana dotychczas w kapitale z aktualizacji wyceny jest wyksięgowywana i ujmowana bezpośrednio w rachunku zysków i strat, mimo że ten składnik aktywów nie został wyłączony z bilansu.

W przypadku instrumentu kapitałowego kwalifikowanego jako dostępny do sprzedaży, dla którego nie można w sposób wiarygodny ustalić wartości godziwej, tj. wycenianego według kosztu historycznego z uwzględnieniem utraty wartości, odpisy z tytułu utraty wartości nie podlegają odwróceniu. W przypadku instrumentu dłużnego wycenianego według wartości godziwej, w momencie zaprzestania identyfikowania przesłanek wskazujących na utratę wartości, kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

8.2.5. Test na utratę wartości rozpoznanej wartości firmy

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości

przeprowadza się raz na rok. Ponadto na każdą datę sprawozdawczą ocenia się, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości dla rozpoznanej wartości firmy.

8.3. Wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Prawdopodobieństwo realizacji aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest określone na podstawie planów finansowych oraz prognoz podatkowych przygotowanych przez Zarząd Banku, aktualizowanych sukcesywnie na koniec każdego kwartału z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

W IV kwartale 2008 roku dokonano korekty wysokości aktywa podatkowego, w odniesieniu do zmian prognoz dotyczących uprawdopodobnienia dla celów podatkowych wielkości utworzonych odpisów aktualizujących na należności kredytowe. Nie miało to jednak istotnego wpływu na zysk netto Grupy - efektywna stawka podatkowa za 2008 rok ukształtowała się na poziomie 22,8% w porównaniu do 22,2% za rok 2007.

W spółkach zależnych rezerwa na podatek odroczony jest rozpoznawana w pełnej wysokości różnic przejściowych, natomiast aktywo podatkowe jest rozpoznawane do wysokości, która jest uzasadniona projekcjami finansowymi zatwierdzonymi przez zarządy tych spółek w zakresie możliwości realizacji tego aktywa.

9. Sprawozdawczość według segmentów branżowych

Działalność operacyjna Grupy, analogicznie do poprzednich okresów sprawozdawczych, została podzielona na cztery podstawowe segmenty branżowe: Segment Korporacyjny, Segment Detaliczny, Segment Skarbu oraz Segment Inwestycyjny. Bank nie prowadzi działalności zdywersyfikowanej pod względem geograficznym. Operacje skoncentrowane są na rynku polskim – podstawową bazę klientów stanowią polskie osoby fizyczne i podmioty gospodarcze oraz klienci zagraniczni funkcjonujący na polskim rynku.

Segment Korporacyjny

Segment korporacyjny w ujęciu zarządczym obejmuje transakcje z dużymi firmami (o rocznych przychodach ze sprzedaży przekraczających 16 mln zł) oraz jednostkami budżetowymi szczebla centralnego i samorządowego. Poza tradycyjnymi usługami depozytowo-kredytowo-rozliczeniowymi dla klientów z tego segmentu oferowane są usługi specyficzne, dopasowane do indywidualnych potrzeb np.: organizowanie konsorcjów wspierających przedsięwzięcia inwestycyjne, finansowanie transakcji dotyczących nieruchomości, handlu zagranicznego oraz płatności masowych. Oferta Grupy w tym segmencie jest wzbogacona produktami spółki Kredyt Lease oferującej kompleksową obsługę firm w zakresie leasingu środków trwałych i nieruchomości, a także obrotu nieruchomościami.

Segment Detaliczny

Segment detaliczny w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę skierowaną do klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw (SME), których roczne przychody ze sprzedaży nie przekraczają 16 mln zł. Oferta zawiera szeroki wachlarz produktów depozytowo-kredytowych, ubezpieczeniowych

(bancassurance i assurebanking) oferowanych przy współpracy z Grupą Ubezpieczeniowo-Finansową WARTA oraz usług rozliczeniowych. Oferta kierowana jest za pomocą tradycyjnych kanałów dystrybucji poprzez ogólnopolską sieć oddziałów Banku oraz poprzez internetową sieć obsługi KB24. Wyniki tego segmentu zawierają również wynik spółki Żagiel S.A. (Consumer Finance) specjalizującej się w sprzedaży kredytów ratalnych, a także pośrednictwie w dystrybucji wybranych usług będących w ofercie Banku oraz Grupy WARTA. Ponadto, oferta Banku dla tego segmentu klientów zawiera także produkty oferowane przez KBC TFI w zakresie sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych.

Segment Skarbu

Segment skarbu obejmuje wynik działalności prowadzonej przez Bank na własny rachunek jako aktywnego uczestnika na rynku pieniężnym (bony skarbowe i NBP), obligacji (skarbowych oraz komercyjnych), walutowym oraz międzybankowym. W wyniku segmentu ujęto także wynik na transakcjach instrumentami pochodnymi zawartymi na rynku międzybankowym: forward, FX swap, IRS, CIRS, FRA oraz opcje stopy procentowej i walutowe.

Segment Inwestycyjny

Segment inwestycyjny w ujęciu zarządczym skupia przychody i koszty konsolidowanych spółek Grupy nie przypisane do segmentów korporacyjnego i detalicznego, których podstawowa działalność jest ukierunkowana na generowanie wartości dodanej dla Grupy poprzez specjalizację w niebankowych obszarach działalności, a także inwestycje w akcje spółek o spodziewanej wysokiej długoterminowej stopie zwrotu. Poza tym segment zawiera wynik działalności powierniczej.

Segment Pozostałe

Segment pozostałe zawiera pozostałe przychody i koszty nieujęte w segmentach wymienionych powyżej (w tym m.in.: koszty wynagrodzeń Zarządu, Rady Nadzorczej, koszty opłat BFG, koszty audytu zewnętrznego, przychody i koszty z tytułu rozwiązania/zawązania rezerw na sprawy sądowe oraz pozostałe koszty operacyjne). Aktywa i pasywa, których nie można racjonalnie przyporządkować do jednego ze zdefiniowanych segmentów, prezentowane są jako nieprzypisane w segmencie pozostałe.

Segmentowe przychody oraz koszty określono przed dokonaniem wyłączeń międzysegmentowych. Ceny sprzedaży pomiędzy segmentami są kalkulowane na podstawie metody ustalania cen transferowych.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres 01.01.2008-31.12.2008

	Segment Korporacyjny	Segment Detaliczny	Segment Skarbu	Segment Inwestycyjny	Pozostałe	Wyłączenia	Razem
1. Przychody segmentu (zewnątrzne)	701 580	1 725 224	530 528	19 713	55 711	0	3 032 756
2. Przychody segmentu (wewnętrzne)	296 955	720 709	1 086 276	0	12	-2 103 952	0
3. Przychody segmentu ogółem	998 535	2 445 933	1 616 804	19 713	55 723	-2 103 952	3 032 756
4. Koszty segmentu (zewnątrzne)	-251 839	-781 574	-493 075	-23 773	-60 349	0	-1 610 610
4a. Koszty alokowane	-90 068	-752 921	-10 483	-2 117	-35 257	0	-890 846
5. Koszty segmentu (wewnętrzne)	-463 832	-618 079	-1 017 676	-4 365	0	2 103 952	0
6. Koszty segmentu ogółem	-805 739	-2 152 574	-1 521 234	-30 255	-95 606	2 103 952	-2 501 456
7. Wynik na działalności segmentu	192 796	293 359	95 570	-10 542	-39 883	0	531 300
8. Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	-30 990	-167 257	0	0	90 045	0	-108 202
9. Udział segmentu w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	0	0	0	-2 043	0	0	-2 043
10. Wynik segmentu brutto	161 806	126 102	95 570	-12 585	50 162	0	421 055
11. Podatek dochodowy							-96 138
12. Wynik netto							324 917

Skonsolidowany bilans na dzień 31.12.2008

	Segment Korporacyjny	Segment Detaliczny	Segment Skarbu	Segment Inwestycyjny	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Razem
1. Aktywa segmentu	9 537 279	18 218 486	11 045 029	619 749	0	-1 097 506	38 323 037
2. Inwestycje segmentu w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0	0	0	10 131	0	0	10 131
3. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	0	0	0	0	397 508	0	397 508
4. Aktywa ogółem	9 537 279	18 218 486	11 045 029	629 880	397 508	-1 097 506	38 730 676
5. Zobowiązania segmentu	7 508 380	13 876 996	15 150 324	310 700	0	-1 097 506	35 748 894
6. Kapitały własne	0	0	0	2 645 513	0	0	2 645 513
7. Nieprzypisane zobowiązania	0	0	0	0	336 269	0	336 269
8. Zobowiązania i kapitały ogółem	7 508 380	13 876 996	15 150 324	2 956 213	336 269	-1 097 506	38 730 676
1. Nakłady inwestycyjne (koszty nabycia aktywów)	0	0	0	0	138 341	0	138 341
2. Amortyzacja	0	0	0	0	103 700	0	103 700

Skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres 01.01.2007-31.12.2007 (dane porównywalne)

	Segment Korporacyjny	Segment Detaliczny	Segment Skarbu	Segment Inwestycyjny	Pozostałe	Wyłączenia	Razem
1. Przychody segmentu (zewnątrzne)	477 014	1 098 818	596 065	79 112	39 140	-59 602	2 230 547
2. Przychody segmentu (wewnętrzne)	216 360	548 847	622 915	0	14	-1 388 136	0
3. Przychody segmentu ogółem	693 374	1 647 665	1 218 980	79 112	39 154	-1 447 738	2 230 547
4. Koszty segmentu (zewnątrzne)	-181 070	-494 376	-315 209	-62 430	1 586	59 602	-991 897
4a. Koszty alokowane	-110 059	-671 965	-9 197	-1 037	-30 910	0	-823 168
5. Koszty segmentu (wewnętrzne)	-290 877	-316 514	-765 221	-4 741	-10 783	1 388 136	0
6. Koszty segmentu ogółem	-582 006	-1 482 855	-1 089 627	-68 208	-40 107	1 447 738	-1 815 065
7. Wynik na działalności segmentu	111 368	164 810	129 353	10 904	-953	0	415 482
8. Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	116 949	-34 229	0	0	2 242	0	84 962
9. Udział segmentu w zyskach jednostek stowarzyszonych	0	0	0	1 513	0	0	1 513
10. Wynik segmentu brutto	228 317	130 581	129 353	12 417	1 289	0	501 957
11. Podatek dochodowy							-111 418
12. Wynik netto							390 539

Skonsolidowany bilans na dzień 31.12.2007 (dane porównywalne)

	Segment Korporacyjny	Segment Detaliczny	Segment Skarbu	Segment Inwestycyjny	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Razem
1. Aktywa segmentu	7 687 432	9 662 031	9 469 612	603 331	0	-778 641	26 643 765
2. Inwestycje segmentu w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0	0	0	12 174	0	0	12 174
3. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	0	0	0	0	472 241	0	472 241
4. Aktywa ogółem	7 687 432	9 662 031	9 469 612	615 505	472 241	-778 641	27 128 180
5. Zobowiązania segmentu	5 261 286	12 211 802	7 274 731	312 351	0	-778 641	24 281 529
6. Kapitały własne	0	0	0	2 276 304	0	0	2 276 304
7. Nieprzypisane zobowiązania	0	0	0	0	570 347	0	570 347
8. Zobowiązania i kapitały ogółem	5 261 286	12 211 802	7 274 731	2 588 655	570 347	-778 641	27 128 180
1. Nakłady inwestycyjne (koszty nabycia aktywów)	0	0	0	0	118 477	0	118 477
2. Amortyzacja	0	0	0	0	110 663	0	110 663

10. Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze

	Dane porównywalne	
	01.01.2008-31.12.2008	01.01.2007-31.12.2007
Z tytułu:		
Należności od banków	114 935	153 875
Należności od klientów, w tym:	1 719 575	1 074 035
- od sektora finansowego	42 052	22 432
- od sektora niefinansowego	1 650 457	1 024 164
- od sektora budżetowego	27 066	27 439
Należności leasingowych	34 440	19 349
Papierów wartościowych:	350 124	302 426
- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	36 222	17 783
- dostępne do sprzedaży	207 110	164 303
- utrzymywane do terminu zapadalności	106 792	120 340
Zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	413	904
Odsetek od instrumentów zabezpieczających	92 294	44 265
Razem	2 311 781	1 594 854

Przychody odsetkowe zawierają m.in. odsetki kasowe i memorialowe od należności, dla których zidentyfikowano indywidualne przesłanki utraty wartości. Odsetki zostały naliczone przy użyciu efektywnej stopy procentowej zastosowanej do dyskontowania oczekiwanych przepływów pieniężnych na użytek szacowania utraty wartości należności kredytowych. Kwota odsetek naliczonych od należności, dla których zidentyfikowano indywidualne przesłanki utraty wartości ujęta w przychodach odsetkowych za 2008 rok wynosi 11 053 tys. zł, natomiast za 2007 rok wynosiła 14 897 tys. zł. Naliczone odsetki zostały uwzględnione w procesie szacowania odpisów z tytułu utraty wartości tych należności.

11. Koszty z tytułu odsetek i koszty o podobnym charakterze

	Dane porównywalne	
	01.01.2008-31.12.2008	01.01.2007-31.12.2007
Z tytułu:		
Zobowiązań wobec banków	359 650	162 172
Zobowiązań wobec klientów:	747 488	473 822
- sektora finansowego	114 776	44 831
- sektora niefinansowego	508 303	363 061
- sektora budżetowego	124 409	65 930
Sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	16 895	26 304
Pozostałych zobowiązań podporządkowanych	14 613	22 253
Odsetek od instrumentów zabezpieczających	113 263	38 830
Razem	1 251 909	723 381
Wynik z tytułu odsetek	1 059 872	871 473

12. Przychody z tytułu opłat i prowizji

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Oplaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	44 906	44 114
Oplaty i prowizje z tytułu transakcji depozytowych z klientem	127 128	131 197
Oplaty i prowizje z tytułu obsługi kart płatniczych i bankomatów	138 753	91 901
Prowizje od operacji rozliczeniowych zagranicznych	16 915	16 305
Prowizje od zobowiązań gwarancyjnych	14 827	10 937
Prowizje za dystrybucje i zarządzanie produktami inwestycyjno-ubezpieczeniowymi	37 543	61 780
Prowizje z tytułu pozostałej działalności powierniczej	2 944	3 180
Pozostałe opłaty i prowizje	6 728	8 260
Razem	389 744	367 674

13. Koszty z tytułu opłat i prowizji

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Prowizje brokerskie	1 798	1 202
Oplaty i prowizje z tytułu obsługi kart płatniczych i bankomatów	62 391	36 695
Oplaty z tytułu ubezpieczeń kredytów	14 916	8 060
Oplaty z tytułu informacji kredytowej	5 367	1 932
Pozostałe opłaty i prowizje	12 142	10 284
Razem	96 614	58 173
Wynik z tytułu opłat i prowizji	293 130	309 501

14. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Od akcji i udziałów	1 049	1 328
Razem	1 049	1 328

15. Wynik na działalności handlowej

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Wynik na działalności handlowej, w tym:		
- na dłużnych papierach wartościowych, w tym:	6 892	-6 156
- przeznaczonych do obrotu	2 201	-5 108
- wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	4 691	-1 048
- na instrumentach pochodnych	-272 755	53 153
- wynik z pozycji wymiany	508 100	132 246
Razem	242 237	179 243

16. Wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Wynik na zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	3 326	-3 497
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających**	3 326	-3 497
Wynik na zabezpieczeniu wartości godziwej	-2 111	-122
- na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-2 088	1 014
- na aktywach finansowych zabezpieczanych	-23	-1 136
Razem *	1 215	-3 619

* wynik na transakcjach zabezpieczających obejmuje także kwoty dotyczące transakcji, które rozliczyły się przed dniem bilansowym

** nieefektywna część zysków i strat związana z instrumentami zabezpieczającymi

17. Wynik na działalności inwestycyjnej

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Aktywa dostępne do sprzedaży:	-11 594	4 030
- instrumenty kapitałowe	2 490	2 851
- instrumenty dłużne	-14 084	1 179
Aktywa utrzymane do terminu zapadalności:	5	503
- instrumenty dłużne	5	503
Razem	-11 589	4 533

18. Wynik przypadający na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
- wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym:	-246 123	39 380
- przeznaczone do obrotu	-256 347	32 427
- instrumenty zabezpieczające	-19 754	1 816
- dostępne do sprzedaży	195 516	168 333
- utrzymywane do terminu zapadalności	106 797	120 843
- należności od banków i od klientów	1 868 951	1 247 259
- zobowiązania wobec banków i klientów	-1 107 139	-635 994
- zobowiązania podporządkowane, emisja papierów wartościowych	-14 613	-22 253
Razem *	783 635	919 384

* pozycja obejmuje wynik z tytułu odsetek, wynik na działalności handlowej bez wyniku z pozycji wymiany, wynik na transakcjach zabezpieczających i zabezpieczanych, wynik na działalności inwestycyjnej

19. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Sprzedaż lub likwidacja składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	1 993	6 832
Odzyskane należności nieściągalne, w tym zwrócone koszty windykacji	14 407	17 589
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	2 093	1 723
Przychody uboczne	6 172	5 953
Rozwiązanie utraty wartości na należności od dłużników innych	9 309	2 109
Przychody z wynajmu	37 966	29 867
Inne przychody operacyjne	27 594	18 842
Razem	99 534	82 915

20. Koszty działania i koszty ogólnego zarządu

Dla zachowania porównywalności danych za 2007 rok z poszczególnych kategorii kosztów wydzielono koszty z tytułu podatku VAT i zaprezentowano w pozycji „podatki i opłaty”.

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Koszty pracownicze, w tym:	536 208	489 675
- wynagrodzenia	440 807	402 037
- narzuty na wynagrodzenia	69 863	63 907
- koszty świadczeń socjalnych	14 157	13 115
- koszty szkoleń	11 381	10 616
Koszty działania, w tym:	464 673	374 284
- koszty utrzymania i wynajmu budynków	116 978	94 384
- opłaty pocztowe i telekomunikacyjne	59 879	48 984
- eksploatacja systemów informatycznych	29 430	25 955
- usługi w zakresie promocji i reklamy	37 033	31 866
- koszty remontów maszyn i usług gwarancyjnych	12 930	11 168
- koszty ochrony mienia	8 994	8 117
- koszty badania bilansu, konsultacji i doradztwa	14 418	9 881
- usługi transportowe	15 745	11 544
- inne usługi w zakresie prowadzonej działalności bankowej	19 248	18 984
- zakup materiałów	14 877	13 082
- koszty podróży służbowych	6 051	5 236
- podatki i opłaty	90 292	73 693
- pozostałe	38 798	21 390
Amortyzacja, w tym:	103 700	110 663
- środki trwałe	69 683	62 496
- nieruchomości inwestycyjne	10 288	10 263
- wartości niematerialne	23 729	37 904
Razem	1 104 581	974 622

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Umowy leasingu operacyjnego, w których jednostka dominująca występuje jako leasingobiorca, dotyczą przede wszystkim najmu i dzierżawy nieruchomości oraz ruchomości użytkowanych przez jednostkę dominującą w ramach normalnej działalności operacyjnej. Wszystkie umowy zawierane są na warunkach rynkowych, bez wyjątkowych lub niestandardowych postanowień.

Opłaty leasingowe płacone przez Grupę i ujęte w danych okresach sprawozdawczych jako koszty działania wynosiły netto (bez VAT):

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Opłaty leasingowe	75 409	82 054

Większość opłat dotyczyła leasingu nieruchomości.

Suma przyszłych minimalnych opłat leasingowych brutto, które Grupa jest zobligowana do zapłacenia na mocy nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego, ustalona na dzień bilansowy, kształtuje się w następujący sposób:

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe brutto (z VAT)		
- do 1 roku	97 399	63 245
- od 1 roku do 5 lat	225 262	154 330
- powyżej 5 lat	40 984	27 198
Razem	363 645	244 773

W ramach umów leasingu operacyjnego jednostka dominująca korzysta z dwóch budynków Centrali, które pod koniec 2004 roku zostały sprzedane do podmiotów niepowiązanych z Bankiem i obecnie są od nich najmowane. Transakcje sprzedaży były przeprowadzone na warunkach rynkowych; umowy najmu są zawarte również na warunkach rynkowych. Umowy zawarte są na 10 lat, istnieją w nich zapisy dopuszczające możliwość przedłużenia dzierżawy, bez określonych w dniu podpisania umów warunków. Na podstawie umów jednostka dominująca nie ma zagwarantowanego prawa odkupu budynków po upływie 10 letniego okresu dzierżawy. Umowy nie spełniają kryteriów leasingu finansowego i dlatego są klasyfikowane jako umowy leasingu operacyjnego.

21. Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw**Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów i rezerw**

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Utworzenie odpisów z tytułu utraty wartości aktywów		
Kredytów i pożyczek	1 292 876	658 647
Aktywów do zbycia, rzeczowych środków trwałych i wartości niematerialnych	3 297	6 541
Razem odpisy z tytułu utraty wartości	1 296 173	665 188
Utworzenie odpisów z tytułu rezerw		
Rezerwy na restrukturyzację	0	2 780
Rezerwy na świadczenia pracownicze	1 231	0
Rezerwy na zobowiązania	13 567	34 902
Zobowiązania pozabilansowe	72 731	79 883
Razem rezerwy	87 529	117 565
Razem	1 383 702	782 753

Rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów i rezerw

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Rozwiązania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów		
Kredytów i pożyczek	1 095 600	725 768
Aktywów do zbycia, rzeczowych środków trwałych i wartości niematerialnych	2 776	41 969
Razem odpisy z tytułu utraty wartości	1 098 376	767 737
Rozwiązania rezerw		
Rezerwy na restrukturyzację	1 637	10
Rezerwy na zobowiązania*	105 618	14 975
Zobowiązania pozabilansowe	69 869	84 993
Razem rezerwy	177 124	99 978
Razem	1 275 500	867 715
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	-108 202	84 962

*Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne w związku z korzystnymi dla Grupy wyrokami sądowymi i rokowaniami co do zakończenia toczących się postępowań. Opis spraw spornych zamieszczono w nocie 73.

22. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Odpisane należności i koszty windykacji	21 887	22 761
Pozostałe odpisy z tytułu utraty wartości należności od dłużników różnych	3 498	3 244
Sprzedaż lub likwidacja środków trwałych i wartości niematerialnych	5 917	12 665
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	2 047	397
Pozostałe koszty	16 218	16 203
Razem	49 567	55 270

23. Podatek dochodowy

	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Zysk brutto przed opodatkowaniem	421 055	501 957
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	2 043	-1 513
Obciążenie z tytułu stawki podstawowej podatku dochodowego (19%)	80 389	95 084
Różnice trwałe, w tym:	15 749	20 227
- straty na sprzedaży wierzytelności	5 332	15 973
- otrzymane dywidendy	-200	-253
- rezerwy i odpisy na utratę wartości	17 487	2 595
- pozostałe różnice trwałe	-6 870	1 912
Odliczone straty z lat ubiegłych nierozpoznane w aktywie z tytułu podatku odroczonego	0	-484
Rozpoznana nadwyżka aktywa dot. różnic z lat poprzednich	0	-3 409
Faktyczne obciążenie wyniku finansowego	96 138	111 418
Efektywna stawka podatku	22,8%	22,2%
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego w rachunku zysków i strat	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Podatek bieżący	86 960	83 637
Podatek odroczony	9 178	27 781
Obciążenie wyniku	96 138	111 418

**Podatek odroczony od wyceny papierów dostępnych do sprzedaży,
instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne odniesiony na
kapitał z aktualizacji wyceny**

	31.12.2008	31.12.2007
Instrumenty dłużne	2 346	-12 869
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	20 627	-7 684
Razem	22 973	-20 553

Aktywo z tytułu podatku odroczonego	31.12.2008	31.12.2007	Wpływ na wynik za 2008 rok
Odpisy aktualizacyjne portfela kredytowego	67 668	78 100	-10 432
Utrata wartości majątku trwałego	6 010	7 082	-1 072
Rozliczenia międzyokresowe bierne i rezerwy	17 528	20 747	-3 219
Odsetki od depozytów	25 273	9 808	15 465
Prowizje i odsetki wg ESP	69 132	35 674	33 458
Przychody opodatkowane z góry	1 643	2 985	-1 342
Wycena instrumentów pochodnych	366 025	71 084	294 941
Koszty od papierów dłużnych	37 757	32 915	4 842
Leasing finansowy	17 345	17 765	-420
Wycena papierów dostępnych do sprzedaży	7 456	21 977	-14 521
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	827	2 171	-1 344
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	7 165	3 660	3 505
Razem aktywo, w tym:	623 829	303 968	319 861
aktywo rozpoznane z rachunkiem zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych)	616 373	281 991	334 382
aktywo rozpoznane z kapitałem z aktualizacji	7 456	21 977	-14 521

Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2008	31.12.2007	Wpływ na wynik za 2008 rok
Naliczone przychody od papierów wartościowych	-40 084	-33 180	-6 904
Naliczone odsetki od należności	-28 553	-20 809	-7 744
Wycena instrumentów pochodnych	-401 431	-79 426	-322 005
Amortyzacja	-4 903	-6 834	1 931
Pozostałe ujemne różnice przejściowe	-21 284	-12 506	-8 778
Wycena papierów dostępnych do sprzedaży	-30 429	-1 424	-29 005
Razem rezerwa, w tym:	-526 684	-154 179	-372 505
rezerwa rozpoznana z rachunkiem zysków i strat (w danym roku oraz w latach ubiegłych)	-496 255	-152 755	-343 500
rezerwa rozpoznana z kapitałem z aktualizacji	-30 429	-1 424	-29 005

Prezentowane jako

Aktywo netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	98 000	150 658
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	855	872

24. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Zysk netto jednostki dominującej za 12 miesięcy	301 072	400 519
Zyski (straty) netto jednostek zależnych za 12 miesięcy	107 462	31 535
Korekty konsolidacyjne	-83 617	-41 515
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Banku	324 917	390 539

25. Zysk netto na jedną akcję

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Zysk netto	324 917	390 539
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	271 658 880	271 658 880
Zysk przypadający na akcję (w złotych)	1,20	1,44

Zysk na jedną akcję wyliczony został jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji. Rozwodniony zysk na jedną akcję z uwagi na brak kategorii kapitałowych powodujących rozwodnienie nie jest wyliczany.

26. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym**Struktura rodzajowa**

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Środki pieniężne w kasie	649 300	505 232
Rachunek bieżący w Banku Centralnym	178 672	106 458
Razem	827 972	611 690

27. Należności od banków brutto**Struktura rodzajowa**

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Rachunki bieżące	15 129	20 641
Lokaty w innych bankach	153 785	2 361 935
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	148 462	67 281
Skupione wierzytelności	21 204	3 488
Pozostałe	2 285	3 007
Razem	340 865	2 456 352

Struktura terminowa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	157 008	1 760 459
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	22 354	357 434
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	11 962	189 870
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	28 960	81 703
- powyżej 1 roku do 3 lat	72 810	63 968
- powyżej 3 do 5 lat	14 612	658
- powyżej 5 do 10 lat	30 899	0
- dla których termin zapadalności upłynął	2 260	2 260
Razem	340 865	2 456 352

Klasyfikacja ze względu na utratę wartości

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Należności, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości	338 604	2 454 092
Należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości	2 261	2 260
Razem	340 865	2 456 352

28. Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Stan odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków na początek okresu	2 260	2 753
a) zwiększenia	1	0
b) zmniejszenia	0	493
- rozwiązanie odpisów	0	493
c) wykorzystanie	0	0
Stan na koniec okresu	2 261	2 260

29. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu

Zarówno na dzień 31.12.2008 roku, jak i na dzień 31.12.2007 roku, nie wystąpiły należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

30. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w tym przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 205 916	341 948
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 204 969	341 672
- obligacje	90 968	336 612
- bony	1 114 001	5 060
Pozostałe papiery wartościowe	947	276
- obligacje	947	276
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	111 848	123 079
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	61 692	60 300
- obligacje	61 692	60 300
Pozostałe papiery wartościowe	32 647	46 251
- obligacje	32 647	46 251
Jednostki uczestnictwa w funduszach	17 509	16 528
Razem	1 317 764	465 027

Wartość godziwą obligacji prezentowanych w pozycji "Pozostałe papiery wartościowe" ustala się poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych wynikających z obligacji krzywą swapową USD-SWAP, gdyż nie występują notowania na aktywnym rynku. Obligacje te mają kupon stały.

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Notowane	1 285 117	418 776
- obligacje	153 607	397 188
- bony	1 114 001	5 060
- jednostki uczestnictwa w funduszach	17 509	16 528
Nienotowane	32 647	46 251
- obligacje	32 647	46 251
Razem	1 317 764	465 027

Struktura terminowa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	2 654	2 403
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	495 876	198
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	183 058	1 039
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	459 119	41 550
- powyżej 1 roku do 3 lat	77 895	122 230
- powyżej 3 do 5 lat	60 603	54 294
- powyżej 5 do 10 lat	1 345	126 921
- powyżej 10 do 20 lat	19 705	99 864
- o nieokreślonej zapadalności	17 509	16 528
Razem	1 317 764	465 027

31. Wycena instrumentów pochodnych**Instrumenty pochodne (według rodzajów)**

	31.12.2008		Dane porównywalne 31.12.2007	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Transakcje stopy procentowej	1 448 205	1 101 281	357 179	341 052
Opcje kupione	3 898	0	75	0
Opcje sprzedane	0	3 482	0	75
IRS	1 026 323	634 920	207 605	209 515
FRA	417 984	462 879	149 499	131 462
Transakcje walutowe	854 594	788 261	136 143	133 318
FX swap	169 509	207 868	46 892	37 635
CIRS	35 814	12 357	19 029	14 086
Forward	98 640	16 812	6 138	17 824
Opcje kupione	536 407	0	62 916	0
Opcje sprzedane	0	536 812	0	62 816
Spot	14 224	14 412	1 168	957
Futures	0	0	0	0
Instrumenty wbudowane	0	679	1 773	0
Razem	2 302 799	1 890 221	495 095	474 370

Instrumenty pochodne (według terminów zapadalności)

	31.12.2008		Dane porównywalne 31.12.2007	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Transakcje stopy procentowej (wartość godziwa)	1 448 205	1 101 281	357 179	341 052
Transakcje stopy procentowej (wartość nominalna)	118 920 183	115 064 384	108 870 932	90 038 880
- do 1 miesiąca	2 888 900	2 878 000	2 308 200	740 000
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 421 040	7 168 240	4 221 750	4 554 029
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	31 443 699	30 019 045	20 402 500	20 352 675
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	48 428 758	43 902 779	47 704 000	34 601 500
- powyżej 1 roku do 3 lat	28 690 689	26 369 784	32 251 525	26 584 640
- powyżej 3 do 5 lat	2 533 249	3 796 688	1 517 373	2 456 500
- powyżej 5 do 10 lat	513 848	929 848	465 584	749 536
Transakcje walutowe (wartość godziwa)	854 594	788 261	136 143	133 318
Transakcje walutowe (wartość nominalna)	22 547 515	22 490 521	9 608 170	9 611 264
- do 1 miesiąca	11 133 216	11 178 139	4 493 926	4 485 410
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 838 230	4 863 129	1 105 254	1 105 900
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 998 148	2 927 729	1 391 650	1 394 516
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 550 375	2 537 576	2 117 549	2 122 882
- powyżej 1 roku do 3 lat	989 343	950 419	462 081	463 404
- powyżej 3 do 5 lat	15 017	11 698	11 517	11 984
- powyżej 5 do 10 lat	23 186	21 831	26 193	27 168
Futures (wartość godziwa)	0	0	0	0
Futures (wartość nominalna)	0	0	0	0
Razem wartość godziwa *	2 302 799	1 889 542	493 322	474 370
Razem wartość nominalna**	141 467 698	137 554 905	118 479 102	99 650 144

* bez instrumentów wbudowanych

** w nocie 3 w pozycji „Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży” ujęte są dodatkowo bieżące operacje wymiany walut oraz transakcje na papierach wartościowych.

32. Należności od klientów brutto**Struktura rodzajowa**

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Kredyty i pożyczki	27 010 651	17 050 533
Skupione wierzytelności	62 484	38 489
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	8 646	10 912
Inne należności	578 866	356 250
- w tym należności leasingowe	561 950	336 849
Razem	27 660 647	17 456 184

Terminy zapadalności

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	617 664	2 612 640
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	827 967	538 680
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	914 266	486 978
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	5 370 333	2 646 233
- powyżej 1 roku do 3 lat	3 608 734	2 301 364
- powyżej 3 do 5 lat	2 346 079	1 977 836
- powyżej 5 do 10 lat	4 094 975	2 199 306
- powyżej 10 do 20 lat	4 588 744	2 186 040
- powyżej 20 lat	4 022 498	1 633 074
- dla których termin zapadalności upłynął	1 269 387	874 033
Razem	27 660 647	17 456 184

Struktura należności w podziale na typy klientów

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Osoby fizyczne*	18 243 619	9 627 336
- kredyty w rachunku bieżącym	695 814	594 784
- skupione wierzytelności	10 676	7 041
- kredyty terminowe **	979 667	1 073 564
- kredyty gotówkowe i ratalne	3 685 259	2 063 331
- kredyty mieszkaniowe	12 854 847	5 876 171
- zrealizowane gwarancje	1 583	1 519
- pozostałe należności	15 773	10 926
Klienci korporacyjni	9 068 168	7 421 935
- kredyty w rachunku bieżącym	1 881 957	1 602 633
- kredyty terminowe**	6 564 247	5 433 141
- skupione wierzytelności	51 808	31 438
- zrealizowane gwarancje	7 063	9 393
- pozostałe należności, w tym z tytułu leasingu	563 093	345 330
Budżet	348 860	406 913
- kredyty w rachunku bieżącym	4 402	932
- kredyty terminowe**	344 458	405 971
- skupione wierzytelności	0	10
Razem	27 660 647	17 456 184

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Struktura należności w podziale na typy klientów oraz na należności z utratą i bez utraty wartości (dane na 31.12.2008)

	Należności brutto	Należności brutto z przesłanką utraty wartości	Odpisy aktualizujące bez IBNR	Należności brutto bez utraty wartości wg dni opóźnień w spłacie					
				Razem	bez opóźnień	do 30 dni	31 - 60 dni	61 - 90 dni	powyżej 90 dni
Osoby fizyczne*	18 243 619	688 934	417 880	17 554 685	15 999 318	1 333 958	200 375	20 577	457
- kredyty w rachunku bieżącym	695 814	83 322	67 384	612 492	510 005	96 355	4 012	1 966	154
- skupione wierzytelności	10 676	6 345	6 339	4 331	55	4 276	0	0	0
- kredyty terminowe**	979 667	103 650	82 108	876 016	810 468	58 726	6 287	527	8
- kredyty gotówkowe i ratalne	3 685 259	326 693	218 926	3 358 566	2 928 364	294 532	128 975	6 630	65
- kredyty mieszkaniowe	12 854 847	167 340	42 090	12 687 508	11 734 654	880 069	61 101	11 454	230
- zrealizowane gwarancje	1 583	1 583	1 032	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności	15 773	1	1	15 772	15 772	0	0	0	0
Klienci korporacyjni	9 068 168	660 714	421 764	8 407 454	7 744 470	618 502	43 632	766	84
- kredyty w rachunku bieżącym	1 881 957	73 176	40 768	1 808 781	1 776 625	31 076	1 042	38	0
- kredyty terminowe**	6 564 247	531 570	339 991	6 032 678	5 514 663	510 699	6 577	728	11
- skupione wierzytelności	51 808	5 348	4 611	46 460	8 629	6 100	31 731	0	0
- zrealizowane gwarancje	7 063	7 063	3 381	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności, w tym z tytułu leasingu	563 093	43 557	33 013	519 535	444 553	70 627	4 282	0	73
Budżet	348 860	0	0	348 860	336 236	12 624	0	0	0
- kredyty w rachunku bieżącym	4 402	0	0	4 402	4 402	0	0	0	0
- kredyty terminowe**	344 458	0	0	344 458	331 834	12 624	0	0	0
- skupione wierzytelności	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem	27 660 647	1 349 648	839 644	26 310 999	24 080 024	1 965 084	244 007	21 343	541

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Struktura należności w podziale na typy klientów oraz na należności z utratą i bez utraty wartości (dane na 31.12.2007)

	Należności brutto	Należności brutto z przesłanką utraty wartości	Odpisy aktualizujące bez IBNR	Należności brutto bez utraty wartości wg dni opóźnień w spłacie					
				Razem	bez opóźnień	do 30 dni	31 - 60 dni	61 - 90 dni	powyżej 90 dni
Osoby fizyczne*	9 627 336	494 672	354 637	9 132 664	8 433 014	615 028	59 943	24 018	661
- kredyty w rachunku bieżącym	594 784	76 520	69 463	518 264	446 804	67 183	2 393	1 382	502
- skupione wierzytelności	7 041	6 379	6 334	662	606	56	0	0	0
- kredyty terminowe**	1 073 564	186 631	131 900	886 933	798 538	82 897	4 362	1 083	53
- kredyty gotówkowe i ratalne	2 063 331	131 687	98 645	1 931 644	1 722 418	157 318	32 761	19 103	44
- kredyty mieszkaniowe	5 876 171	91 936	46 776	5 784 235	5 453 722	307 574	20 427	2 450	62
- zrealizowane gwarancje	1 519	1 519	1 519	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności	10 926	0	0	10 926	10 926	0	0	0	0
Klienci korporacyjni	7 421 935	648 937	437 440	6 772 998	6 231 932	537 131	903	128	2 904
- kredyty w rachunku bieżącym	1 602 633	49 511	26 020	1 553 122	1 529 660	23 278	184	0	0
- kredyty terminowe**	5 433 141	552 009	368 599	4 881 132	4 427 534	450 212	354	128	2 904
- skupione wierzytelności	31 438	6 090	5 772	25 348	21 059	4 083	206	0	0
- zrealizowane gwarancje	9 393	9 393	8 025	0	0	0	0	0	0
- pozostałe należności, w tym z tytułu leasingu	345 330	31 934	29 024	313 396	253 679	59 558	159	0	0
Budżet	406 913	10	10	406 903	406 813	90	0	0	0
- kredyty w rachunku bieżącym	932	0	0	932	932	0	0	0	0
- kredyty terminowe**	405 971	0	0	405 971	405 881	90	0	0	0
- skupione wierzytelności	10	10	10	0	0	0	0	0	0
Razem	17 456 184	1 143 619	792 087	16 312 565	15 071 759	1 152 249	60 846	24 146	3 565

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

Pomiar utraty wartości odbywa się dla wszystkich należności kredytowych, w przypadku których zidentyfikowano oznaki wskazujące na utratę wartości.

Kwota niezamortyzowanych prowizji kredytowych rozliczanych metodą efektywnej stopy procentowej, które zgodnie z koncepcją wyceny aktywów finansowych według zamortyzowanego kosztu pomniejszają należności brutto, wyniosła na dzień 31.12.2008 roku 247 255 tys. zł, a na dzień 31.12.2007 roku 163 023 tys. zł. Kwoty te zostały już ujęte w łącznej wartości należności brutto.

Wskaźniki jakości należności

<i>w tys. zł</i>	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Należności, dla których nie zidentyfikowano przesłanek utraty wartości razem z odsetkami	26 310 999	16 312 565
Należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości razem z odsetkami	1 349 648	1 143 619
Razem należności brutto od klientów	27 660 647	17 456 184
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	927 331	834 327
w tym:		
odpisy z tytułu utraty wartości należności nieregularnych, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości	839 644	792 087
Razem należności netto od klientów	26 733 316	16 621 857
Udział należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości w należnościach brutto ogółem	4,9%	6,6%
Pokrycie należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości odpowiadającymi im odpisami na utratę wartości	62,2%	69,3%
Pokrycie należności brutto od klientów odpowiadającymi im odpisami na utratę wartości	3,4%	4,8%

W 2008 roku, głównie w związku ze wzrostem portfela kredytów, dalszemu ograniczeniu uległ udział portfela należności nieregularnych w należnościach ogółem. W efekcie, mimo wzrostu poziomu odpisów na należności kredytowe, wskaźnik jakości portfela należności brutto Grupy uległ poprawie o 1,7 p.p. Zgodnie z przyjętą metodologią w Grupie nie występują należności z przesłanką utraty wartości, na które nie utworzono odpisów z tego tytułu.

Należności oceniane indywidualnie

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Należności brutto	522 758	440 240
Utrata wartości	303 077	286 527
Należności netto	219 681	153 713

Wartość przyjętych zabezpieczeń kredytowych

W przypadku należności ocenianych indywidualnie łączna wartość godziwa przyjętych przez Grupę zabezpieczeń, które zostały uwzględnione w szacunkach przyszłych przepływów pieniężnych, została zaprezentowana w poniższej tabelce.

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Wartość przyjętych zabezpieczeń dla należności kredytowych ocenianych indywidualnie	147 725	135 062

Poza standardowymi zabezpieczeniami kredytowymi zawartymi w umowach kredytowych, nieodbiegającymi od praktyki sektorowej (hipoteki, przewłaszczenia, zastawy rejestrowe, poręczenia, gwarancje oraz cesje należności) Grupa nie stosuje innych zabezpieczeń kredytowych, np.: derywatów kredytowych.

Grupa monitoruje ustanowione prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorcę oraz wewnętrznych baz danych zawierających historyczną informację na temat odzyskiwalności zabezpieczeń.

Wartość bilansowa należności restrukturyzowanych

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Wartość bilansowa	102 141	98 346

33. Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów

	Odpisy 31.12.2007	Utworzone	Rozwiązane	Spisane	Inne zmiany	Odpisy 31.12.2008
Osoby fizyczne*	386 092	937 292	-774 523	-59 550	7 529	496 840
- kredyty w rachunku bieżącym	70 803	79 022	-77 032	-2 500	0	70 293
- skupione wierzytelności	6 334	163	-145	-6	-1	6 345
- kredyty terminowe**	134 747	124 033	-169 989	-8 743	4 092	84 140
- kredyty gotówkowe i ratalne	105 251	564 480	-340 351	-47 220	-9	282 151
- kredyty mieszkaniowe	67 258	168 108	-184 980	-955	3 447	52 878
- zrealizowane gwarancje	1 519	730	-1 217	0	0	1 032
- pozostałe należności	180	756	-809	-126	0	1
Klienci korporacyjni	447 470	353 708	-318 637	-59 976	7 682	430 247
- kredyty w rachunku bieżącym	28 148	100 971	-83 965	-2 488	0	42 666
- skupione wierzytelności	5 851	2 566	-2 576	-1 080	16	4 777
- kredyty terminowe**	374 545	240 697	-222 152	-55 881	8 620	345 829
- zrealizowane gwarancje	8 025	1 797	-5 914	-527	0	3 381
- pozostałe należności	30 901	7 677	-4 030	0	-954	33 594
Budżet	765	1 876	-2 440	-1	44	244
- kredyty w rachunku bieżącym	0	85	-81	0	0	4
- kredyty terminowe**	755	1 791	-2 350	0	44	240
- skupione wierzytelności	10	0	-9	-1	0	0
Razem	834 327	1 292 876	-1 095 600	-119 527	15 255	927 331

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

W II kwartale 2008 roku Grupa zmieniła sposób alokacji odpisów aktualizujących wyliczanych grupowo na poszczególne podgrupy podlegające analizie portfelowej. Zmiana ta nie miała jednak istotnego wpływu na łączną wartość odpisów aktualizujących należności, które są oceniane grupowo. Powyższa zmiana nie jest zmianą zasad rachunkowości, stąd nie dokonano przekształcenia danych porównywalnych prezentowanych za poprzednie okresy sprawozdawcze.

W II półroczu 2008 roku Grupa zakończyła prace związane z przeglądem i zmianą stosowanej metodologii szacowania odpisów dla kredytów i pożyczek ocenianych portfelowo. W wyniku wprowadzonych zmian w metodologii wynik brutto Grupy w II połowie 2008 roku został obciążony kwotą 27 mln zł.

	Odpisy 31.12.2006	Utworzone	Rozwiązane	Spisane	Inne zmiany	Odpisy 31.12.2007
Osoby fizyczne*	431 334	392 514	-321 250	-111 615	-4 891	386 092
- kredyty w rachunku bieżącym	73 975	13 558	-16 730	0	0	70 803
- skupione wierzytelności	17 208	914	-1 124	-10 553	-111	6 334
- kredyty terminowe**	167 056	221 826	-212 944	-36 300	-4 891	134 747
- kredyty gotówkowe i ratalne	110 355	103 232	-44 579	-63 868	111	105 251
- kredyty mieszkaniowe	61 770	52 009	-45 627	-894	0	67 258
- zrealizowane gwarancje	970	795	-246	0	0	1 519
- pozostałe należności	0	180	0	0	0	180
Klienci korporacyjni	656 106	263 673	-402 315	-68 226	-1 768	447 470
- kredyty w rachunku bieżącym	33 290	20 341	-25 483	0	0	28 148
- skupione wierzytelności	5 778	992	-550	0	-369	5 851
- kredyty terminowe**	542 093	226 496	-336 273	-56 372	-1 399	374 545
- zrealizowane gwarancje	30 306	8 335	-30 616	0	0	8 025
- pozostałe należności	44 639	7 509	-9 393	-11 854	0	30 901
Budżet	22	2 460	-1 710	-7	0	765
- kredyty w rachunku bieżącym	0	24	-24	0	0	0
- kredyty terminowe**	4	2 436	-1 685	0	0	755
- skupione wierzytelności	18	0	-1	-7	0	10
Razem	1 087 462	658 647	-725 275	-179 848	-6 659	834 327

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

IBNR

Wartość odpisów z tytułu utraty wartości z tytułu zaistniałych, ale niezareportowanych strat kredytowych (ang. incurred but not reported - IBNR) dla homogenicznych portfeli należności bilansowych i pozabilansowych na dzień 31.12.2008 roku wyniosła 93 591 tys. zł, w tym 5 904 tys. zł dotyczyło zobowiązań pozabilansowych, natomiast na dzień 31.12.2007 roku wyniosła 47 427 tys. zł, w tym 5 187 tys. zł dotyczyło zobowiązań pozabilansowych.

34. Należności z tytułu leasingu finansowego i zmiana stanu odpisów na należności leasingowe

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Inwestycje brutto w leasing finansowy	635 213	386 122
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe	73 263	49 273
Inwestycje w leasing finansowy (wartość bilansowa brutto)	561 950	336 849
Inwestycje brutto w leasing finansowy dla każdego z okresów	635 213	386 122
- poniżej 1 roku	195 403	111 919
- od 1 do 5 lat	403 368	249 620
- powyżej 5 lat	36 442	24 583
Inwestycje w leasing finansowy dla każdego z okresów	561 950	336 849
- poniżej 1 roku	162 154	92 046
- od 1 do 5 lat	364 178	221 487
- powyżej 5 lat	35 618	23 316

Odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Stan na początek okresu	30 901	44 540
a) zwiększenia	7 200	5 095
- odpisy z tytułu utraty wartości należności leasingowych	7 200	5 089
- inne zmiany	0	6
b) rozwiązanie	4 984	6 880
- rozwiązanie odpisów na utratę wartości należności leasingowych	4 030	6 880
- inne zmiany (przeksięgowania)	954	0
c) wykorzystanie	0	11 854
- należności kredytowe odpisane w ciągu roku jako nieściągalne	0	11 854
Stan na koniec okresu	33 117	30 901

35. Inwestycyjne papiery wartościowe

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 365 127	3 437 169
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	3 619 151	2 658 096
- obligacje	3 619 151	2 658 096
Papiery wartościowe Banku Centralnego	335 776	331 544
- obligacje	335 776	331 544
Pozostałe papiery wartościowe	402 969	441 626
- obligacje	402 969	441 626
Kapitałowe papiery wartościowe	7 231	5 903
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 872 884	2 045 166
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 803 119	2 045 166
- obligacje	1 803 119	2 045 166
Razem	6 238 011	5 482 335

Wszystkie inwestycyjne papiery wartościowe zaklasyfikowane do portfela aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są wyceniane do wartości godziwej z wyjątkiem obligacji NBP wyemitowanych dla zagospodarowania rezerw obowiązkowych banków i obligacji komercyjnych SINPLN wyemitowanych przez THE HONGKONG AND SHANGHAI BANKING CORPORATION oraz nienotowanych inwestycji kapitałowych. Obligacje NBP wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, ponieważ nie istnieje dla nich aktywny rynek, mogą one być tylko przedmiotem wykupu przez emitenta. Natomiast wartość godziwą obligacji SINPLN ustala się poprzez zdyskontowanie przepływów pieniężnych wynikających z obligacji krzywą swapową PLN-SWAP, gdyż nie występują notowania na aktywnym rynku. Obligacje te mają kupon stały. Nienotowane inwestycje kapitałowe ujmowane są w cenie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, gdyż dla nich również nie istnieje aktywny rynek i nie można ustalić w sposób wiarygodny ich wartości godziwej.

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 365 127	3 437 169
Notowane	3 706 711	2 658 096
- obligacje	3 706 711	2 658 096
Nienotowane	658 416	779 073
- akcje i udziały	7 231	5 903
- obligacje	651 185	773 170
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 872 884	2 045 166
Notowane	1 872 884	2 045 166
- obligacje	1 872 884	2 045 166
Razem	6 238 011	5 482 335

Struktura zapadalności inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	45 227	2 100
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	396 787	0
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	17 015	0
- powyżej 1 roku do 3 lat	1 302 025	959 052
- powyżej 3 do 5 lat	1 548 936	1 563 337
- powyżej 5 do 10 lat	1 017 604	702 391
- powyżej 10 do 20 lat	30 302	204 386
- o nieokreślonej zapadalności	7 231	5 903
Razem	4 365 127	3 437 169

Struktura zapadalności inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	21 640	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	244 608	350 423
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0	0
- powyżej 1 roku do 3 lat	1 236 948	1 037 634
- powyżej 3 do 5 lat	90 319	433 213
- powyżej 5 do 10 lat	279 369	223 896
- powyżej 10 do 20 lat	0	0
Razem	1 872 884	2 045 166

36. Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla transakcji asset swap. Transakcja polega na zabezpieczeniu przepływów wynikających z obligacji o stopie zmiennej, w efekcie której Grupa otrzymuje stałe a płaci zmienne przepływy odsetkowe.

Celem zabezpieczenia przepływów pieniężnych dotyczących kredytów jest zamiana zmiennych przepływów odsetkowych generowanych przez portfel kredytów na przepływy oparte na stopie stałej w taki sposób, żeby nastąpiło dopasowanie struktury ryzyka stopy procentowej aktywów i pasywów opartych na stopie stałej. Zabezpieczenie polega na zawarciu transakcji swap, w których Grupa per saldo płaci przepływy oparte o stopie zmiennej O/N dopasowanej do stopy procentowej portfela kredytów i otrzymuje przepływy odsetkowe wg stopy stałej o wymaganym terminie. Powyższa konstrukcja umożliwia zamianę stopy zmiennej na stopę stałą bez konieczności angażowania

dodatkowych środków płynnych na zakup nowych aktywów (np. obligacji stałokuponowych) jednocześnie zapewniając stabilny wpływ na wynik poprzez ujęcie zmian wartości godziwej transakcji swap w kapitałach Grupy.

Na dzień 31.12.2008 Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń do zabezpieczania wartości godziwej aktywów finansowych. W IV kwartale 2008 roku zabezpieczenie wartości godziwej obligacji z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży za pomocą transakcji IRS utraciło efektywność.

Zasady ujmowania w księgach oraz pomiaru efektywności zabezpieczenia transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń omówiono w nocie 7.7.6. niniejszego sprawozdania

Stan na 31.12.2008

Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych

- obligacje

Aktywa zabezpieczane - obligacje z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży

Nominał obligacji	Data zapadalności	Oprocentowanie	Płatność kuponu odsetkowego
100 000	24.09.2011	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
36 000	24.09.2011	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
70 000	25.01.2018	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
50 000	25.01.2018	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku
80 000	25.01.2018	zmienne 6,72% (31.12.2008)	co pół roku

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku wyników (odsetki prezentowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	24.09.2009	stały 5,32%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	-247	0
36 000	23.03.2009	stały 4,38%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	373	4
70 000	23.01.2009	stały 5,3%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 336	66
50 000	25.07.2010	stały 5,5075%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	692	0
80 000	29.08.2011	stały 5,66%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 476	0
Razem						4 630	70

- portfel kredytów

Aktywa zabezpieczane – portfel kredytów overdraft o wartości 1 100 000 tys. zł bazujący na stawce WIBOR O/N.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
70 000	13.06.2012	stały 5,4475%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	4 299	0
70 000	16.06.2009	stały 4,50%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	-247	
30 000	13.06.2012	stały 5,4475%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 842	0
30 000	16.06.2009	stały 5,50%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	-106	
50 000	01.03.2013	stały 5,11%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 767	-16
50 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
25 000	03.03.2014	stały 5,12%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 569	-7
25 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	51	
25 000	02.03.2015	stały 5,14%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 732	-21
25 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	51	
100 000	01.08.2013	stały 5,075%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 681	0
100 000	04.02.2009	stały 6,15%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	132	
25 000	22.06.2015	stały 5,09%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 788	0
25 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-56	
50 000	18.12.2009	stały 4,78%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	35	0
50 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-112	
100 000	05.01.2009	stały 4,6875%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 039	13
100 000	06.01.2009	stały 6,20%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	125	
50 000	02.03.2012	stały 5,09%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 267	-58
50 000	03.03.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
100 000	21.03.2011	stały 4,9275%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 869	0
100 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-224	
100 000	30.03.2009	stały 4,80%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 177	
100 000	02.01.2009	stały 6,15%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	118	332
100 000	01.04.2009	stały 4,45%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-262	
50 000	30.03.2011	stały 5,00%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 716	0
50 000	31.03.2009	stały 6,13%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
50 000	30.03.2012	stały 5,03%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 201	0
50 000	31.03.2009	stały 6,13%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
50 000	30.03.2010	stały 4,94%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	1 314	0
50 000	31.03.2009	stały 6,13%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	101	
50 000	04.04.2012	stały 5,03%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 203	0
50 000	06.04.2009	stały 6,18%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	122	
25 000	15.09.2014	stały 5,085%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	1 377	0
25 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-56	
50 000	09.07.2013	stały 5,675%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	2 782	0
50 000	09.01.2009	stały 6,60%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	153	
50 000	09.07.2014	stały 5,67%	WIB 6M	raz w roku	co pół roku	3 308	0
50 000	10.01.2009	stały 6,60%	WIB O/N	co pół roku	co pół roku	153	
50 000	14.12.2009	stały 4,78%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	28	66
50 000	19.03.2009	stały 4,65%	WIB O/N	co kwartał	co 3 m-ce	-112	
26 000	03.10.2013	stały 4,595%	WIB 6M	co pół roku	raz w roku	-286	0
Razem						46 943	309

Aktywa zabezpieczane – portfel kredytów hipotecznych o wartości 1 460 000 tys. zł.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	09.07.2012	stały 5,6975%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	6 061	0
100 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	5 881	0
50 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 941	0
120 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	5 712	0
20 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	952	0
150 000	09.11.2012	stały 5,75%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	7 982	0
30 000	17.12.2014	stały 5,90%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 594	-12
75 000	10.01.2013	stały 5,94%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	8 089	-16
100 000	07.02.2011	stały 5,73%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	6 904	0
85 000	08.02.2013	stały 5,63%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	8 045	0
85 000	20.02.2015	stały 5,85%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	10 963	0
100 000	04.03.2013	stały 6,01%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	11 332	0
70 000	05.03.2015	stały 5,9%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	9 301	0
50 000	15.04.2013	stały 5,92%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 770	0
50 000	17.04.2013	stały 5,85%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	4 612	-13
50 000	17.04.2012	stały 5,92%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 977	-2
30 000	08.05.2012	stały 5,94%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	2 447	0
75 000	16.05.2013	stały 6,01%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	7 566	0
60 000	02.10.2013	stały 5,5375%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	3 305	0
60 000	22.12.2013	stały 4,30%	WIB 3M	raz w roku	co 3 m-ce	239	0
Razem						113 673	-43

Stan na 31.12.2007 (dane porównywalne)**Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych**

- obligacje

Aktywa zabezpieczane - obligacje z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży

Nominał obligacji	Data zapadalności	Oprocentowanie	Płatność kuponu odsetkowego
100 000	24.09.2011	zmienne 5,23% (31.12.2007)	co pół roku
50 000	24.09.2011	zmienne 5,23% (31.12.2007)	co pół roku
36 000	24.09.2011	zmienne 5,23% (31.12.2007)	co pół roku
70 000	25.01.2018	zmienne 4,93% (31.12.2007)	co pół roku
50 000	25.01.2018	zmienne 4,93% (31.12.2007)	co pół roku
80 000	25.01.2018	zmienne 4,93% (31.12.2007)	co pół roku

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku wyników (odsetki prezentowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	24.09.2009	stały 5,32%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-1 298	-69
50 000	25.09.2008	stały 5,25%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-268	-28
36 000	23.03.2009	stały 4,38%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-4	-13
70 000	23.01.2009	stały 5,30%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-477	-82
50 000	25.07.2010	stały 5,5075%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-612	-117
80 000	29.08.2011	stały 5,66%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-888	-153
Razem						-3 547	-462

- portfel kredytów

Aktywa zabezpieczone – portfel kredytów overdraft o wartości 1 100 000 tys. zł bazujący na stawce WIBOR O/N.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
70 000	13.06.2012	stały 5,4475%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	301	229
70 000	13.06.2008	stały 5,78%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-21	
30 000	13.06.2012	stały 5,4475%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	129	66
30 000	13.06.2008	stały 5,78%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-9	
50 000	01.03.2013	stały 5,11%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-593	77
50 000	03.03.2008	stały 5,11%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-17	
25 000	03.03.2014	stały 5,12%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-378	41
25 000	03.03.2008	stały 5,11%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-9	
25 000	02.03.2015	stały 5,14%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-425	35
25 000	03.03.2008	stały 5,11%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-9	
100 000	01.08.2013	stały 5,075%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-2 892	248
100 000	02.02.2008	stały 5,05%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	-29	
25 000	22.06.2015	stały 5,09%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-558	99
25 000	18.03.2008	stały 5,56%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	2	
50 000	18.12.2009	stały 4,78%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-1 297	101
50 000	18.03.2008	stały 5,56%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	4	
100 000	05.01.2009	stały 4,6875%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	1 983	36
100 000	04.01.2008	stały 5,02%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	-22	
50 000	02.03.2012	stały 5,09%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-406	13
50 000	03.03.2008	stały 5,11%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-17	
100 000	21.03.2011	stały 4,9275%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	319	301
100 000	18.03.2008	stały 5,56%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	8	
100 000	30.03.2009	stały 4,8%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	1 942	100
100 000	31.03.2008	stały 5,45%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	-27	
50 000	30.03.2011	stały 5,00%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-313	52
50 000	31.03.2008	stały 5,15%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-42	
50 000	30.03.2012	stały 5,03%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-577	79
50 000	31.03.2008	stały 5,15%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-42	
50 000	30.03.2010	stały 4,94%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-20	33
50 000	31.03.2008	stały 5,15%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-42	
50 000	04.04.2012	stały 5,03%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-576	173
50 000	04.04.2008	stały 5,12%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	-72	
25 000	15.09.2014	stały 5,085%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-832	76
25 000	18.03.2008	stały 5,56%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	2	
50 000	09.07.2013	stały 5,675%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-531	150
50 000	09.01.2008	stały 4,90%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	8	
50 000	09.07.2014	stały 5,67%	WIBOR 6M	raz w roku	co pół roku	-532	136
50 000	09.01.2008	stały 4,90%	WIBOR O/N	co pół roku	co pół roku	8	
50 000	14.12.2009	stały 4,78%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-1 294	77
50 000	13.03.2008	stały 5,48%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	2	
100 000	02.01.2008	stały 4,99%	WIBOR O/N	co trzy m-ce	co trzy m-ce	30	0
Razem						-6 844	2 122

Aktywa zabezpieczane – portfel kredytów hipotecznych o wartości 570 000 tys. zł.

Transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki ujmowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
100 000	09.07.2012	stały 5,6975%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	261	178
100 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-152	176
50 000	13.08.2012	stały 5,615%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-76	88
120 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	1	297
20 000	10.09.2011	stały 5,65%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	0	50
150 000	09.11.2012	stały 5,75%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-1 476	288
30 000	17.12.2014	stały 5,90%	WIBOR 3M	raz w roku	co trzy m-ce	-29	0
Razem						-1 471	1 077

Aktywa finansowe objęte rachunkowością zabezpieczeń wartości godziwej

- obligacje

Aktywa zabezpieczane - obligacje z portfela aktywów dostępnych do sprzedaży

Nominał obligacji	Data zapadalności	Oprocentowanie	Płatność kuponu odsetkowego	Wycena za 2007 rok ujęta w rachunku zysków i strat
25 389	24.10.2013	stałe 5%	raz w roku	-1 136

Transakcje IRS zabezpieczające wartość godziwą obligacji

Nominał	Data zapadalności	Oprocentowanie		Płatność kuponu odsetkowego		Wycena bilansowa z odsetkami	Wycena ujęta w rachunku zysków i strat (odsetki prezentowane w wyniku z tytułu odsetek)
		Kupon otrzymany	Kupon płacony	Kupon otrzymany	Kupon płacony		
26 000	03.10.2013	WIBOR 3M	stały 4,595%	co 3 m-ce	raz w roku	1 709	1 668
Razem						1 709	1 668

W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych kwota ujęta w kapitale własnym w 2008 roku wyniosła 108 229 tys. zł, natomiast kwota usunięta z kapitału własnego i ujęta w rachunku wyników (część nieefektywna) 336 tys. zł. Na koniec 2007 roku kwota ujęta w kapitale własnym wyniosła -44 108 tys. zł, natomiast kwota usunięta z kapitału własnego i ujęta w rachunku wyników (część nieefektywna) 3 662 tys. zł.

Podsumowanie wycen instrumentów pochodnych zabezpieczających

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Razem wyceny dodatnie (z odsetkami)	166 954	34 025
Razem wyceny ujemne (z odsetkami)	-1 708	-44 178

37. Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności																				
Lp.	a	b	c	d	e							f			g			h	i	j
	nazwa jednostki	rodzaj działalności	wartość bilansowa udziałów	aktywa jednostki razem	kapitał własny jednostki, w tym:							zobowiązania jednostki, w tym:			należności jednostki, w tym:			przychody ogółem	% posiadanego kapitału	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
					kapitał zakładowy	należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)	kapitał zapasowy	pozostały kapitał własny, w tym:			zobowiązania krótko- terminowe	zobowiązania długo- terminowe	należności krótko- terminowe	należności długo- terminowe						
								zysk (strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto											
Jednostki stowarzyszone																				
31.12.2008																				
1.	KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	10 131	47 255	33 769	25 258	0	16 069	-7 558	0	-7 558	13 486	13 486	0	4 918	4 918	0	60 588	30,00	30,00
31.12.2007 (dane porównywalne)																				
1.	KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	12 174	79 626	40 580	25 258	0	11 335	3 987	0	3 987	39 046	39 046	0	56 917	56 917	0	98 809	30,00	30,00

38. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Środki trwałe, w tym:	364 994	333 045
- grunty	14 135	14 179
- budynki i lokale	177 121	178 369
- urządzenia techniczne i maszyny	90 394	64 022
- środki transportu	1 579	1 001
- inne środki trwałe	81 765	75 474
Środki trwałe w budowie	56 872	63 401
Razem	421 866	396 446

Zmiana stanu środków trwałych**Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2008 roku**

	Grunty	Budynki i lokale	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na 01.01.2008	18 797	265 825	471 427	3 781	162 314	63 562	985 706
b) zwiększenia	0	8 293	72 290	1 341	26 736	9 390	118 050
- zakupy	0	6 003	69 132	613	26 370	9 316	111 434
- inne zwiększenia	0	2 290	3 158	728	366	74	6 616
c) zmniejszenia	46	7 267	89 641	1 228	3 492	15 919	117 593
- sprzedaż	0	4 153	2 714	267	97	0	7 231
- likwidacja	0	2 404	81 516	207	3 367	0	87 494
- inne zmniejszenia	46	710	5 411	754	28	15 919	22 868
d) wartość brutto środków trwałych na 31.12.2008	18 751	266 851	454 076	3 894	185 558	57 033	986 163
e) skumulowana amortyzacja środków trwałych na 01.01.2008	1 477	68 926	406 173	2 550	85 413	0	564 539
f) wartość netto środków trwałych na 01.01.2008	14 179	178 369	64 022	1 001	75 674	63 201	396 446
g) zmiany umorzenia	104	7 897	-45 577	-398	17 152	0	-20 822
- amortyzacja	0	8 256	41 709	590	19 128	0	69 683
- sprzedaż	-2	-628	-1 198	-203	0	0	-2 031
- likwidacja	0	-21	-81 176	-35	-2 259	0	-83 491
- inne zmiany	106	290	-4 912	-750	283	0	-4 983
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2008	1 581	76 823	360 596	2 152	102 565	0	543 717
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2008	3 141	18 530	1 232	230	1 227	361	24 721
- zwiększenia	0	203	1 984	6	199	0	2 392
- zmniejszenia	106	5 826	130	73	198	200	6 533
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2008	3 035	12 907	3 086	163	1 228	161	20 580
Wartość netto środków trwałych na 31.12.2008	14 135	177 121	90 394	1 579	81 765	56 872	421 866

Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2007 roku (dane porównywalne)

	Grunty	Budynki i lokale	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na 01.01.2007	16 433	268 929	484 994	23 045	140 605	50 799	984 805
b) zwiększenia	2 930	7 263	75 950	559	27 330	18 682	132 714
- zakupy	0	1 787	49 122	167	27 055	9 682	87 813
- inne zwiększenia	2 930	5 476	26 828	392	275	9 000	44 901
c) zmniejszenia	566	10 367	89 517	19 823	5 821	5 719	131 813
- sprzedaż	566	5 536	23 284	1 618	615	0	31 619
- likwidacja	0	144	59 101	0	2 215	18	61 478
- inne zmniejszenia	0	4 687	7 132	18 205	2 991	5 701	38 716
d) wartość brutto środków trwałych na 31.12.2007	18 797	265 825	471 427	3 781	162 114	63 762	985 706
e) skumulowana amortyzacja środków trwałych na 01.01.2007	1 291	66 087	429 452	8 376	73 132	0	578 338
f) wartość netto środków trwałych na 01.01.2007	14 841	186 495	53 168	14 420	66 295	50 438	385 657
g) zmiany umorzenia	186	2 839	-23 279	-5 826	12 281	0	-13 799
- amortyzacja	0	7 042	38 222	650	16 582	0	62 496
- sprzedaż	-8	-1 855	-22 244	-1 497	-301	0	-25 905
- likwidacja	0	-49	-49 572	0	-1 343	0	-50 964
- inne zmiany	194	-2 299	10 315	-4 979	-2 657	0	574
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2007	1 477	68 926	406 173	2 550	85 413	0	564 539
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2007	301	16 347	2 374	249	1 178	361	20 810
- zwiększenia	2 840	2 246	190	14	346	0	5 636
- zmniejszenia	0	63	1 332	33	297	0	1 725
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2007	3 141	18 530	1 232	230	1 227	361	24 721
Wartość netto środków trwałych na 31.12.2007	14 179	178 369	64 022	1 001	75 474	63 401	396 446

39. Wartości niematerialne

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	42 120	42 326
- oprogramowanie komputerowe	42 057	42 205
Inne wartości niematerialne	18 804	24 886
Razem	60 924	67 212

40. Zmiana stanu wartości niematerialnych*Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2008 roku*

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	w tym: oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na 01.01.2008	278 932	276 413	50 032	328 964
b) zwiększenia	23 665	23 665	1 454	25 119
- zakupy	23 241	23 241	1 454	24 695
- inne zwiększenia	424	424	0	424
c) zmniejszenia	10 604	10 588	4 500	15 104
- sprzedaż	0	0	0	0
- likwidacja	10 220	10 204	0	10 220
- inne zmniejszenia	384	384	4 500	4 884
d) wartość brutto wartości niematerialnych na 31.12.2008	291 993	289 490	46 986	338 979
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 01.01.2008	232 080	229 682	20 863	252 943
f) wartość netto wartości niematerialnych na 01.01.2008	42 326	42 205	24 886	67 212
g) amortyzacja za okres	13 926	13 884	97	14 023
- amortyzacja	23 632	23 574	97	23 729
- sprzedaż	0	0	0	0
- likwidacja	-9 562	-9 546	0	-9 562
- inne zmiany	-144	-144	0	-144
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2008	246 006	243 566	20 960	266 966
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2008	4 526	4 526	4 283	8 809
- zwiększenia	0	0	2 939	2 939
- zmniejszenia	659	659	0	659
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2008	3 867	3 867	7 222	11 089
Wartość netto wartości niematerialnych na 31.12.2008	42 120	42 057	18 804	60 924

Za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31.12.2007 roku (dane porównywalne)

	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	w tym: oprogramo- wanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na 01.01.2007	265 539	263 052	47 243	312 782
b) zwiększenia	20 258	19 663	10 925	31 183
- zakupy	13 619	13 485	10 874	24 493
- inne zwiększenia	6 639	6 178	51	6 690
c) zmniejszenia	6 865	6 302	8 136	15 001
- sprzedaż	34	0	0	34
- likwidacja	6 260	5 731	1 915	8 175
- inne zmniejszenia	571	571	6 221	6 792
d) wartość brutto wartości niematerialnych na 31.12.2007	278 932	276 413	50 032	328 964
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 01.01.2007	200 121	197 667	22 457	222 578
f) wartość netto wartości niematerialnych na 01.01.2007	60 822	60 789	24 786	85 608
g) amortyzacja za okres	31 959	32 015	-1 594	30 365
- amortyzacja	37 584	37 564	320	37 904
- sprzedaż	-7	0	0	-7
- likwidacja	-5 797	-5 728	-1 915	-7 712
- inne zmiany	179	179	1	180
h) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na 31.12.2007	232 080	229 682	20 863	252 943
i) odpisy z tytułu utraty wartości na 01.01.2007	4 596	4 596	0	4 596
- zwiększenia	501	501	4 283	4 784
- zmniejszenia	571	571	0	571
j) odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2007	4 526	4 526	4 283	8 809
Wartość netto wartości niematerialnych na 31.12.2007	42 326	42 205	24 886	67 212

41. Wartość firmy jednostek podporządkowanych

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Wartość firmy - jednostki zależne	36 052	36 052
Razem	36 052	36 052

Zgodnie z tym, co zostało zaprezentowane w sekcji dotyczącej przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości, wartość firmy nie jest amortyzowana, tylko weryfikowana pod kątem utraty wartości. Raz w roku Grupa przeprowadza test na utratę wartości dla wartości firmy w oparciu o modele zgodne z wytycznymi zawartymi w MSR/MSSF. Wartość firmy z nabycia spółki Żagiel została przypisana do pionu Consumer Finance jako odrębnego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, obejmującego spółkę Żagiel (pośrednika kredytowego) oraz portfel kredytowy Banku (który jest wynikiem współpracy Banku z Żaglem) wraz z jego finansowaniem. Odzyskiwalna wartość Consumer Finance została ustalona na podstawie wartości użytkowej. Dla przeprowadzenia testu na utratę wartości dla wartości firmy powstałej z nabycia Żagla na dzień 31.12.2008 roku sporządzono prognozę wyników finansowych pionu obejmującą okres 2009-2011. W wycenie uwzględniono również wartość rezydualną wynikającą z przepływów pieniężnych po okresie 3-letniej prognozy, przyjmując w ekstrapolacji brak wzrostu w kolejnych latach. W celu wyliczenia wolnych przepływów operacyjnych, wynik netto w poszczególnych latach objętych prognozą skorygowany został o amortyzację, planowaną wypłatę dywidendy i planowane nakłady inwestycyjne. Do zdyskontowania wolnych przepływów pieniężnych użyto stopy 13,7%. Otrzymana w ten sposób wartość użytkowa została porównana do sumy wartości firmy oraz oszacowanej wartości kapitałów własnych pionu Consumer Finance (do ich wyliczenia użyto współczynnika wypłacalności na poziomie 9%). Wynik testu potwierdził brak utraty wartości dla wartości firmy Żagiel na dzień bilansowy.

42. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży brutto	0	767
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży netto	0	767

43. Inne aktywa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Zapasy	1 527	314
Dłużnicy różni*, w tym:	113 269	94 747
- dłużnicy różni brutto	129 356	117 254
- odpisy na utratę wartości	-16 087	-22 507
Rozliczenia międzyokresowe	20 543	18 688
Pozostałe aktywa, w tym:	31	208
- aktywa przejęte za długi brutto	49	1 057
- odpisy na aktywa przejęte za długi	-18	-849
Razem	135 370	113 957

* Pozycja obejmuje należności z tytułu sprzedaży majątku finansowego i trwałego, kaucji zwrotnych wpłaconych przez Bank zgodnie z warunkami umów leasingu operacyjnego nieruchomości użytkowanych przez Bank, rozliczenia z tytułu kart płatniczych, należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych.

44. Nieruchomości inwestycyjne

W 2007 roku w związku z brakiem możliwości sprzedaży niektórych aktywów klasyfikowanych jako aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży (MSSF 5) Grupa dokonała ich przeklasyfikowania do kategorii nieruchomości inwestycyjne. Zgodnie z MSR 40 oraz polityką głównego akcjonariusza Grupa wycenia nieruchomości inwestycyjne według modelu ceny nabycia.

W 2008 roku przychody z czynszów dotyczące nieruchomości inwestycyjnej wyniosły 31 360 tys. zł. Poniesione w tym okresie bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej wyniosły 9 530 tys. zł.

W 2007 roku przychody z czynszów dotyczące nieruchomości inwestycyjnej wyniosły 26 508 tys. zł. Poniesione w tym okresie bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej wyniosły 8 247 tys. zł.

Budynek będący głównym składnikiem nieruchomości amortyzowany jest liniowo przez 40 lat (roczna stawka amortyzacji wynosi 2,5%), pozostałe urządzenia techniczne i maszyny amortyzowane są stawkami 7%, 10%, 14% i 18%.

Poniższa tabela prezentuje zmiany stanu nieruchomości inwestycyjnych w 2008 i 2007 roku:

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość brutto na 01.01.2008	268 219
Zwiększenia	2 212
Zmniejszenia	1 606
Wartość brutto na 31.12.2008	268 825
Umorzenie na 01.01.2008	48 710
Amortyzacja	10 288
Zmniejszenia	40
Umorzenie na 31.12.2008	58 958
Wartość bilansowa na 31.12.2008	209 867

Nieruchomości inwestycyjne

Wartość brutto na 01.01.2007	0
Zwiększenia, w tym	269 584
- reklasyfikacja aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	267 618
- w tym nakłady poniesione w 2007 roku do dnia reklasyfikacji	3 035
- pozostałe zwiększenia	1 966
Zmniejszenia	1 365
Wartość brutto na 31.12.2007	268 219
Umorzenie na 01.01.2007	0
Zwiększenia, w tym	48 711
- reklasyfikacja aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	46 152
- w tym amortyzacja za 2007 rok do dnia reklasyfikacji	7 704
- pozostałe zwiększenia (amortyzacja od dnia reklasyfikacji do dnia 31.12.07)	2 559
Zmniejszenia	1
Umorzenie na 31.12.2007	48 710
Wartość bilansowa na 31.12.2007	219 509

45. Zobowiązania wobec Banku Centralnego**Struktura rodzajowa**

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Kredyt lombardowy	0	1 100 000
Operacje otwartego rynku	1 112 131	0
Zobowiązania	1 144	1 661
Razem	1 113 275	1 101 661

Struktura terminowa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	194 067	1 101 661
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	918 083	0
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	0	0
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 125	0
Razem	1 113 275	1 101 661

46. Zobowiązania wobec banków

Struktura rodzajowa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Rachunki bieżące	1 271 449	28 114
Depozyty terminowe	4 087 081	2 517 509
Kredyty i pożyczki otrzymane	6 763 261	2 750 710
Inne zobowiązania	3 222	5 116
Razem	12 125 013	5 301 449

Zobowiązania wobec banków (wg terminów wymagalności na dzień bilansowy)

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	2 499 844	2 362 562
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 844 149	130 793
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	0	56 782
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 017 759	602
- powyżej 1 roku do 3 lat	4 714 895	865 715
- powyżej 3 lat	2 048 366	1 884 995
Razem	12 125 013	5 301 449

47. Zobowiązania wobec klientów

Struktura rodzajowa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Rachunki bieżące	11 180 587	10 860 534
Depozyty terminowe	8 882 477	6 113 779
Kredyty i pożyczki otrzymane	149	0
Inne zobowiązania	212 153	114 325
Razem	20 275 366	17 088 638

Struktura terminowa

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	14 425 135	14 586 807
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 229 994	1 229 160
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 476 417	541 260
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	716 340	417 963
- powyżej 1 roku do 3 lat	194 506	21 806
- powyżej 3 do 5 lat	214 787	262 602
- powyżej 5 do 10 lat	17 327	28 197
- powyżej 10 do 20 lat	860	843
- powyżej 20 lat	0	0
Razem	20 275 366	17 088 638

Struktura zobowiązań w podziale na typy klientów

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Osoby fizyczne*	10 375 169	10 298 896
- w rachunku bieżącym	6 797 580	7 039 089
- depozyty terminowe	3 403 116	3 154 154
- pozostałe	174 473	105 653
Klienci korporacyjni	7 476 805	4 732 553
- w rachunku bieżącym	2 345 672	2 483 669
- depozyty terminowe	5 093 304	2 240 212
- kredyty i pożyczki	149	0
- pozostałe	37 680	8 672
Budżet	2 423 392	2 057 189
- w rachunku bieżącym	2 037 335	1 337 776
- depozyty terminowe	386 057	719 413
Razem	20 275 366	17 088 638

*Pozycja zawiera: zobowiązania wobec osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

48. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	8 991	50 126
Razem	8 991	50 126

Cena odkupu papierów wartościowych jest ustalona lub równa cenie sprzedaży powiększonej o koszt finansowania. W przypadku niewywiązania się banku ze zobowiązania papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji pozostają w posiadaniu klienta banku.

49. Rezerwy

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Rezerwa na świadczenie pracownicze	1 785	778
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	14 899	15 009
Rezerwa restrukturyzacyjna	419	5 256
Rezerwa na sprawy sporne	42 371	139 991
Razem	59 474	161 034

Opis spraw spornych o najwyższej wartości przedmiotu sporu znajduje się w punkcie 73 poniżej.

Rezerwa restrukturyzacyjna obejmuje koszty restrukturyzacji zatrudnienia i majątku trwałego wynikającej ze wdrażanej strategii Grupy, jakie będą poniesione przy realizacji kolejnego etapu przebudowy struktur Grupy.

Na pozycję „rezerwy na świadczenia pracownicze” składają się rezerwy na świadczenia emerytalne.

Zmiana stanu rezerw

	Dane porównywalne	
	01.01.2008-31.12.2008	01.01.2007-31.12.2007
Stan na początek okresu	161 034	169 226
- rezerwa na świadczenie pracownicze	778	1 004
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	15 009	17 594
- rezerwa restrukturyzacyjna	5 256	10 988
- rezerwa na sprawy sporne	139 991	139 640
a) utworzenie	87 529	117 565
- rezerwa na świadczenie pracownicze	1 231	0
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	72 731	79 883
- rezerwa restrukturyzacyjna	0	2 780
- rezerwa na sprawy sporne	13 567	34 902
b) wykorzystanie	-11 794	-20 176
- rezerwa na świadczenie pracownicze	-237	-231
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	0	0
- rezerwa restrukturyzacyjna	-3 200	-8 502
- rezerwa na sprawy sporne	-8 357	-11 443
c) rozwiązanie	-177 124	-99 978
- rezerwa na świadczenie pracownicze	0	0
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	-69 869	-84 993
- rezerwa restrukturyzacyjna	-1 637	-10
- rezerwa na sprawy sporne	*-105 618	-14 975
d) inne zmiany wartości	-171	-5 603
- rezerwa na świadczenie pracownicze	13	5
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	-2 972	2 525
- rezerwa restrukturyzacyjna	0	0
- rezerwa na sprawy sporne	2 788	-8 133
Stan rezerw na koniec okresu (wg tytułów)	59 474	161 034
- rezerwa na świadczenie pracownicze	1 785	778
- rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	14 899	15 009
- rezerwa restrukturyzacyjna	419	5 256
- rezerwa na sprawy sporne	42 371	139 991
Stan na koniec okresu	59 474	161 034

*Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne w związku z korzystnymi dla Grupy wyrokami sądowymi i rokowaniami co do zakończenia toczących się postępowań. Opis spraw spornych zamieszczono w nocie 73.

50. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Rozrachunki publiczno-prawne	22 478	20 967
Wierzyciele różni	113 337	122 031
Koszty i przychody rozliczane w czasie, w tym:	121 344	101 741
- przychody pobierane z góry	20 785	11 426
- koszty do zapłacenia	42 071	32 422
- rezerwa na premie	46 044	46 423
- rezerwa na niewykorzystane urlopy	12 444	11 470
Rozrachunki międzybankowe	22 863	25 934
Inne	0	1 590
Razem	280 022	272 263

51. Zobowiązania podporządkowane

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Stan zobowiązań podporządkowanych	279 643	394 235
Razem	279 643	394 235

Stan na 31.12.2008

Nazwa podmiotu	Wartość pożyczki		Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządko- wanych
	wg walut	w tys.			
KBC Bank NV O/Dublin	CHF	100 000	3M LIBOR +1,6 p.p.	15.06.2018	279 643
Razem					279 643

Stan na 31.12.2007 (dane porównywalne)

Nazwa podmiotu	Wartość pożyczki		Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządko- wanych
	wg walut	w tys.			
KBC Bank NV O/Dublin	EUR	110 000	3M EURIBOR +1,20 p.p.	25.05.2008	394 235
Razem					394 235

52. Kapitały

Kapitał zakładowy

Według stanu na dzień 31.12.2008 roku kapitał zakładowy jednostki dominującej wynosił 1 358 294 400 zł i dzielił się na 271 658 880 akcji o wartości nominalnej 5,00 złotych każda akcja. Akcje jednostki dominującej są akcjami imiennymi i akcjami na okaziciela, nie są akcjami uprzywilejowanymi. Każdej akcji przysługuje prawo 1 głosu podczas Walnego Zgromadzenia jednostki dominującej. Akcje jednostki dominującej dopuszczone są do obrotu giełdowego na rynku podstawowym GPW. W trakcie roku 2008 kapitał zakładowy nie ulegał zmianie.

Przedstawiona poniżej charakterystyka akcji imiennych i akcji na okaziciela została sporządzona na dzień 31.12.2008 roku.

Akcje imienne

Akcjonariusze jednostki dominującej posiadają 66 443 akcje imienne, co stanowi 0,02% kapitału zakładowego. Zestawienie akcji imiennych na dzień 31.12.2008 roku zostało przedstawione poniżej.

Seria	Liczba akcji
A	2 942
C	1 425
F	5 792
P	29 621
S1	26 663
Razem	66 443

Akcje serii A, C i F zostały dopuszczone do obrotu giełdowego pod warunkiem zamiany ich na akcje na okaziciela, natomiast akcje serii P i S1 mogą być dopuszczone do obrotu giełdowego po otrzymaniu odpowiednich zezwoleń.

Akcje na okaziciela

Akcjonariusze jednostki dominującej posiadają 271 592 437 akcji na okaziciela, co stanowi 99,98% kapitału zakładowego. Akcjami na okaziciela pierwotnie było 264 204 350 akcji. Dodatkowo w wyniku zamiany akcji imiennych, akcjami na okaziciela jest 7 388 087 akcji. Zestawienie akcji na okaziciela na dzień 31.12.2008 roku zostało przedstawione poniżej.

Akcje na okaziciela (pierwotne)		Powstałe w wyniku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela	
Seria	Liczba akcji	Seria	Liczba akcji
B	2 500 000	A	2 497 058
D	100 000	C	98 575
E	1 580 425	F	308 923
G	480 000	P	3 660 061
H	3 777 350	S1	823 470
I	5 600 000		
J	4 400 000		
K	2 278 814		
L	2 000 000		
M	10 000 000		
N	847 000		
O	25 000 000		
R	32 583 993		
T	49 301 056		
U	63 387 072		
W	60 368 640		
Razem	264 204 350	Razem	7 388 087
Razem akcje na okaziciela			271 592 437

W poniższej tabeli zaprezentowano wykaz Akcjonariuszy Kredyt Banku S.A. posiadających powyżej 5% ogólnej liczby głosów na WZ Kredyt Banku S.A. według stanu na dzień 31.12.2008 roku.

Nazwa akcjonariusza	Zakres działalności	Liczba akcji i głosów na WZ	Udział w głosach i kapitale (w %)
KBC Bank NV*	Bankowość	217 327 103	80,00
KBC Securities NV – podmiot powiązany KBC Bank NV *	Biuro maklerskie	6 890 966**	2,54
Sofina SA	Firma inwestycyjna	15 014 772	5,53

* Uchwałą Komisji Nadzoru Bankowego Nr 81/KNB/01 z dnia 17 września 2001 roku KBC Bank NV, ma prawo do wykonywania nie więcej niż 75% głosów na Walnym Zgromadzeniu Kredyt Banku S.A.

** Informacja z KBC Securities NV z dnia 6 maja 2008 roku.

W dniu 18 grudnia 2007 roku Zarząd Kredyt Banku S.A. otrzymał informację z firmy Pioneer Pekao Investment Management S.A. (PPIM z siedzibą w Warszawie), że w dniu 17 grudnia 2007 roku PPIM przekroczył poziom 5% całkowitej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Kredyt Banku S.A. w zakresie instrumentów finansowych wchodzących w skład portfeli zarządzanych w ramach wykonywania przez PPIM usługi zarządzania portfelem maklerskich instrumentów finansowych na zlecenie oraz wykonując umowę świadczenia usług w zakresie zarządzania portfelem maklerskich instrumentów finansowych na zlecenie, zawartą między Pioneer Pekao Towarzystwem Funduszy Inwestycyjnych S.A. a PPIM.

Kapitał zapasowy

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Z podziału zysku z lat ubiegłych	604 966	383 711
Kapitał zapasowy razem	604 966	383 711

Zysk netto Banku za rok obrotowy 2007, który wyniósł 400 519 095,19 zł został przeznaczony na:

- odpis na fundusz ogólnego ryzyka w wysokości 60 000 000,00 zł;
- wypłatę dywidendy w wysokości 141 262 617,60 zł;
- a w kwocie 199 256 477,59 zł na kapitał zapasowy Banku.

Statutowy zysk netto spółki Żagiel S.A. za rok obrotowy 2007, który wyniósł 21 998 716,76 zł został przeznaczony w całości na kapitał zapasowy.

Kapitał z aktualizacji wyceny

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	12 345	-67 724
Z tytułu wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	108 566	-40 446
Podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny	-22 973	20 553
Kapitał z aktualizacji wyceny razem	97 938	-87 617

Kapitał rezerwowy

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony z zysku	240 942	180 942
Kapitał rezerwowy razem	240 942	180 942

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzony jest z zysku po opodatkowaniu zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe.

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Kapitały z przeliczenia jednostek podporządkowanych	-733	-733
Pozostałe kapitały z przeliczenia jednostek podporządkowanych razem	-733	-733

53. Zobowiązania warunkowe udzielone**Według rodzaju**

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Dotyczące finansowania	5 389 649	4 374 464
- niewykorzystane linie kredytowe	2 776 440	2 430 146
- niewykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	1 685 691	1 367 647
- limity na kartach kredytowych	820 129	343 645
- otwarte akredytywy importowe	107 389	73 026
- lokaty do wydania	0	160 000
Gwarancyjne	1 829 781	1 627 981
- gwarancje udzielone	1 828 589	1 626 433
- akredytywy eksportowe	1 192	1 548
Razem	7 219 430	6 002 445

Dotyczące finansowania wg terminów zapadalności

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	818 777	380 148
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	219 447	181 268
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	302 207	228 173
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 391 025	988 888
- powyżej 1 roku do 3 lat	760 264	787 954
- powyżej 3 do 5 lat	262 115	456 037
- powyżej 5 lat	1 635 814	1 351 996
Razem	5 389 649	4 374 464

Gwarancyjne wg terminów zapadalności

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 miesiąca	52 612	91 574
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	65 566	54 380
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	57 834	110 315
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	274 086	159 764
- powyżej 1 roku do 3 lat	465 537	399 719
- powyżej 3 do 5 lat	245 491	460 112
- powyżej 5 lat	668 655	352 117
Razem	1 829 781	1 627 981

Najistotniejsze pozycje w ramach zobowiązań warunkowych wynikających z wystawionych na rzecz klientów gwarancji dotyczą gwarancji dobrego wykonania kontraktów oraz gwarancji spłaty należności. Grupa oferuje swoim klientom gwarancje jako standardowy produkt w ramach oferty kredytowej skierowanej przede wszystkim do segmentu klientów korporacyjnych. Przychody prowizyjne otrzymywane z tytułu wystawianych gwarancji rozliczane są do przychodów prowizyjnych w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania gwarancji.

W procesie zarządzania ryzykiem w Grupie udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obciążonego ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka wynikającego z udzielonych gwarancji stanowi element procesu oceny ryzyka kredytowego wynikającego z innych produktów kredytowych posiadanych przez danych klientów, tzn. wszystkie produkty kredytowe, łącznie z gwarancjami, udzielone konkretnym kredytobiorcom analizowane są równolegle zarówno pod kątem oceny przesłanek utraty wartości, jak i pomiaru odpisów aktualizujących wartość.

Na dzień 31.12.2008 roku oszacowana kwota rezerw na udzielone zobowiązania gwarancyjne i bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania wyniosła 14 899 tys. zł. Powyższa kwota jest zaprezentowana w nocie 49 jako pozycja „rezerwy na zobowiązania pozabilansowe”.

54. Współczynnik wypłacalności

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Kwota wymogu kapitałowego, w tym:	2 430 774	1 699 879
- ryzyko kredytowe	2 186 453	1 633 045
- ryzyko rynkowe	44 308	51 212
- ryzyko operacyjne	200 013	0
- ryzyko inne*	0	15 622
Fundusze własne i kapitał krótkoterminowy	2 677 872	2 062 670
- kapitał akcyjny	1 358 294	1 358 294
- kapitał zapasowy	604 966	383 711
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny zaliczany do funduszy własnych	-6 121	-56 148
- pozostałe kapitały rezerwowe	240 942	180 942
- różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych i oddziałów zagranicznych	-733	-733
- zobowiązania podporządkowane zaliczane do funduszy własnych	280 140	78 804
- akcje i udziały w podmiotach finansowych	-12 368	-14 343
- wartość firmy	-36 052	-36 052
- wartości niematerialne**	-60 924	-66 431
- zysk (strata) z lat ubiegłych	19 189	51 168
- kapitał krótkoterminowy	145 731	66 834
- zysk netto uwzględniony do wyliczenia współczynnika wypłacalności	144 808	116 624
Współczynnik wypłacalności (%)	8,81	9,71

* Zgodnie z nowymi regulacjami od 2008 roku ujmowane w ryzyku kredytowym (patrz nota 75.3.1.5 ryzyko rozliczenia dostawy i kontrahenta)

** Z wyłączeniem wartości niematerialnych używanych na podstawie umów leasingu finansowego

Współczynnik wypłacalności był wyliczany zgodnie z regulacjami Narodowego Banku Polskiego obowiązującymi odpowiednio na dzień 31.12.2008 roku oraz 31.12.2007 roku.

Wyliczenie wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego:

	rok	
Wynik*	2005	1 268 438
Wynik*	2006	1 281 444
Wynik*	2007	1 450 380
Współczynnik		15%
Narzut Kapitałowy	2005	190 266
Narzut Kapitałowy	2006	192 217
Narzut Kapitałowy	2007	217 557
Wymóg		200 013

* obliczony zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały nr 1/2007 KNB z dnia 13.03.2007 roku

Rok 2008 to okres, w którym po raz pierwszy obowiązywały nowe zasady w zakresie współczynnika wypłacalności (znane jako Bazylea II). Współczynnik wypłacalności Grupy liczono według metody standardowej. Zastosowanie nowych przepisów nie miało istotnego wpływu na wartość współczynnika wypłacalności.

55. Miary ryzyka będące podstawą wyliczenia określonego w Prawie Bankowym wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Stan na 31.12.2008

Instrumenty bilansowe

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy		
Kasa	649 300	0
Należności	27 250 592	21 345 546
Należności od banków netto (w tym NBP)	517 276	170 976
Należności od klientów	26 733 316	21 174 570
Osoby fizyczne*	17 746 779	13 135 697
- kredyty w rachunku bieżącym	625 521	516 820
- skupione wierzytelności	4 331	4 325
- kredyty terminowe	895 527	763 822
- kredyty gotówkowe i ratalne	3 403 108	2 500 838
- kredyty mieszkaniowe	12 801 969	9 333 569
- zrealizowane gwarancje	551	551
- pozostałe należności	15 772	15 772
Klienci korporacyjni	8 637 921	7 953 637
- kredyty w rachunku bieżącym	1 839 291	1 808 461
- kredyty terminowe	6 218 418	5 578 615
- skupione wierzytelności	47 031	47 031
- zrealizowane gwarancje	3 682	3 682
- pozostałe należności, w tym z tytułu leasingu	529 499	515 848
Budżet	348 616	85 236
- kredyty w rachunku bieżącym	4 398	2 206
- kredyty terminowe	344 218	83 030
- skupione wierzytelności	0	0
Dłużne papiery wartościowe	6 325 120	159 690
Pozostałe papiery wartościowe, udziały	202 043	105 202
Aktywa trwałe	631 733	631 733
Wartości niematerialne	60 924	0
Pozostałe	269 422	135 369
Razem portfel bankowy	35 389 134	22 377 540
Portfel handlowy	3 341 542	1 524
Ogółem instrumenty bilansowe	38 730 676	22 379 064

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

Instrumenty pozabilansowe wchodzące w skład księgi bankowej

Typ instrumentu	Nominał	Ekwiwalent bilansowy	Wartość ważona ryzykiem
Instrumenty stóp procentowych	4 233 600	15 863	5 895
Instrumenty walutowe	4 211	42	42
Instrumenty pochodne razem	4 237 811	15 905	5 937

Pozostałe pozabilansowe – portfel bankowy

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Równoważnik kredytowy	Wartość ważona ryzykiem
Linie kredytowe	5 275 590	2 462 133	2 086 903
Gwarancje udzielone	1 810 195	1 574 363	1 525 959
Akredytywy	108 694	54 347	54 069
Inne	12 466	12 466	12 466
Razem	7 206 945	4 103 309	3 679 397

	Wartość ważona ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Łącznie narażenie na ryzyko kredytowe (portfel bankowy)	26 062 874	2 085 030

Stan na 31.12.2007 (dane porównywalne)**Instrumenty bilansowe**

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem
Portfel bankowy		
Kasa	505 232	0
Należności	19 182 406	16 204 828
Należności od banków (w tym NBP)	2 560 549	488 118
Należności od klientów	16 621 857	15 716 710
Osoby fizyczne*	9 241 244	8 818 508
- kredyty w rachunku bieżącym	523 981	513 680
- skupione wierzytelności	707	691
- kredyty terminowe	938 817	891 322
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 958 080	1 956 197
- kredyty mieszkaniowe	5 808 913	5 445 872
- zrealizowane gwarancje	0	0
- pozostałe należności	10 746	10 746
Klienci korporacyjni	6 974 465	6 824 502
- kredyty w rachunku bieżącym	1 574 485	1 547 822
- kredyty terminowe	5 058 596	4 935 379
- skupione wierzytelności	25 587	25 504
- zrealizowane gwarancje	1 368	1 368
- pozostałe należności	314 429	314 429
Budżet	406 148	73 700
- kredyty w rachunku bieżącym	932	190
- kredyty terminowe	405 216	73 510
- skupione wierzytelności	0	0
Dłużne papiery wartościowe	5 582 984	487 878
Pozostałe papiery wartościowe, udziały	34 606	20 263
Aktywa trwałe	616 722	616 722
Wartości niematerialne (w tym wartość firmy)	67 212	781
Pozostałe	341 708	57 083
Razem portfel bankowy	26 330 870	17 387 555
Portfel handlowy	797 310	276
Ogółem instrumenty bilansowe	27 128 180	17 387 831

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

Instrumenty pozabilansowe wchodzące w skład księgi bankowej

Typ instrumentu	Nominał	Ekwiwalent bilansowy	Wartość ważona ryzykiem
Instrumenty stóp procentowych	3 393 600	24 880	4 976
Instrumenty walutowe	8 733	87	44
Instrumenty pochodne razem	3 402 333	24 967	5 020

Pozostałe pozabilansowe – portfel bankowy

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Równoważnik kredytowy	Wartość ważona ryzykiem
Linie kredytowe	4 169 140	1 655 005	1 578 790
Gwarancje udzielone	1 583 723	1 348 563	1 334 100
Akredytywy	74 574	74 574	74 057
Inne	161 544	161 544	33 544
Razem	5 988 981	3 239 686	3 020 491

	Wartość ważona ryzykiem	Wymóg kapitałowy
Łącznie narażenie na ryzyko kredytowe (portfel bankowy)	20 413 066	1 633 045

56. Działalność zaniechana

Grupa nie prowadziła działalności, która została zaniechana w 2008 roku, poza działalnością spółki KIF BV zarejestrowanej w Holandii, która otworzyła postępowanie likwidacyjne i została wykreślona z tamtejszych rejestrów sądowych w dniu 12.01.2009 roku. Przychody i koszty spółki KIF BV po otwarciu postępowania likwidacyjnego są nieistotne.

57. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki Fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Fundusz nie posiada rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Pożyczki udzielone pracownikom	9 796	5 462
Środki zdeponowane na bankowych rachunkach ZFŚS	5 559	9 353
Zobowiązania z tytułu Funduszu	15 355	14 815
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	5 143	3 472

58. Świadczenia pracownicze

58.1. Program akcji pracowniczych

W Grupie nie występują programy akcji pracowniczych.

58.2. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emeryturę odprawy emerytalne w wysokości określonej przez Kodeks pracy. Na dzień bilansowy tworzona jest rezerwa w oparciu o szacunek niezależnego aktuarusza.

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Stan na początek okresu	778	1 004
Utworzenie rezerwy	1 231	0
Koszty wypłaconych świadczeń	-237	-231
Rozwiązanie rezerwy	0	0
Inne zmiany	13	5
Razem	1 785	778

58.3 Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Stan na początek okresu	3 200	8 059
Utworzenie	0	2 555
Rozwiązanie	0	0
Wykorzystanie	-3 200	-7 414
Stan na koniec okresu *	0	3 200

*Stan rezerw restrukturyzacyjnych wykazanych w notcie 49 zawiera rezerwy dotyczące restrukturyzacji sieci w kwocie 419 tys. za 2008 rok oraz 2 056 tys. zł za 2007 rok.

59. Wzajemne transakcje z podmiotami powiązanymi

W dniu 7.02.2008 roku Kredyt Bank S.A. zawarł z Kredietbank S.A. Luxembourgeoise (po zmianie nazwy: KBL European Private Bankers S.A.) umowę wielowalutowego kredytu do kwoty stanowiącej równowartość 200 milionów EUR (tj. 719 580 000 zł wg średniego kursu NBP z dnia 7.02.2008 roku). Umowę zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 2 lata i jeden dzień. Ciągnięcia w ramach kredytu mogą być dokonywane w CHF lub PLN. Oprocentowanie oparte jest o stawki

LIBOR/WIBOR powiększone o marżę. Kwota środków finansowych pozyskanych w oparciu o wyżej wymienioną umowę przekracza 10% kapitałów własnych Banku. Środki finansowe pozyskane z wyżej wymienionego kredytu zostały przeznaczane na finansowanie bieżącej działalności Banku.

W dniu 19.03.2008 roku Kredyt Bank S.A. zawarł z KBC Bank NV Dublin Branch umowę pożyczki podporządkowanej do kwoty stanowiącej równowartość 100 milionów CHF. Umowę pożyczki podporządkowanej zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 10 lat od daty uruchomienia środków. W dniu 3.06.2008 roku Bank otrzymał decyzję Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 26.05.2008 roku o wyrażeniu zgody na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku środków pieniężnych w kwocie 100 000 000 CHF (tj. 210 520 000 zł wg średniego kursu NBP z dnia 26.05.2008 roku).

W dniu 19.06.2008 roku Kredyt Bank S.A. zawarł z KBL European Private Bankers S.A. (przed zmianą nazwy: Kredietbank S.A. Luxembourgeoise) umowę wielowalutowego kredytu do kwoty stanowiącej równowartość 200 milionów EUR (tj. 673 700 000,00 zł wg średniego kursu NBP z dnia 19.06.2008 roku). Umowę kredytu zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 3 lata. Ciągnięcia w ramach kredytu mogą być dokonywane w EUR, CHF lub PLN. Oprocentowanie oparte jest o stawki LIBOR/WIBOR powiększone o marżę. Kwota środków finansowych pozyskanych w oparciu o wyżej wymienioną umowę kredytu przekracza 10% kapitałów własnych Banku. Środki finansowe pozyskane z wyżej wymienionego kredytu zostały przeznaczane na finansowanie bieżącej działalności Banku.

W dniu 25.08.2008 roku Kredyt Bank S.A. zawarł z KBL European Private Bankers S.A. umowę wielowalutowego kredytu do kwoty stanowiącej równowartość 200 milionów EUR (tj. 662 540 000,00 zł wg średniego kursu NBP z dnia 25.08.2008 roku). Umowę kredytu zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 3 lata. Ciągnięcia w ramach kredytu mogą być dokonywane w EUR, CHF lub PLN. Oprocentowanie oparte jest o stawki LIBOR/WIBOR powiększone o marżę. Kwota środków finansowych pozyskanych w oparciu o wyżej wymienioną umowę kredytu przekracza 10% kapitałów własnych Banku. Środki finansowe pozyskane z wyżej wymienionego kredytu zostały przeznaczane na finansowanie bieżącej działalności Banku.

W dniu 20.10.2008 roku została podpisana pomiędzy Kredyt Bankiem S.A. (Bank) a KBL European Private Bankers S.A. umowa kredytu w wysokości 200 milionów EUR (tj. 710 300 000 zł wg średniego kursu NBP z dnia 20.10.2008 roku). Umowę kredytu zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 3 lata. Oprocentowanie oparte jest o stawkę LIBOR powiększoną o marżę. Kwota środków finansowych pozyskanych przez Bank w oparciu o wyżej wymienioną umowę kredytu przekracza 10% kapitałów własnych Banku. Środki finansowe pozyskane z wyżej wymienionego kredytu będą przeznaczane na finansowanie bieżącej działalności Banku.

W dniu 17.12.2008 roku pomiędzy Kredyt Bankiem S.A. a KBC Bank NV Oddział w Dublinie została podpisana umowa pożyczki podporządkowanej w wysokości 75 000 000 zł. Umowę pożyczki zawarto na warunkach rynkowych z terminem spłaty 10 lat. Oprocentowanie oparte jest o stawkę WIBOR powiększoną o marżę Banku. Wszystkie środki z pożyczki zostały przeznaczone na utworzenie dodatkowych funduszy uzupełniających. Środki pieniężne związane z niniejszą umową zostały uruchomione w dniu 30.01.2009 roku.

Poza transakcjami przedstawionymi powyżej, w 2008 roku nie miały miejsca niestandardowe znaczące transakcje z podmiotami powiązanymi, których łączna wartość w okresie od początku roku obrotowego stanowiła lub przekroczyła równowartość w złotych kwoty 500 tys. euro, a których charakter i warunki nie wynikały z bieżącej działalności operacyjnej.

Wolumeny transakcji oraz przychody i koszty z nimi związane zostały zaprezentowane poniżej.

Stan na 31.12.2008

Aktywa	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Należności od banków	0	133 134	12 317	145 451
Wycena instrumentów pochodnych	0	408 907	25 828	434 735
Należności od klientów	0	0	175 000	175 000
Inne aktywa	1 093	2	28 130	29 225
Razem aktywa	1 093	542 043	241 275	784 411

* W tym Grupa WARTA

Zobowiązania	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Zobowiązania wobec banków	0	4 146 139	7 530 840	11 676 979
Wycena instrumentów pochodnych	0	641 476	40 121	681 597
Zobowiązania wobec klientów	4 919	0	2 697 595	2 702 514
Zobowiązania podporządkowane	0	279 643	0	279 643
Pozostałe zobowiązania	0	1 439	29 128	30 567
Razem zobowiązania	4 919	5 068 697	10 297 684	15 371 300

* W tym Grupa WARTA

Pozycje pozabilansowe	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Udzielone zobowiązania dotyczące finansowania	0	0	156 040	156 040
Otrzymane zobowiązania dotyczące finansowania	0	418 306	300	418 606
Gwarancje udzielone	0	47 671	20 365	68 036
Gwarancje otrzymane	0	1 176 891	51 857	1 228 748
Instrumenty pochodne	0	42 742 638	1 777 173	44 519 811
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	0	0	0	0
Razem pozycje pozabilansowe	0	44 385 506	2 005 735	46 391 241

* W tym Grupa WARTA

Przychody	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Przychody z tytułu odsetek	0	7 351	23 320	30 671
Przychody z tytułu prowizji	8 855	86	302 110	311 051
Wynik na działalności handlowej	0	-185 883	-44 385	-230 268
Pozostałe przychody operacyjne	113	167	10 594	10 874
Razem przychody	8 968	-178 279	291 639	122 328

* W tym Grupa WARTA

Koszty	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2008
Koszty odsetek	1 038	177 136	190 487	368 661
Koszty z tytułu prowizji	0	411	-10 430	-10 019
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	0	5 213	19 979	25 192
Razem koszty	1 038	182 760	200 036	383 834

* W tym Grupa WARTA

Stan na 31.12.2007 (dane porównywalne)

Aktywa	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2007
Należności od banków	0	170 059	614 023	784 082
Wycena instrumentów pochodnych	0	66 862	1 052	67 914
Należności od klientów	0	0	205 242	205 242
Inne aktywa	1 724	0	27 641	29 365
Razem aktywa	1 724	236 921	847 958	1 086 603

* W tym Grupa WARTA

Zobowiązania	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2007
Zobowiązania wobec banków	0	3 430 678	968 169	4 398 847
Wycena instrumentów pochodnych	0	85 516	248	85 764
Zobowiązania wobec klientów	27 340	0	63 417	90 757
Zobowiązania podporządkowane	0	394 235	0	394 235
Pozostałe zobowiązania	0	807	21 080	21 887
Razem zobowiązania	27 340	3 911 236	1 052 914	4 991 490

* W tym Grupa WARTA

Pozycje pozabilansowe	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem na 31.12.2007
Gwarancje udzielone	0	2 252	15 194	17 446
Gwarancje otrzymane	0	1 230 172	0	1 230 172
Instrumenty pochodne	0	13 854 400	396 925	14 251 325
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	0	0	0	0
Razem pozycje pozabilansowe	0	15 086 824	412 119	15 498 943

* W tym Grupa WARTA

Przychody	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem za rok 2007
Przychody z tytułu odsetek	0	11 854	39 110	50 964
Przychody z tytułu prowizji	12 520	13	197 003	209 536
Pozostałe przychody operacyjne	74	31	4 828	4 933
Razem przychody	12 594	11 898	240 941	265 433

* W tym Grupa WARTA

Koszty	Jednostki stowarzyszone	Podmiot dominujący KBC Bank NV	Grupa KBC (bez KBC Bank NV)*	Razem za rok 2007
Koszty odsetek	1 314	102 182	23 115	126 611
Koszty z tytułu prowizji	0	48	486	534
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	0	1 129	6 077	7 206
Razem koszty	1 314	103 359	29 678	134 351

* W tym Grupa WARTA

60. Wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A

Zestawienie wypłaconych wynagrodzeń, nagród, premii i innych korzyści członków Zarządu Banku.

Zarząd Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2008 – 31.12.2008				
		Płaca zasadnicza	Premia	Inne korzyści	Odprawa	Razem
Maciej Bardan	01.03.2008-31.12.2008	1 007	0	354	0	1 361
Lidia Jabłonowska-Luba	15.04.2008-31.12.2008	861	0	810	0	1 671
Ronald Richardson	01.01.2008-28.02.2008	260	0	30	3 913	4 203
Krzysztof Kokot	01.01.2008-31.12.2008	1 048	547	83	0	1 678
Bohdan Mierzwiński	-	0	106	0	212	318
Konrad Kozik	-	0	142	33	0	175
Umberto Arts	01.01.2008-31.12.2008	1 505	0	406	0	1 911
Michał Oziębło	01.01.2008-31.12.2008	86	0	0	0	86
Razem		4 767	795	1 716	4 125	11 403

Zarząd Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2007 – 31.12.2007				
		Płaca zasadnicza	Premia	Inne korzyści	Odprawa	Razem
Ronald Richardson	01.01.2007-31.12.2007	1 037	99	135	0	1 271
Umberto Arts	01.01.2007-31.12.2007	1 639	0	1 129	0	2 768
Krzysztof Kokot	01.01.2007-31.12.2007	1 008	257	94	0	1 359
Konrad Kozik	01.01.2007-26.04.2007	331	328	16	0	675
Bohdan Mierzwiński	01.01.2007-05.05.2007	314	162	12	2 559	3 047
Michał Oziębło	01.01.2007-31.12.2007	78	0	0	0	78
Andrzej Witkowski	01.07.2007-31.09.2007	109	0	0	0	109
Razem		4 516	846	1 386	2 559	9 307

Zestawienie łącznie wynagrodzeń, nagród, premii i innych korzyści osób zarządzających w spółkach Grupy.

Zarząd Spółek Grupy	Wynagrodzenie brutto w okresie 01.01.2008-31.12.2008	Wynagrodzenie brutto w okresie 01.01.2007-31.12.2007
Reliz Sp. z o.o.	269	292
Żagiel S.A.	1 767	1 533
w tym Michał Oziembło	789	666
Kredyt International Finance BV	0	0
Kredyt Lease S.A.	1 181	756
Kredyt Trade Sp. z o.o.	507	494
BFI Sp z o.o.	26	26
Net Banking Sp z o.o.	0	0
Lizar Sp z o.o.	0	0
Razem	3 750	3 101

Zestawienie wypłaconych wynagrodzeń, nagród, premii i innych korzyści członków Rady Nadzorczej Banku.

Rada Nadzorcza Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2008-31.12.2008		
		Płaca zasadnicza	Inne korzyści	Razem
Andrzej Witkowski	01.01.2008-31.12.2008	311	10	321
Adam Noga	01.01.2008-31.12.2008	272	10	282
Francois Gillet	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
John Hollows	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Feliks Kulikowski	01.01.2008-31.12.2008	234	10	244
Marek Michałowski	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Luc Philips	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Jan Vanhevel	01.01.2008-31.12.2008	234	0	234
Krzysztof Trębaczewicz	01.01.2008-31.12.2008	234	10	244
Razem		2 221	40	2 261

Rada Nadzorcza Banku	Okres pełnienia funkcji	01.01.2007-31.12.2007		
		Płaca zasadnicza	Inne korzyści	Razem
Andrzej Witkowski	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
Adam Noga	01.01.2007-31.12.2007	254	0	254
Francois Gillet	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
John Hollows	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
Feliks Kulikowski	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
Marek Michałowski	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
Luc Philips	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
Józef Toczek	01.01.2007-31.03.2007	54	164	218
Jan Vanhevel	01.01.2007-31.12.2007	218	0	218
Krzysztof Trębaczewicz	01.05.2007-31.12.2007	153	0	153
Razem		1 987	164	2 151

Poniżej zamieszczono informację o kwotach wynagrodzeń dla każdej kategorii świadczeń wypłaconych dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej łącznie.

Rodzaj świadczeń	Dane porównywalne	
	01.01.2008-31.12.2008	01.01.2007-31.12.2007
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze	9 165	8 725
Świadczenia wypłacane po ustaniu zatrudnienia	288	10
Odprawy	4 211	2 723
Razem	13 664	11 458

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w roku 2008 i 2007 nie pobierali wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w spółkach zależnych (z wyjątkiem Wiceprezesa Michała Oziębło).

Wszystkie ujawnienia dotyczące Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zostały przedstawione w niniejszej notce i nie występują żadne inne istotne świadczenia związane z wynagrodzeniami Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

61. Wysokość kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku oraz w jednostkach od niego zależnych

Transakcje zawierane z Kadrami Zarządzającymi Banku zawierane są w ramach standardowej oferty produktowej.

Na dzień 31.12.2008 roku całkowite zadłużenie z tytułu udzielonych przez Grupę kredytów i pożyczek pieniężnych wynosiło:

- dla Członków Zarządu Banku – 1 027 tys. zł;
- dla Członków Rady Nadzorczej Banku – 694 tys. zł;
- dla pracowników Banku – 258 501 tys. zł.

Na dzień 31.12.2007 roku całkowite zadłużenie z tytułu udzielonych przez Grupę kredytów i pożyczek pieniężnych wynosiło:

- dla Członków Zarządu Banku – 1 071 tys. zł;
- dla Członków Rady Nadzorczej Banku – 773 tys. zł;
- dla pracowników Banku – 176 628 tys. zł.

Na dzień 31.12.2008 roku całość zadłużenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku jest regulowana terminowo, zadłużenie wymagalne nie występuje. Zadłużenie pracowników obejmuje 1 542 tys. zł należności z przekroczonym terminem spłaty.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej nie zaciągnęli kredytów i pożyczek w spółkach zależnych.

Wszystkie ujawnienia dotyczące Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku zostały przedstawione w niniejszej notce i nie występują żadne inne istotne informacje dotyczące wysokości kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku oraz jednostkach zależnych.

62. Struktura zatrudnienia

<i>W pełnych etatach</i>	Dane porównywalne	
	31.12.2008	31.12.2007
Bank	5 487	5 440
- centrala	2 100	2 094
- oddziały i filie	3 387	3 346
Spółki	1 563	1 284
Razem	7 050	6 724

63. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa**a) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych**

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Kasa, środki w Banku Centralnym	827 972	611 690
Należności od innych banków (do 3 miesięcy)	133 281	2 078 224
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	961 253	2 689 914

W ramach stanu środków pieniężnych Bank ujmuje rezerwę obowiązkową utrzymywaną przez Bank, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, na rachunku w NBP, oznaczoną jako środki o ograniczonej możliwości dysponowania, które na dzień 31.12.2008 roku wynosiły 789 493 tys. zł, a na dzień 31.12.2007 roku – 635 061 tys. zł.

b) Działalność operacyjna - Niezrealizowane zyski/straty z tytułu różnic kursowych

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	-11	-87
Różnice kursowe inwestycyjnych papierów wartościowych	-51 699	53 159
Różnice kursowe aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-8 385	-18 738
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych	51 473	-27 597
Razem	-8 622	6 737

b) Działalność operacyjna - Niezrealizowane zyski/straty z tytułu różnic kursowych

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Zmiana stanu utraty wartości należności od banków	1	-493
Zmiana stanu utraty wartości należności od klientów	93 004	-253 135
Zmiana stanu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-1 861	8 870
Razem	91 144	-244 758

d) Działalność operacyjna - Odsetki

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Odsetki od inwestycyjnych papierów wartościowych	-207 676	-213 335
Odsetki od kredytów otrzymanych	196 183	54 699
Odsetki od zobowiązań podporządkowanych	13 860	22 440
Razem	2 367	-136 196

e) Działalność operacyjna - Zyski/straty na sprzedaży inwestycji

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Zysk (strata) na sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	14 085	-1 682
Zysk (strata) na sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-5	0
Wynik na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-295	- 5 156
Razem	13 785	-6 838

f) Należności od banków

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Bilansowa zmiana stanu netto	2 115 488	-250 442
Zmiana stanu rachunków nostro - środki pieniężne	1 812	-14 151
Zmiana stanu lokat do 3 m-cy - środki pieniężne	-1 946 755	463 248
Utrata wartości	-1	493
Razem	170 544	199 148

g) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz wycena instrumentów pochodnych

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Bilansowa zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	-852 737	163 721
Bilansowa zmiana stanu wyceny instrumentów pochodnych	-1 674 775	-167 046
Różnice kursowe w działalności operacyjnej	8 385	18 738
Razem	-2 519 127	15 413

h) Działalność operacyjna - zmiana stanu pozostałych aktywów

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów	-21 413	2 382
Zmiana stanu aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	767	194 004
Zmiana stanu nieruchomości inwestycyjnych	9 642	-219 509
Inne zmiany rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych	11 560	4 170
Inne zmiany	12 811	-58 186
Razem	13 367	-77 139

i) Zobowiązania wobec banków

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec Banku	6 823 564	3 136 623
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/ kredytów	-2 767 133	-1 846 441
Odsetki od otrzymanych kredytów w działalności operacyjnej	-196 183	-54 699
Zapłacone odsetki od kredytów otrzymanych - prezentacja w działalności finansowej	174 735	42 927
Razem	4 034 983	1 278 410

j) Zobowiązania wobec klientów

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 186 728	1 281 375
Razem	3 186 728	1 281 375

k) Działalność operacyjna - zmiana stanu pozostałych zobowiązań

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań	7 759	29 923
Splata zobowiązań z tytułu leasingu z działalności finansowej	3 661	5 482
Wycena instrumentów zabezpieczających	-42 470	43 624
Inne zmiany	425	-15 444
Razem	-30 625	63 585

l) Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych

	Dane porównywalne	
	01.01.2008- 31.12.2008	01.01.2007- 31.12.2007
Nabycie w działalności inwestycyjnej	-1 107 936	-2 230 188
Zbycie w działalności inwestycyjnej	490 298	2 503 086
Odsetki zrealizowane w działalności inwestycyjnej	191 033	222 736
Zmiany należności z tytułu odsetek w działalności operacyjnej	-207 676	-213 335
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w działalności operacyjnej	-68 370	88 936
Zmiana stanu utraty wartości inwestycyjnych papierów wartościowych	-5	0
Bilansowa zmiana stanu inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	-1 321	0
Różnice kursowe w działalności operacyjnej	-51 699	53 159
Bilansowa zmiana stanu	-755 676	424 394

m) Działalność finansowa - inne wydatki finansowe

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Splata odsetek od otrzymanych kredytów	-174 735	-42 927
Splata odsetek od zobowiązań podporządkowanych	-14 460	-22 227
Splata odsetek od zobowiązań z tytułu emisji własnej	0	0
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	-3 661	-5 482
Razem	-192 856	-70 636

n) Zobowiązania podporządkowane

	01.01.2008- 31.12.2008	Dane porównywalne 01.01.2007- 31.12.2007
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	209 580	0
Splata zobowiązań podporządkowanych	-375 045	0
Splata odsetek od zobowiązań podporządkowanych prezentacja w działalności finansowej	-14 460	-22 227
Naliczone odsetki od zobowiązań podporządkowanych prezentacja w działalności operacyjnej	13 860	22 440
Różnice kursowe od zobowiązań podporządkowanych prezentacja w działalności operacyjnej	51 473	-27 597
Razem	-114 592	-27 384

64. Sprzedaż jednostek podporządkowanych

W 2008 i 2007 roku nie miała miejsca sprzedaż jednostek podporządkowanych.

65. Informacja o aktywach stanowiących zabezpieczenie zobowiązań

Na dzień 31.12.2008 roku aktywa w postaci obligacji skarbowych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań własnych Grupy:

- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 89 140 tys. zł i wartości bilansowej 93 396 tys. zł stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i były zdeponowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 900 000 tys. zł i wartości bilansowej 943 091 tys. zł przeznaczone na zabezpieczenie możliwości zaciągnięcia kredytu lombardowego w NBP;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 1 200 000 tys. zł i wartości bilansowej 1 265 807 tys. zł zastawione w związku z operacjami REPO z NBP;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 8 848 tys. zł i wartości bilansowej 8 942 tys. zł zastawione w związku z operacjami REPO z klientem.

Na dzień 31.12.2007 roku aktywa w postaci obligacji skarbowych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań własnych Banku:

- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 42 080 tys. zł i wartości bilansowej 44 061 tys. zł stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i były zdeponowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 1 850 000 tys. zł i wartości bilansowej 2 121 754 tys. zł przeznaczone na zabezpieczenie możliwości zaciągnięcia kredytu lombardowego w NBP;
- obligacje skarbowe o wartości nominalnej 48 620 tys. zł i wartości bilansowej 50 286 tys. zł zastawione w związku z operacjami REPO z klientami.

66. Zmiany w składzie osób zarządzających i nadzorujących Kredyt Banku S.A. w 2008 roku

Na posiedzeniu w dniu 18.12.2007 roku Pan Ronald Richardson, Prezes Zarządu Banku złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu Banku i członkostwa w Zarządzie Banku z dniem 29.02.2008 roku.

Na wyżej wymienionym posiedzeniu Rada Nadzorcza powołała Pana Macieja Bardana na Prezesa Zarządu Kredyt Banku S.A. z dniem 1.03.2008 roku. W dniu 5.09.2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła formalną zgodę na objęcie przez Pana Macieja Bardana funkcji Prezesa Zarządu Banku.

Rada Nadzorcza Kredyt Banku S.A., na posiedzeniu w dniu 4.04.2008 roku, na podstawie § 25 ust. 2 Statutu Kredyt Banku S.A. postanowiła, że od dnia 15.04.2008 roku Zarząd Kredyt Banku będzie działał w składzie pięcioosobowym.

Rada Nadzorcza na wyżej wymienionym posiedzeniu powołała, z dniem 15.04.2008 roku w skład Zarządu Kredyt Banku S.A., Panią Lidię Jabłonowską-Lubę na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Banku odpowiedzialnego za finanse i ryzyko.

Według stanu na dzień 31.12.2008 roku skład Zarządu Kredyt Banku S.A. był następujący:

Pan Maciej Bardan	- Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku,
Pan Umberto Arts	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku,
Pani Lidia Jabłonowska - Luba	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku,
Pan Krzysztof Kokot	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku,
Pan Michał Oziembło	- Wiceprezes Zarządu, Zastępca Dyrektora Generalnego Banku.

W 2008 roku nie miały miejsca żadne zmiany w składzie Rady Nadzorczej Banku.

Według stanu na dzień 31.12.2008 roku skład Rady Nadzorczej Kredyt Banku S.A. był następujący:

Pan Andrzej Witkowski	- Przewodniczący Rady Nadzorczej,
Pan Adam Noga	- Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
Pan Francois Gillet	- Członek Rady Nadzorczej,

Pan John Hollows	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Feliks Kulikowski	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Marek Michałowski	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Luc Philips	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Jan Vanhevel	- Członek Rady Nadzorczej,
Pan Krzysztof Trębaczewicz	- Członek Rady Nadzorczej.

67. Objaśnienia sezonowości lub cykliczności śródrocznej w działalności operacyjnej

Działalność operacyjna jednostek Grupy nie ma charakteru sezonowego.

68. Opis czynników i zdarzeń o charakterze nietypowym

Zarówno w 2008 roku, jak i w 2007 roku, nie wystąpiły zdarzenia nietypowe (niewynikające z działalności operacyjnej), które miałyby istotny wpływ na strukturę pozycji bilansowych oraz wynik finansowy i nie zostały przedstawione w niniejszym sprawozdaniu.

69. Wyplacone i zaproponowane dywidendy

W dniu 28.05.2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Kredyt Banku S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu kwoty 141 262 617,60 zł z podziału zysku roku 2007 na wypłatę dywidendy (co stanowiło ok. 35% zysku netto Banku). Kwota dywidendy na jedną akcję wyniosła 0,52 zł brutto. Dniem ustalenia prawa do dywidendy był dzień 3.07.2008 roku. Wypłata dywidendy nastąpiła dnia 18.07.2008 roku.

W 2007 roku (tj. z zysku netto wypracowanego za rok 2006) Bank wypłacił dywidendę w wysokości 0,37 zł brutto na jedną akcję. Łączna kwota dywidendy wyniosła 100 513 785,60 zł, co stanowiło ok. 23% zysku netto Banku.

Ostateczne wnioski co do wypłaty i wysokości dywidendy za 2008 rok czy też rezygnacji z wypłaty przedłożone zostaną Radzie Nadzorczej przez Zarząd Banku przed zwołaniem Walnego Zgromadzenia, które będzie zatwierdzało sprawozdanie finansowe Banku za 2008 rok. Po ich rozpoznaniu Rada Nadzorcza przedłoży swoje stanowisko Walnemu Zgromadzeniu. Uwzględniając sytuację finansową Banku w zakresie adekwatności kapitałowej oraz planów rozwoju działalności bankowej w kolejnych latach, Zarząd Banku zamierza rekomendować rezygnację z wypłaty dywidendy za 2008 rok.

70. Informacje o znaczących wydarzeniach, które nastąpiły po dacie bilansu

W dniu 26.01.2009 roku do Banku wpłynęła decyzja Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażeniu zgody na zaliczenie do funduszy uzupełniających Kredyt Banku S.A. środków pieniężnych w kwocie 75 000 000 zł, zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej zawartej w dniu 17.12.2008 roku pomiędzy Kredyt Bankiem S.A. i KBC Bank NV Oddział w Dublinie. Środki pieniężne związane z ww. umową zostały uruchomione w dniu 30.01.2009 roku.

W dniu 26.01.2009 roku agencja Moody's Investors Service potwierdziła długoterminową ocenę ratingową dla depozytów Kredyt Banku S.A. na poziomie A2 oraz zmieniła perspektywę dla powyższego ratingu długoterminowego ze stabilnej na negatywną. Powyższe decyzje ratingowe zostały podjęte w wyniku decyzji o obniżeniu ratingów KBC Banku – podmiotu dominującego wobec Kredyt Banku S.A. Pozostałe oceny ratingowe Kredyt Banku S.A. przyznane przez Moody's Investors Service pozostają na dotychczasowych poziomach, tj.: ocena krótkoterminowa – Prime-1, ocena siły finansowej – D. Perspektywa dla powyższych ratingów pozostaje stabilna.

W dniu 26.01.2009 roku Bank uzyskał informację o zakończeniu w styczniu 2009 procesu likwidacji spółki zależnej Kredyt International Finance BV zarejestrowanej w Holandii i wykreśleniu tej spółki z tamtejszych rejestrów sądowych w dniu 12.01.2009 roku.

W dniu 11.02.2009 roku Bank poinformował, że w związku z pogorszeniem sytuacji gospodarczej oraz koniecznością obniżenia kosztów prowadzonej działalności, Zarząd Banku podjął decyzję o zmniejszeniu zatrudnienia. W Banku planowane jest zmniejszenie zatrudnienia obejmujące do 300 osób w formie zwolnień grupowych. W wyniku konsultacji z Radą Pracowników zostały uzgodnione procedury, warunki, terminy oraz poziom optymalizacji zatrudnienia. Dalsze ograniczenia zatrudnienia zostaną osiągnięte w wyniku naturalnych odejść oraz nieprzedłużania umów na czas określony, w tym w spółkach Grupy Kredyt Banku o około 200 osób. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie posiada szczegółowego formalnego planu dotyczącego zwolnień grupowych spełniającego wymogi MSR 37 i w związku z tym Grupa nie utworzyła rezerwy na koszty restrukturyzacji.

Poza powyższymi, w okresie od daty bilansowej do dnia publikacji niniejszego sprawozdania, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia, które powinny zostać ujawnione w sprawozdaniu finansowym.

71. Dane porównywalne

Dane porównywalne zamieszczone w niniejszym sprawozdaniu finansowym za poprzednie okresy sprawozdawcze uwzględniają zmiany prezentacyjne wprowadzone do sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31.12.2008 roku.

	Dane publikowane	Zmiany	Dane porównywalne	Objaśnienia
	okres od 01.01.2007 do 31.12.2007		okres od 01.01.2007 do 31.12.2007	
Wynik na sprzedaży wierzytelności	54 893	-54 893	brak takiej pozycji	a)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw	30 069	54 893	84 962	a)

Objaśnienia istotnych reklasyfikacji:

- a) reklasyfikacja wyniku na sprzedaży wierzytelności do pozycji „Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw”

Zdaniem Zarządu Banku prezentacja wyniku na sprzedaży wierzytelności w ramach „Odpisów netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i innych aktywów oraz rezerw” w sposób bardziej adekwatny odzwierciedla treść ekonomiczną tego typu transakcji.

72. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych nieuwjmowanych w bilansie w wartości godziwej

72.1. Wartość godziwa

Wartość godziwa jest to kwota, za którą składnik aktywów może zostać sprzedany lub wymieniony na inny składnik aktywów lub zobowiązanie może zostać uregulowane w ramach wolnorynkowej transakcji przeprowadzonej pomiędzy stronami dobrze poinformowanymi oraz dobrowolnie zawierającymi transakcję.

Główne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w bilansie Grupy do wartości godziwej stanowią składniki wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub kosztu historycznego:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności nieprzeznaczone do obrotu;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności;
- aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży wykazywane w cenie nabycia, w tym inwestycje kapitałowe;
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

W tabeli poniżej przedstawiono różnice pomiędzy wartością bilansową i szacowaną wartością godziwą aktywów i zobowiązań finansowych Grupy, które nie są ujmowane w bilansie Grupy według wartości godziwej.

31.12.2008

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	827 972	827 972
Należności od banków netto	338 604	339 196
Należności od klientów netto	26 733 316	26 056 648
Osoby fizyczne*	17 746 779	17 097 711
- kredyty w rachunku bieżącym	625 521	622 342
- skupione wierzytelności	4 331	4 322
- kredyty terminowe**	895 527	893 544
- kredyty gotówkowe i ratalne	3 403 108	3 629 592
- kredyty mieszkaniowe	12 801 969	12 158 777
- zrealizowane gwarancje	551	337
- pozostałe należności	15 772	15 772
Klienci korporacyjni	8 637 921	8 608 837
- kredyty w rachunku bieżącym	1 839 291	1 835 517
- kredyty terminowe**	6 218 419	6 193 551
- skupione wierzytelności	47 031	47 013
- zrealizowane gwarancje	3 682	3 257
- pozostałe należności	529 498	529 499
Budżet	348 616	350 100
- kredyty w rachunku bieżącym	4 398	4 453
- kredyty terminowe**	344 218	345 647
- skupione wierzytelności	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe:	2 208 660	2 215 181
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	335 776	335 776
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	1 872 884	1 879 405

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec banków i Banku Centralnego	13 238 288	13 265 619
Zobowiązania wobec klientów	20 275 366	20 306 617
Pozostałe zobowiązania finansowe ujęte w bilansie według zamortyzowanego kosztu ***	288 634	288 634

***Pozycja zawiera: zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania podporządkowane oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

31.12.2007 (dane porównywalne)

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa		
Kasa, środki w Banku Centralnym	611 690	611 690
Należności od banków netto	2 454 092	2 453 917
Należności od klientów netto	16 621 857	16 721 474
Osoby fizyczne*	9 241 244	9 365 834
- kredyty w rachunku bieżącym	523 981	528 643
- skupione wierzytelności	707	1 493
- kredyty terminowe**	938 817	937 535
- kredyty gotówkowe i ratalne	1 958 080	2 105 720
- kredyty mieszkaniowe	5 808 913	5 781 697
- zrealizowane gwarancje	0	0
- pozostałe należności	10 746	10 746
Klienci korporacyjni	6 974 465	6 958 620
- kredyty w rachunku bieżącym	1 574 485	1 576 592
- kredyty terminowe**	5 058 596	5 039 555
- skupione wierzytelności	25 587	26 772
- zrealizowane gwarancje	1 368	1 272
- pozostałe należności	314 429	314 429
Budżet	406 148	397 020
- kredyty w rachunku bieżącym	932	933
- kredyty terminowe**	405 216	396 087
- skupione wierzytelności	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe:	2 376 710	2 358 260
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	331 544	331 544
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 045 166	2 026 716

* Pozycja zawiera: należności od osób prywatnych, przedsiębiorców indywidualnych, rolników indywidualnych, instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych

** Pozycja obejmuje głównie: w przypadku osób fizycznych - kredyty inwestycyjne i obrotowe dla przedsiębiorców indywidualnych oraz pożyczki hipoteczne, w przypadku klientów korporacyjnych i budżetu - kredyty inwestycyjne i obrotowe

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Zobowiązania		
Zobowiązania wobec banków i Banku Centralnego	6 403 110	6 402 079
Zobowiązania wobec klientów	17 088 638	17 069 198
Pozostałe zobowiązania finansowe ujęte w bilansie według zamortyzowanego kosztu ***	444 361	444 361

***Pozycja zawiera: zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania podporządkowane oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

72.2 Należności od banków i należności od klientów

Zgodnie z tym, co zostało zaznaczone w punktach dotyczących przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości oraz dokonywanych istotnych szacunków księgowych, udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności własne nieprzeznaczone do obrotu wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metodologii efektywnej stopy z uwzględnieniem utraty wartości mierzonej w oparciu o przyszłe oczekiwane strumienie przepływów pieniężnych (w tym uzyskane w wyniku sprzedaży zabezpieczeń kredytowych) zdyskontowane oryginalną efektywną stopą procentową.

W Polsce nie ma aktywnego rynku, na którym przedmiotem obrotu są kredyty i należności, dlatego nie można w sposób wiarygodny ustalić ceny rynkowej tych składników aktywów. Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej są więc szacunki przeprowadzone w oparciu o modele wyceny bazujące na zdyskontowanych oczekiwanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek. Stopa użyta do dyskonta to stopa rynkowa na dany dzień bilansowy powiększona o marżę kredytową oferowaną na rynku dla poszczególnych produktów kredytowych oraz poszczególnych grup/segmentów klientów.

72.3 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz przeznaczone do sprzedaży

Zgodnie z tym, co zostało zaznaczone w sekcji dotyczącej przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metodologii efektywnej stopy procentowej. W oparciu o tą samą zasadę wyceniane są dłużne papiery wartościowe przeznaczone do sprzedaży, które nie są wyceniane w bilansie do wartości godziwej. Ceny rynkowe papierów wartościowych zastosowane do szacowania wartości godziwej dla obydwu kategorii aktywów nie uwzględniają ewentualnych korekt wynikających z ograniczonej płynności rynku lub kosztów transakcyjnych.

Grupa nie posiada istotnego zaangażowania w akcje/udziały spółek, które wykazywane są według historycznego kosztu nabycia. Inwestycje mniejszościowe mają również specyficzny charakter, gdyż są to w głównej mierze udziały objęte za długi kredytobiorców i dlatego też nie ma aktywnego rynku dla tego typu aktywów, zaś czynione wyceny mogą istotnie różnić się od rzeczywistych ofert.

72.4 Pozostałe aktywa finansowe nie ujmowane w bilansie w wartości godziwej

W przypadku pewnych grup aktywów finansowych, utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty, przyjęto, że wartość godziwa jest zgodna z ich wartością księgową. Dotyczy to w szczególności środków pieniężnych, bieżących należności.

72.5 Zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu

Zgodnie z tym, co zostało zaprezentowane w nocie 46 i 47 zdecydowana większość depozytów złożonych w bankach oraz depozytów klientów stanowią depozyty złożone na rachunkach bieżących oraz depozyty terminowe o terminie wymagalności bilansowej krótszym niż trzy miesiące.

73. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej

W 2008 roku Grupa nie była stroną w żadnym postępowaniu toczącym się przed sądem lub organem administracji publicznej, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Banku (emitenta).

Poniżej zostały zaprezentowane toczące się postępowania, w których Grupa jest stroną pozwaną, o najwyższej wartości przedmiotu sporu.

- Dwa postępowania sądowe związane z kredytem udzielonym Laboratorium Frakcjonowania Osocza Sp. z o.o. w Mielcu (dalej LFO). Bank jest bankiem wiodącym w konsorcjum pięciu banków, które na podstawie umowy z dnia 04.03.1997 roku udzieliły kredytu konsorcjalnego LFO. Kredyt zabezpieczony był m.in. zastawem rejestrowym na majątku trwałym spółki oraz poręczeniem Skarbu Państwa do wysokości 60% wykorzystanej kwoty kredytu oraz odsetek od wykorzystanej kwoty kredytu. Wobec braku realizacji założeń projektu inwestycyjnego stanowiącego podstawę udzielenia kredytu i niedotrzymania terminów spłat zobowiązań, Bank jako reprezentant konsorcjum wypowiedział umowę zgodnie z jej warunkami i wezwał LFO do zapłaty należności.
 - Skarb Państwa wystąpił o ustalenie, iż umowa kredytu konsorcjalnego zawarta pomiędzy LFO a konsorcjum pięciu banków wygasła w dniu 28.02.1998 roku na skutek ziszczenia się warunku określonego w umowie, a co za tym idzie, wygasło zobowiązanie Skarbu Państwa jako poręczyciela tego kredytu na podstawie umowy poręczenia. Skarb Państwa reprezentowany jest przez Prokuratorię Generalną. Zostały sporządzone opinie biegłych i opinie uzupełniające oraz przesłuchano dodatkowych świadków. W I kwartale 2007 roku Skarb Państwa zmienił powództwo i wniósł o zasądzenie 8 207 tys. zł wraz z odsetkami. Nastąpiła wymiana pism procesowych. W IV kwartale 2008 roku Sąd wezwał Bank do przedstawienia dokumentów dotyczących egzekucji prowadzonej przeciwko Skarbowi Państwa na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego z klauzulą wykonalności. Bank przekazał Sądowi wymagane dokumenty.
 - Sprawa z powództwa LFO o odszkodowanie z tytułu wypowiedzenia kredytu w kwocie 119 477 tys. zł. Aktualnie po przejściu przez wszystkie instancje, sprawa została przekazana do Sądu Okręgowego w Warszawie, który w związku z ogłoszeniem upadłości LFO zawiesił postępowanie. Na wniosek LFO, Sąd wezwał syndyka LFO do wzięcia udziału w sprawie. W międzyczasie strony składały pisma procesowe.
- Sprawa z powództwa syndyka masy upadłościowej spółki działającej w sektorze developerskim (nazwa podmiotu została objęta wnioskiem o niepublikowanie) o zasądzenie kwoty 32 256 tys. zł z tytułu realizacji przez Bank dyspozycji finansowych z rachunku spółki

na podstawie poleceń przelewów i czeków opatrzonych sfałszowanym podpisem jednej z osób uprawnionych do reprezentowania spółki wobec Banku. Na posiedzeniu w dniu 21.11.2006 roku powód ograniczył swoje roszczenie w zakresie odsetek. Łączna dochodzona przez powoda kwota wynosi 20 665 tys. zł. W dniu 20.03.2007 roku sąd ogłosił wyrok zasądzając od Banku całą dochodzoną kwotę wraz z odsetkami. Po otrzymaniu uzasadnienia wyroku, Bank złożył apelację oraz zawniósł o przypozwanie do postępowania członka zarządu spółki, który fałszował podpisy. Wyrokiem z dnia 8.04.2008 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok sądu I instancji (uznano w wyroku, iż nie została rozważona kwestia przedawnienia roszczenia odszkodowawczego) oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy. W dniu 25.07.2008 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Sądu, na którym ustalono stanowiska stron. Następna rozprawa miała odbyć się w dniu 16.01.2009 roku, do którego to terminu strony miały dany czas na ewentualne przeprowadzenie negocjacji ugodowych. Ze względu na chorobę sędziego Sąd odroczył rozprawę bez podania terminu kolejnej. Bank podtrzymuje zarzut przedawnienia roszczeń Syndyka. W przypadku nieuwzględnienia tego zarzutu przez Sąd istnieje duże prawdopodobieństwo uznania, iż odpowiedzialność Banku zostanie ograniczona do kwoty odpowiadającej wartości przelewów, co do których nie można wykazać, iż wykonane zostały w celu realizacji zobowiązań spółki, czyli wyłącznie w zakresie w jakim działania członka zarządu spółki były działaniami na jej szkodę. Taką ocenę Banku potwierdza pozyskana w IV kwartale 2008 roku informacja o wyroku w sprawie karnej przeciwko byłemu członkowi zarządu, w którym Sąd stwierdził, iż fałszując dokumenty przelewu wyrządził on spółce szkodę w wysokości 400 000zł.

- Sprawa z powództwa MSG Investment Sp. z o.o. w likwidacji. Powód twierdzi, że w następstwie działań windykacyjnych Banku poniósł szkodę w wysokości 25 mln zł (w pozwie nie przedstawia jakiegokolwiek wyliczenia). W ocenie Banku podstawy zawartych w pozwie roszczeń są wątpliwe. W dniu 14.03.2008 roku Sąd oddalił powództwo MSG o zapłatę 25 mln zł przez Bank. MSG Investment wniósł apelację, jednak w dniu 30.06.2008 roku Sąd apelacyjny w Łodzi ją oddalił. Powód złożył w tej sprawie skargę kasacyjną. W dniu 26.08.2008 roku Bank wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi Sądu z dnia 14.03.2008 roku i otrzymał tytuł wykonawczy we wrześniu 2008 roku.
- Prezes UOKiK na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji wszczął w dniu 17.01.2001 roku postępowanie w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję na rynku kart płatniczych przez VISA i MasterCard oraz 20 banków, w tym również Kredyt Bank S.A. W dniu 29.12.2006 roku Prezes UOKiK wydał decyzję, w której:
 - nałożył na Kredyt Bank karę w wysokości 12 158,4 tys. zł;
 - HSBC Bank Polska S.A. został ukarany karą w wysokości 193,0 tys. zł i w stosunku do niego postępowanie zostało umorzone (na mocy wiążącej umowy między HSBC a Kredyt Bank S.A., kara nałożona na HSBC powinna być zapłacona również przez Kredyt Bank S.A.).

Decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności w zakresie nakazu zaniechania wspólnego ustalenia wysokości stawek opłaty interchange. W dniach 17.01.2006 roku i 19.01.2007 roku złożono w imieniu HSBC Bank Polska oraz Kredyt Banku odwołania od decyzji Prezesa UOKiK nr DAR 15/2006, w której za ograniczające konkurencję uznano praktyki wspólnego ustalania przez Banki oraz Visa i MasterCard opłaty interchange. W dniu 18.01.2007 roku Prezes UOKiK wydał postanowienie, w którym zobowiązał banki

solidarnie do uiszczenia na rzecz POHID 157,6 tys. zł tytułem zwrotów kosztów postępowania. Kredyt Bank S.A. złożył zażalenie na to postanowienie w dniu 31.01.2007 roku jako niezasadne. Sprawa została przekazana do Sądu Gospodarczego w Warszawie, który to sprawę podzielił na odrębne postępowania - przeciwko każdemu ze związanych z tą sprawą banków. W dniu 25.08.2008 roku Sąd wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania decyzji wydanej w sprawie opłat interchange. W dniu 12.11.2008 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał wyrok zmieniający zaskarżoną decyzję, w którym nie stwierdzono stosowania przez Banki praktyk monopolistycznych w tym zakresie. W dniu 3.02.2009 roku wpłynęła do Banku apelacja od wyroku złożona przez Prezesa UOKiK.

- W związku z transakcją kredytową mającą na celu finansowanie budowy budynku „Altus” w Katowicach, Bank oraz Reliz Sp. z o.o. (właściciel budynku) zaangażowane są w spory o charakterze prawnym. Bank jest właścicielem 100% udziałów spółki Reliz. Powyższe spory wynikają z roszczeń podnoszonych przez poręczyciela kredytu udzielonego na finansowanie budynku, tj. Mostostal Zabrze Holding S.A. przeciwko Bankowi oraz właścicielowi budynku. Aktualny spór dotyczy skargi pauliańskiej wniesionej przez Mostostal Zabrze Holding S.A. przeciwko spółce Reliz Sp. z o.o. w zakresie uznania za bezskuteczną umowy przeniesienia własności budynku Altus przez spółkę Business Center 2000 Sp. z o.o. (BC 2000) na rzecz Reliz Sp. z o.o. Wartość przedmiotu sporu wynosi 46 mln zł. Na posiedzeniu sądu w dniu 15.01.2009 roku sąd skoncentrował się na kwestiach proceduralnych związanych z zabezpieczeniem roszczeń MZH. Spółka Reliz złożyła wniosek o zmniejszenie kwoty zabezpieczenia, który został odrzucony. Zamówiona przez Sąd wycena biegłego budynku Altus nadal nie została zakończona. Następne posiedzenie zostanie wyznaczone przez Sąd z urzędu. Doradca prawny Banku dokonał analizy dotyczącej roszczeń potencjalnych a także objętych postępowaniami sądowymi kierowanymi przez MZH wobec BC 2000, które w razie uwzględnienia mogłoby być zaspokajane z nieruchomości „Altus” należącej do spółki Reliz. W ocenie Banku część z potencjalnych roszczeń uległa przedawnieniu. Co do części roszczeń, nie zostały złożone powództwa. W jednej ze spraw, z dochodzonej przez MZH od spółki BC 2000 kwoty głównej 17 287 328 zł, Sąd wyrokiem z dnia 23.10.2008 roku zasądził na rzecz MZH kwotę 7 066 347 zł, oddalając jednak powództwo w pozostałym zakresie. Wyrok nie jest prawomocny. W ocenie Banku zatem, nawet w przypadku niekorzystnego rozstrzygnięcia sprawy ze skargi pauliańskiej, ryzyko realizacji roszczeń przez MZH z nieruchomości Reliz jest szacowane wyłącznie na część kwoty objętej skargą pauliańską.
- Pozew o zapłatę kwoty 9 mln zł ma bezpośredni związek ze skutecznie przeprowadzoną przez Banki egzekucją wobec spółki zajmującej się sprzedażą i produkcją piwa. Na przełomie sierpnia i września 2007 roku komornik działający na wniosek Banku zajął rachunek spółki i wyegzekwował z wpływu na rachunek kwotę 8,7 mln zł. W uzasadnieniu pozwu spółka podważa zasadność i podstawy prawne przeprowadzonej przez Bank egzekucji. Roszczenie swoje opiera na instytucji bezpodstawnego wzbogacenia Banku co do wyegzekwowanej kwoty oraz na odpowiedzialności deliktowej Banku w związku z poniesioną przez spółkę szkodą na skutek prowadzenia przez Bank rzekomo bezprawnej egzekucji (co do pozostałej kwoty). Bank złożył odpowiedź na pozew. Na rozprawie w dniu 25.07.2008 roku Sąd zamknął postępowanie i w dniu 4.08.2008 roku ogłosił wyrok. Sąd zasądził całą kwotę roszczenia (wraz z odsetkami) oraz koszty postępowania na rzecz powoda. I powód i Bank złożyli apelację w tej sprawie.

- Powód wystąpił przeciwko Kredyt Bankowi S.A. i HSBC Bank Polska S.A. o odszkodowanie w kwocie 20 mln zł i 10 mln zł tytułem zadośćuczynienia. W uzasadnieniu pozwu powód podnosi i zarzuca, iż Prosper Bank S.A. (obecnie HSBC Bank Polska S.A.) działając na podstawie porozumienia o współpracy zawartego ze spółką leasingową wypełnił weksel stanowiący zabezpieczenie porozumienia, a następnie wystąpił przeciwko tej spółce oraz powodowi z pozwem w postępowaniu nakazowym z tego weksla i nakaz zapłaty uzyskał. W ocenie powoda Prosper Bank naruszył postanowienia porozumienia, wadliwie wystawił weksel oraz wystąpił z całkowicie bezzasadnym powództwem. Powód twierdzi, iż wydany przez Sąd Rejonowy nakaz zapłaty z dnia 11.01.1999 roku stał się przyczyną doznanych przez niego szkód majątkowych i krzywd na kwotę 30 mln zł. Kredyt Bank złożył odpowiedź na pozew w imieniu własnym oraz HSBC.

Zdaniem Zarządu Banku wszelkie ryzyka wiążące się z postępowaniami toczącymi się przed sądem lub organami administracji publicznej są odpowiednio zabezpieczone poziomem utworzonych rezerw.

74. Działalność powiernicza

Oferta usług powierniczych Banku obejmuje przede wszystkim prowadzenie rachunków papierów wartościowych dla klientów krajowych i zagranicznych, instytucjonalnych oraz indywidualnych. Dla szczególnej grupy klientów, jaką stanowią fundusze inwestycyjne, Bank świadczy również usługi w zakresie pełnienia funkcji depozytariusza, agenta transferowego oraz sponsora emisji.

Bank posiada zezwolenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd na prowadzenie rachunków papierów wartościowych, jest również bezpośrednim uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (KDPW) w funkcji Depozytariusz oraz uczestnikiem Rejestru Papierów Wartościowych (RPW) prowadzonego przez Narodowy Bank Polski (NBP). Na tej podstawie Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu, przechowywanych w KDPW lub RPW. Jednostką Banku realizującą powyższe zadania jest Biuro Powiernictwa umiejscowione w strukturze Centrali Banku.

W 2008 roku dochód z prowadzenia rachunków i rejestrów papierów wartościowych, usług sponsora emisji oraz depozytariusza wyniósł 4 697 tys. zł, natomiast w 2007 roku wyniósł 3 878 tys. zł.

75. Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Kredyt Banku S.A.

W procesie zarządzania ryzykiem najważniejszą rolę pełnią naczelne organa Banku, to jest Zarząd Banku i Rada Nadzorcza.

Rada Nadzorcza Banku, za pośrednictwem Komitetu Audytu, jest informowana o najważniejszych decyzjach i opiniuje działania Zarządu w tym zakresie.

Bezpośrednim zarządzaniem określonym rodzajem ryzyka zajmują się poszczególne komitety:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami – odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem w portfelu bankowym i handlowym oraz zarządzanie strukturalną płynnością Banku,
- Komitet Ryzyka Operacyjnego – nadzorujący proces zarządzania ryzykiem operacyjnym,

- Komitet Ryzyka Kredytowego – sprawujący nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kredytowym.

Pracami wymienionych komitetów kierują Członkowie Zarządu, których jest co najmniej dwóch w składzie każdego komitetu.

Pomiarem i monitorowaniem wszystkich rodzajów ryzyk w Kredyt Banku zajmuje się Departament Zarządzania Ryzykiem. Jest to jedyna komórka raportująca wszystkie zagadnienia dotyczące ryzyka, przy zachowaniu całkowitej niezależności od jednostek biznesowych.

W procesie identyfikacji, pomiaru i zarządzania ryzykiem Bank stosuje techniki właściwe dla danego rodzaju ryzyka.

Konsekwentnie realizowane są nadrzędne cele polityki zarządzania ryzykiem dotyczące przede wszystkim przestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych limitów oraz optymalizowania i mitygowania ryzyka w postaci procesu ciągłego monitorowania. Proces zarządzania ryzykiem jest ściśle powiązany z procesem zarządzania kapitałem. Najważniejszym celem zarządzania kapitałem w Banku jest jego optymalizacja, oczywiście przy równoczesnym spełnieniu zewnętrznych wymogów kapitałowych. Osiągnięciu tego celu służy wdrożony w pierwszej połowie 2008 roku proces ICAAP (Proces Oceny Adekwatności Kapitału Wewnętrznego).

75.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe w Grupie Kapitałowej Kredyt Banku S.A. definiowane jest jako potencjalne niekorzystne odchylenie od wartości oczekiwanej instrumentu finansowego wynikające z niewywiązania się z zobowiązań przez kredytobiorcę/pożyczkobiorcę, gwaranta lub regwaranta, kontrahenta (odnosi się do transakcji skarbcowych) lub emitenta (w przypadku instrumentów dłużnych), z uwagi na niewypłacalność lub brak chęci wykonania płatności lub w związku ze zdarzeniami lub zastosowanymi środkami przez władze polityczne lub monetarne konkretnego kraju.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie Kredyt Banku składa się z następujących faz:

- Identyfikacji ryzyka,
- Pomiaru ryzyka (np. podejście maksymalne, aktywa ważone ryzykiem, ekspozycja w momencie niewykonania zobowiązania - EAD, strata oczekiwana - EL, strata nieoczekiwana - UL),
- Monitorowania limitów (np. koncentracji zaangażowań, dotyczących portfela kredytów na finansowanie nieruchomości komercyjnych, dotyczących nieruchomości mieszkalnych, branżowych, profesjonalnych, komercyjnych),
- Raportowania,
- Analizy i formułowania rekomendacji,
- Podejmowania decyzji.

W ramach organizacji systemu zarządzania ryzykiem głównymi uczestnikami zaangażowanymi w proces zarządzania ryzykiem kredytowym są:

- Rada Nadzorcza,
- Komitet Audytu,

- Zarząd Banku,
- Komitet Ryzyka Kredytowego,
- Biuro Ryzyka Kredytowego w Departamencie Zarządzania Ryzykiem,
- Biuro Ryzyka Kredytowego Consumer Finance,
- Departament Kredytów MSP i Korporacyjnych,
- Departament Kredytów Detalicznych,
- Zarządzający liniami biznesowymi,
- Departament Audytu i Inspekcji.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się z uwzględnieniem aspektu ryzyka kredytowego jednostkowej transakcji oraz w ujęciu portfelowym.

Proces zarządzania ryzykiem jednostkowej transakcji uwzględnia dokonanie oceny ryzyka tej transakcji, a następnie w zależności od jego poziomu zastosowanie odpowiedniego procesu decyzyjnego. Kluczową rolę w procesie zarządzania ryzykiem jednostkowej transakcji pełnią Departamenty Kredytów MSP i Korporacyjnych oraz Detalicznych.

Portfelowe zarządzanie ryzykiem należy w głównej mierze do kompetencji Komitetu Ryzyka Kredytowego, którego podstawowymi zadaniami są:

- Wspieranie Zarządu w:
 - o Opracowaniu i przeglądzie systemu zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie polityki kredytowej,
 - o Przekazywaniu informacji o systemie zarządzania ryzykiem,
 - o Monitorowaniu statusu wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem,
 - o Ustanawianiu tolerancji na ryzyko (np. limity portfelowe),
 - o Monitorowaniu statusu implementacji działań podjętych w odpowiedzi na obserwowane ryzyko,
 - o Ocenie możliwych różnic w zakresie wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem kredytowym pomiędzy poszczególnymi spółkami Grupy Kredyt Banku,
- Podejmowanie działań w odpowiedzi na obserwowane ryzyko,
- Matematyczne oraz operacyjne aspekty (takie jak wykorzystywanie modeli, czynności monitorujące, itp.) wszystkich modeli ryzyka kredytowego opracowanych i/lub wykorzystywanych w Grupie Kredyt Banku.

Podejmowanie decyzji dotyczących ryzyka kredytowego w zakresie uprawnień przyznanych przez Zarząd.

Według stanu na dzień 31.12.2008 roku nie wystąpiło przekroczenie limitów koncentracji.

Zaangażowanie Grupy wobec dziesięciu największych klientów korporacyjnych

Stan na 31.12.2008

Podmiot	Udział % w portfelu
Klient 1	2,8
Klient 2	2,8
Klient 3	2,2
Klient 4	2,1
Klient 5	2,0
Klient 6	2,0
Klient 7	2,0
Klient 8	1,9
Klient 9	1,6
Klient 10	1,5
Razem	20,9

Stan na 31.12.2007

Podmiot	Udział % w portfelu
Klient 1	3,5
Klient 2	3,3
Klient 3	3,0
Klient 4	2,6
Klient 5	2,5
Klient 6	2,5
Klient 7	2,4
Klient 8	2,3
Klient 9	2,2
Klient 10	1,9
Razem	26,2

Zaangażowanie Grupy w segmentach branżowych

Branża	Zaangażowanie %	Dane porównywalne Zaangażowanie %
	31.12.2008	31.12.2007
Działalność produkcyjna	26,6	32,3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów mechanicznych oraz artykułów przeznaczenia osobistego i użytku domowego	22,9	20,0
Pośrednictwo finansowe	15,9	20,8
Obsługa nieruchomości i wynajem	14,5	8,6
Budownictwo	5,6	4,0
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	4,4	3,8
Administracja publiczna i obrona narodowa, gwarantowana prawnie opieka socjalna	2,6	3,9
Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	2,2	1,8
Górnictwo i kopalnictwo	1,5	1,0
Ochrona zdrowia i opieka socjalna	1,0	1,0
Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,9	0,8
Hotele i restauracje	0,8	0,8
Pozostała działalność usługowa komunalna, socjalna i indywidualna	0,8	1,0
Edukacja	0,2	0,2
Rybołówstwo i rybactwo	0,1	0,0
Razem	100	100

Zaangażowanie Banku w segmentach geograficznych

Województwo	Struktura kredytów brutto w %	Dane porównywalne Struktura kredytów brutto w %
	31.12.2008	31.12.2007
Mazowieckie	23,4	23,9
Lubelskie	14,0	13,6
Dolnośląskie	10,7	10,6
Wielkopolskie	8,7	9,1
Pomorskie	7,3	6,9
Śląskie	7,3	6,8
Małopolskie	5,6	7,8
Zachodniopomorskie	4,8	4,3
Łódzkie	3,8	3,8
Podlaskie	3,1	3,1
Kujawsko-pomorskie	2,8	2,5
Podkarpackie	2,5	2,3
Warmińsko-mazurskie	2,1	2,3
Lubuskie	1,5	1,1
Świętokrzyskie	1,2	1,2
Opolskie	1,0	0,6
Nierezydent	0,2	0,1
Razem	100	100

Poza standardowymi zabezpieczeniami kredytowymi zawartymi w umowach kredytowych, nieodbiegającymi od praktyki sektorowej (hipoteki, przewłaszczenia, zastawy rejestrowe, poręczenia, gwarancje oraz cesje należności), Bank nie stosuje innych zabezpieczeń kredytowych np. derywatów kredytowych.

Bank monitoruje ustanowione prawne zabezpieczenia transakcji kredytowych poprzez ocenę wartości przyjętych zabezpieczeń na podstawie dokumentów składanych przez kredytobiorcę (w tym wycen rzeczoznawców majątkowych) oraz wewnętrznych baz danych zawierających historyczną informację na temat odzyskiwalności zabezpieczeń.

Pokrycie ratingami wewnętrznymi należności kredytowych bilansowych i pozabilansowych Banku wobec kontrahentów innych niż banki i rządy na dzień 31.12.2008 wyniosło 97,59%. Na dzień 31.12.2007 pokrycie wynosiło 91,5%:

		31.12.2008	31.12.2007
Wewnętrzny rating PD	Standard & Poors		
PD 1	AAA - A-	3%	7%
PD 2	BBB+	6%	8%
PD 3	BBB	19%	22%
PD 4	BBB-/BB+	27%	17%
PD 5	BB	21%	18%
PD 6	BB-	12%	8%
PD 7	B+/B	4%	7%
PD 8	B-	2%	4%
PD 9	CCC+ lower	1%	2%
PD 10		2%	1%
PD 11		1%	2%
PD 12		2%	4%
Razem		100%	100%

Maksymalne narażenie Grupy na ryzyko kredytowe

Instrumenty bilansowe	31.12.2008 Wartość bilansowa	31.12.2007 Wartość bilansowa
Dłużne papiery wartościowe:	7 548 544	5 941 459
- dostępne do sprzedaży	4 357 896	3 431 266
- utrzymywane do terminu zapadalności	1 872 884	2 045 166
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 317 764	465 027
Wycena instrumentów pochodnych	2 302 799	495 095
Kredyty i pożyczki	27 250 592	19 182 407
- należności od banków netto (w tym NBP)	517 276	2 560 550
- należności od klientów netto, w tym:	26 733 316	16 621 857
Osoby fizyczne	17 746 779	9 241 244
- kredyty w rachunku bieżącym	625 521	523 981
- skupione wierzytelności	4 331	707
- kredyty terminowe	895 527	938 817
- kredyty gotówkowe i ratalne	3 403 108	1 958 080
- kredyty mieszkaniowe	12 801 969	5 808 913
- zrealizowane gwarancje	551	0
- pozostałe należności	15 772	10 746
Klienci korporacyjni	8 637 921	6 974 465
- kredyty w rachunku bieżącym	1 839 291	1 574 485
- kredyty terminowe	6 218 419	5 058 596
- skupione wierzytelności	47 031	25 587
- zrealizowane gwarancje	3 682	1 368
- pozostałe należności	529 498	314 429
Budżet	348 616	406 148
- kredyty w rachunku bieżącym	4 398	932
- kredyty terminowe	344 218	405 216
- skupione wierzytelności	0	0
Dłużnicy różni (należności wykazywane w ramach innych aktywów)	113 269	94 747
Razem	37 215 204	25 713 708

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2008	31.12.2007
Finansowe	5 389 649	4 374 464
Gwarancyjne	1 829 781	1 627 981
Razem zobowiązania udzielone	7 219 430	6 002 445
Ogółem aktywa i pozycje pozabilansowe	44 434 634	31 716 153

W IV kwartale 2008 roku, w obliczu symptomów osłabienia wzrostu gospodarczego, Bank podjął decyzje mające na celu zaostreżenie polityki kredytowej w zakresie:

- kredytów ratalnych i gotówkowych poprzez obniżenie wskaźnika Dtl (Debt to Income) przy wyliczaniu zdolności kredytowej i ustanowienie dodatkowych ograniczeń dotyczących bardziej ryzykownych typów klienta oraz punktów sprzedaży, co będzie miało wpływ na ograniczenie akcji kredytowej Żagla w 2009 roku;
- kredytów mieszkaniowych poprzez podwyższenie marży na kredytach denominowanych w CHF oraz zmniejszenie LtV, co miało wpływ na ograniczenie akcji kredytowej już pod koniec 2008 roku, w szczególności jeśli chodzi o kredyty denominowane w walutach obcych. W IV kwartale wartość kredytów udzielonych wyniosła 1,5 mld zł, z czego 1 mld zł udzielono w październiku;
- kart kredytowych dla klientów indywidualnych poprzez ograniczenie sprzedaży do klientów z najlepszej grupy ryzyka;
- kosztów utrzymania ponoszonych przez gospodarstwa domowe poprzez wprowadzenie do oceny zdolności kredytowej nowych, wyższych kosztów utrzymania;
- klientów korporacyjnych poprzez ograniczenie akcji kredytowej do klientów o lepszych ratingach oraz do klientów z mniej ryzykownych branż;
- limitów profesjonalnych poprzez ograniczanie liczby dostępnych limitów profesjonalnych.

Znaczące osłabienie się polskiej waluty w IV kwartale 2008 roku spowodowało niekorzystne z punktu widzenia klientów Banku wyceny transakcji profesjonalnych, a przez to wzrost ryzyka kredytowego wynikającego z ewentualnego braku możliwości uregulowania należności w dniu rozliczenia transakcji.

W Banku funkcjonują procedury mające na celu ograniczenie ryzyka związanego z otwartą pozycją na instrumentach pochodnych:

- limity profesjonalne zatwierdzane są przez Komitet Kredytowy Banku;
- limity profesjonalne (kwota, okres, rodzaje produktów) określone są na podstawie klarownej polityki przyznawania tych limitów;
- wprowadzono codzienne raportowanie o limitach profesjonalnych, których wykorzystanie przekracza 80%;
- dokonywany jest regularny przegląd i ocena pozycji klientów przez Komitet Kredytowy Banku;
- w przypadku przekroczenia limitu profesjonalnego wymagane jest złożenie depozytu zabezpieczającego (odstąpienie od tej zasady może nastąpić jedynie za zgodą Komitetu Kredytowego Banku);
- ograniczono możliwość przedłużania pozycji zapadających;
- zaangażowano "specjalną jednostkę" w celu zarządzania ryzykiem kredytowym już na wstępnym etapie oceny tego ryzyka;
- stosowanie kodeksu dobrych praktyk dla pracowników Banku sprzedających produkty profesjonalne;
- ograniczanie ryzyka kredytowego dotyczącego swapów na stopę procentową poprzez ograniczanie pozycji do faktycznego finansowania dostarczonego klientowi przez Bank.

Ponadto w wyniku zaistniałej sytuacji, Bank ograniczył dostęp do wyżej wymienionych transakcji, poprzez redukcję liczby limitów profesjonalnych.

Walutowe instrumenty pochodne

	31.12.2008		Dane porównywalne 31.12.2007	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Ogółem zaangażowanie bilansowe z wyłączeniem banków	475 187	170 317	45 604	41 599
Pozycja netto zagregowana na poziomie klienta z wyłączeniem banków	307 242	2 372	24 948	20 944

Na dzień 31.12.2008 roku Bank posiadał zabezpieczenia dotyczące zawartych kontraktów walutowych w postaci blokady środków na rachunkach bankowych w łącznej kwocie 36 098 tys. zł. Jak wspomniano w punkcie 7.7 nieniejszego sprawozdania w wycenie instrumentów pochodnych uwzględniane jest także ryzyko kredytowe. W 2008 roku w rachunku wyników Banku ujęto odpis z tego tytułu w kwocie 19 mln zł. Odpis ten dotyczył opcji walutowych.

75.2 Ryzyko operacyjne

Grupa definiuje ryzyko operacyjne jako możliwość nieoczekiwanego wpływu na wynik finansowy, w wyniku niedostosowania bądź zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych, jak też na skutek zdarzeń zewnętrznych.

Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika na użytek wyliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

W związku z tym Bank, m.in.:

- posiada określony zakres odpowiedzialności osób w ramach tego systemu;
- prowadzi rejestr zdarzeń operacyjnych oraz strat wynikających z ryzyka operacyjnego;
- posiada system zarządzania ryzykiem operacyjnym, który podlega regularnym i niezależnym przeglądom.

Bank podjął działania ukierunkowane na stosowanie metody standardowej, poprzez m.in.: wzmocnienie systemu oceny ryzyka operacyjnego poprzez systematyczne dokonywanie samoocen ryzyka (RSA) w poszczególnych obszarach biznesowych oraz zarządzanie ryzykiem, poprzez implementację planów działania redukujących ryzyka oraz mierzenie poziomu ryzyk przy użyciu głównych wskaźników ryzyka (KRI). Celem jest efektywne włączenie wyniku oceny ryzyka w proces monitorowania i kontroli profilu ryzyka operacyjnego Kredyt Banku.

Istotną rolę we wdrażaniu narzędzi i technik zarządzania ryzykiem operacyjnym, odgrywają pracownicy pełniący funkcję koordynatorów ds. ryzyka operacyjnego, którzy wspierają zarządzających jednostkami biznesowymi. Bezpośrednia odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem operacyjnym spoczywa na zarządzających poszczególnymi liniami biznesowymi.

Infrastruktura zarządzania i metodologia są spójne w Banku i podmiotach zależnych. Wdrażają one analogiczne narzędzia identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego. Całość procesu jest nadzorowana przez Komitet Ryzyka Operacyjnego oraz Zarząd Banku.

75.3 Ryzyka rynkowe i ALM

Ryzyko rynkowe jest zdefiniowane jako stopień zagrożenia pozycji finansowej Banku na skutek niekorzystnych zmian parametrów rynkowych (stóp procentowych, kursów walutowych oraz cen akcji) i ich zmienności (volatility) na rynku.

Bank nie działa aktywnie na rynku akcji (inwestycje w akcje są to inwestycje długoterminowe lub inwestycje w strategiczne w podmioty zależne). Bank nie prowadzi również działalności na rynkach towarowych. W Banku spośród wszystkich rodzajów ryzyka rynkowego mamy do czynienia z ryzykiem stopy procentowej i ryzykiem walutowym.

Działalność Banku jest podzielona na dwie części: księgę handlową i księgę bankową. Ze względu na odmienny charakter otwieranych pozycji, ryzyko monitorowane jest w każdej księdze osobno.

75.3.1 Księga handlowa

Księga handlowa jest wydzieloną częścią portfela Banku, na której Bank zamierza uzyskiwać dochody wynikające z krótkoterminowych zmian cen, stóp procentowych, kursów walutowych, bądź innych parametrów rynkowych. Główna część działalności księgi handlowej jest związana z instrumentami finansowymi w PLN, w mniejszym stopniu są to także instrumenty finansowe w USD i EUR.

W portfelu handlowym podstawową miarą ryzyka jest wartość zagrożona (Value at Risk, VaR). Wartość zagrożona oznacza taką kwotę, że prawdopodobieństwo poniesienia przez Bank większej straty niż ta kwota wynosi 1% (przy założonym poziomie istotności 99% - taki poziom jest założony w Banku). VaR w Banku jest wyliczany metodą historyczną w horyzoncie czasowym 10 dni z uwzględnieniem wyliczeń danych rynkowych z ostatnich 500 dni. Limit VaR dla księgi handlowej jest nałożony na Global VaR obejmujący łącznie ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej. Wszystkie przedstawione wyliczenia miar ryzyka dla Księgi Handlowej dotyczą pozycji Banku.

Wartość zagrożona (wyliczona dla całej Księgi Handlowej – obejmuje zarówno ryzyko stopy procentowej jak i ryzyko kursowe) – dane w tys. EUR

limit	31.12.2008	Dane za 2008 rok		
		Średnia	Min	Max
VaR 3 000,0	1 257,09	1 173,89	353,20	4 611,33

Dane porównywalne na dzień 31.12.2007

Wartość zagrożona (wyliczona dla całej Księgi Handlowej – obejmuje zarówno ryzyko stopy procentowej jak i ryzyko kursowe) – dane w tys. EUR

limit	31.12.2007	Dane za 2007 rok		
		Średnia	Min	Max
VaR 3 000,0	1 100,42	508,06	175,86	1 212,45

75.3.1.1 Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej odzwierciedla stopień zagrożenia pozycji finansowej Banku na efekty niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych.

Poziom ryzyka stopy procentowej jest monitorowany i ograniczany (przez ustanowienie limitów) przy użyciu miary BPV (basis point value - wrażliwość ceny na równoległe przesunięcie stóp procentowych na krzywej dochodowości).

Wszystkie ww. limity dotyczą całej księgi handlowej. Zarządzający księgą handlową Wydział Księgi Handlowej w Departamencie Gospodarki Pieniężnej jest podzielony na dwie sekcje (głównym kryterium podziału jest termin pierwotny instrumentów/transakcji zawieranych na rynku międzybankowym): Short Term Desk i Long Term Desk. Działalność każdej z sekcji ograniczona jest poprzez wewnętrzne limity VaR i stop-loss (maksymalna akceptowana wartość straty).

Wartość zagrożona dla poszczególnych sekcji– dane w tys. EUR

		Limit	31.12.2008	Dane za 2008 rok		
				Średnia	Min	Max
Short term Desk	1 300,0		1 031,91	912,33	366,68	1 794,54
Long Term Desk	1 300,0		291,96	262,75	101,35	828,87

Dane porównywalne na dzień 31.12.2007

Wartość zagrożona dla poszczególnych sekcji– dane w tys. EUR

		limit	31.12.2007	Dane za 2007 rok		
				Średnia	Min	Max
Short term Desk	1 300,0		472,86	324,09	96,87	825,02
Long Term Desk	1 300,0		319,03	378,40	84,05	1 039,42

Dodatkowo przeprowadzana jest również analiza wrażliwości całej pozycji księgi handlowej na ryzyko stopy procentowej poprzez kalkulację VaR na ryzyko stopy procentowej (przy takich samych parametrach jak Global VaR, czyli przedział istotności 99%, horyzont czasowy 10 dni i horyzont obserwacji 500 dni). Wartości VaR na stopę procentową przedstawiają się następująco:

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko stopy procentowej– dane w tys. EUR

	31.12.2008	Dane za 2008 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	1 240,23	984,76	355,77	1 958,19

Dane porównywalne na dzień 31.12.2007

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko stopy procentowej– dane w tys. EUR

	31.12.2007	Dane za 2007 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	514,91	495,95	137,07	1 263,95

Analiza ryzyka stopy procentowej uzupełniona jest dodatkowo przez przeprowadzane testy warunków skrajnych wyrażające wielkość możliwej straty w sytuacjach bardzo niekorzystnych (kryzysowych) zmian stóp procentowych.

Opcje na stopę procentową

W swojej ofercie Bank proponuje klientom opcje na stopę procentową. Bank nie prowadzi portfela opcji na swój własny rachunek, tzn. nie prowadzi działalności spekulacyjnej. Opcje zawarte na rynku międzybankowym są opcjami zabezpieczającymi pozycję powstałą na skutek transakcji z klientem. Dlatego też ryzyko rynkowe w portfelu transakcji opcyjnych na stopę procentową nie występuje.

75.3.1.2 Ryzyko walutowe

Pozycja walutowa

Ryzyko kursowe wyraża stopień zagrożenia pozycji finansowej jednostki na skutek niekorzystnych zmian kursów walutowych na rynku. Zagrożenie to obejmuje dochody z operacji wymiany walutowej oraz wyceny otwartych pozycji walutowych, wynikających z różnicy między wartością aktywów i wartością zobowiązań w danej walucie. Pozycja walutowa Banku zarządzana jest łącznie dla księgi handlowej i bankowej. Zarządzanie pozycją walutową Banku odbywa się w księdze handlowej.

Na bazie dziennej przeprowadzana jest analiza wrażliwości całej pozycji księgi handlowej na ryzyko walutowe poprzez kalkulację VaR na ryzyko walutowe (przy takich samych parametrach jak Global VaR, czyli przedział istotności 99%, horyzont czasowy 10 dni i horyzont obserwacji 500 dni). Wartości VaR na ryzyko walutowe przedstawiają się następująco:

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko walutowe– dane w tys. EUR

	31.12.2008	Dane za 2008 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	343,88	462,00	17,49	4,472,25

Dane porównywalne na dzień 31.12.2007

Wartość zagrożona dla księgi handlowej – ryzyko walutowe– dane w tys. EUR

	31.12.2007	Dane za 2007 rok		
		Średnia	Min	Max
Trading	810,23	118,93	2,57	864,57

W przypadku ryzyka kursowego, metoda wartości zagrożonej jest codziennie uzupełniona przez testy warunków skrajnych (stress-testing) wyrażający wielkość możliwej straty w sytuacjach bardzo niekorzystnych (kryzysowych) zmian kursów.

Opcje walutowe

W swojej ofercie Bank proponuje klientom opcje walutowe. Bank nie prowadzi portfela opcji na swój własny rachunek, tzn. nie prowadzi działalności spekulacyjnej. Opcje zawarte na rynku międzybankowym są opcjami zabezpieczającymi pozycję powstałą na skutek transakcji z klientem. Dlatego też ryzyko rynkowe w portfelu transakcji opcyjnych FX nie występuje.

Poniżej zaprezentowano podział pozycji bilansowych i pozabilansowych według głównych walut.

Skonsolidowany bilans (stan na 31.12.2008)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	2 435	58 667	11 758	29 706	723 710	1 696	827 972
Należności od banków brutto	58 727	112 918	57 327	50 337	55 627	5 929	340 865
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	0	0	0	0	-2 261	0	-2 261
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0	1 208	0	41 213	1 275 343	0	1 317 764
Wycena instrumentów pochodnych	1 155	486 360	894	158 543	1 655 341	506	2 302 799
Należności od klientów brutto	9 771 758	2 104 409	4 402	361 649	15 417 360	1 069	27 660 647
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	-11 481	-47 689	-4	-806	-867 113	-238	-927 331
Inwestycyjne papiery wartościowe:	0	439 375	0	17 015	5 781 621	0	6 238 011
- dostępne do sprzedaży	0	303 069	0	17 015	4 045 043	0	4 365 127
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	136 306	0	0	1 736 578	0	1 872 884
Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0	0	0	0	10 131	0	10 131
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	421 866	0	421 866
Wartości niematerialne	0	0	0	0	60 924	0	60 924
Wartość firmy jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	36 052	0	36 052
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	98 000	0	98 000
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	209 867	0	209 867
Inne aktywa	0	8 941	52	3 385	122 968	24	135 370
Aktywa razem	9 822 594	3 164 189	74 429	661 042	24 999 436	8 986	38 730 676

Skonsolidowany bilans (stan na 31.12.2008) (c.d.)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	1 113 275	0	1 113 275
Zobowiązania wobec banków	4 189 836	4 405 177	246	512 155	3 007 857	9 742	12 125 013
Wycena instrumentów pochodnych	1 062	406 760	438	147 719	1 333 886	356	1 890 221
Zobowiązania wobec klientów	10 250	2 155 721	90 342	1 048 362	16 966 598	4 093	20 275 366
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	8 991	0	8 991
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	52 303	0	52 303
Rezerwy	412	1 519	0	810	42 031	14 702	59 474
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	855	0	855
Pozostałe zobowiązania	108	9 329	11	599	269 937	38	280 022
Zobowiązania podporządkowane	279 643	0	0	0	0	0	279 643
Zobowiązania razem	4 481 311	6 978 506	91 037	1 709 645	22 795 733	28 391	36 085 163

Pozycje pozabilansowe (stan na 31.12.2008)

<i>w tys. zł</i>	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania udzielone:	567 253	1 292 027	8 553	277 795	5 047 748	26 054	7 219 430
- finansowe	567 131	594 042	0	159 266	4 068 511	699	5 389 649
- gwarancyjne	122	697 985	8 553	118 529	979 237	25 355	1 829 781
Zobowiązania otrzymane:	98 049	900 563	0	86 515	741 813	2 359	1 829 299
- finansowe	98 049	417 240	0	0	4 100	2 359	521 748
- gwarancyjne	0	483 323	0	86 515	737 713	0	1 307 551
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	10 905 738	16 087 606	54 682	11 229 499	240 786 811	28 185	279 092 521
Pozostałe:	1 632 397	184 899	0	96 982	3 375 231	44	5 289 553
- otrzymane zabezpieczenia kredytowe	1 632 397	184 899	0	96 982	3 373 687	44	5 288 009
- pozostałe	0	0	0	0	1 544	0	1 544

Skonsolidowany bilans (stan na 31.12.2007 dane porównywalne)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 335	38 923	11 380	17 266	541 500	1 286	611 690
Należności od banków brutto	39 333	1 070 042	12 420	431 335	890 872	12 350	2 456 352
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od banków	0	0	0	0	-2 260	0	-2 260
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (z wyłączeniem wyceny instrumentów pochodnych)	0	2 348	54	28 489	434 136	0	465 027
Wycena instrumentów pochodnych	32	73 207	580	64 242	356 796	238	495 095
Należności od klientów brutto	2 843 145	1 325 299	1 968	155 446	13 126 602	3 724	17 456 184
Odpisy z tytułu utraty wartości należności od klientów	-17 488	-38 891	-1	-12 449	-765 251	-247	-834 327
Inwestycyjne papiery wartościowe:	0	330 656	0	13 963	5 137 716	0	5 482 335
- dostępne do sprzedaży	0	272 910	0	13 963	3 150 296	0	3 437 169
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	57 746	0	0	1 987 420	0	2 045 166
Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0	0	0	0	12 174	0	12 174
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	396 446	0	396 446
Wartości niematerialne	0	0	0	0	67 212	0	67 212
Wartość firmy jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	36 052	0	36 052
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	150 658	0	150 658
Należności z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	1 309	0	1 309
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	767	0	767
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	219 509	0	219 509
Inne aktywa	0	6 684	51	563	106 638	21	113 957
Aktywa razem	2 866 357	2 808 268	26 452	698 855	20 710 876	17 372	27 128 180

Skonsolidowany bilans (stan na 31.12.2007 dane porównywalne) (c.d.)

<i>w tys. zł</i>	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	1 101 661	0	1 101 661
Zobowiązania wobec banków	1 242 596	919 457	2 749	240 483	2 891 124	5 040	5 301 449
Wycena instrumentów pochodnych	30	36 319	8 085	82 347	347 398	191	474 370
Zobowiązania wobec klientów	8 299	1 513 117	144 301	1 152 739	14 267 674	2 508	17 088 638
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0	0	0	0	50 126	0	50 126
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0	0	0	0	7 228	0	7 228
Rezerwy	145	1 365	0	0	159 524	0	161 034
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	872	0	872
Pozostałe zobowiązania	9	5 702	39	431	265 720	362	272 263
Zobowiązania podporządkowane	0	394 235	0	0	0	0	394 235
Zobowiązania razem	1 251 079	2 870 195	155 174	1 476 000	19 091 327	8 101	24 851 876

Pozycje pozabilansowe (stan na 31.12.2007 dane porównywalne)

w tys. zł	CHF	EUR	GBP	USD	PLN	Pozostałe waluty	Razem
Pozycje pozabilansowe							
Zobowiązania udzielone:	199 194	869 127	129 588	170 638	4 481 220	152 678	6 002 445
- finansowe	198 972	328 257	804	63 268	3 781 367	1 796	4 374 464
- gwarancyjne	222	540 870	128 784	107 370	699 853	150 882	1 627 981
Zobowiązania otrzymane:	336 530	863 938	0	84 788	936 563	2 235	2 224 054
- finansowe	336 530	82 893	0	17 332	463 451	2 235	902 441
- gwarancyjne	0	781 045	0	67 456	473 112	0	1 321 613
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	2 055 580	8 854 269	177 094	4 870 563	202 005 559	202 154	218 165 219
Pozostałe:	639 713	258 991	0	86 378	2 225 329	1 413	3 211 824
- otrzymane zabezpieczenia kredytowe	639 713	258 991	0	86 378	2 223 785	1 413	3 210 280
- pozostałe	0	0	0	0	1 544	0	1 544

75.3.1.3 Ryzyko rynku kapitałowego

Bank nie prowadzi działalności na rynku akcji w ramach księgi handlowej.

75.3.1.4 Ryzyko cen towarów

Bank nie prowadzi działalności na rynku towarowym w ramach księgi handlowej.

75.3.1.5 Wymogi kapitałowe

Wymogi kapitałowe dla księgi handlowej według stanu na 31.12.2008 i 31.12.2007 roku przedstawiają się następująco:

Wymogi kapitałowe dla Księgi Handlowej (dane w tys. zł)

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	0	0
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	0	22
Ryzyko ogólne stóp procentowych	44 308	46 748
Ryzyko rozliczenia dostawy oraz kontrahenta	101 423	15 622
Ryzyko walutowe (łącznie dla Księgi Handlowej i Bankowej)	0	4 442
Całkowity wymóg kapitałowy w Księdze Handlowej	145 731	66 834

Wzrost wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta to efekt wzrostu ekspozycji oraz zmiany sposoby kalkulacji wymogu w związku z wprowadzeniem zasad Bazylei II.

75.3.2 Księga bankowa

Księga bankowa obejmuje operacje niezaliczone do portfela handlowego, tzn. działalność komercyjną oddziałów, pośredników kredytowych oraz portfele papierów wartościowych zabezpieczających płynność oraz stabilny dochód odsetkowy.

75.3.2.1 Ryzyko stopy procentowej

Bank aktywnie zarządza ryzykiem stopy procentowej w pięciu głównych walutach bilansu: PLN, EUR, USD, CHF, GBP.

W portfelu bankowym podstawowym narzędziem pomiaru i limitowania ryzyka jest luka stopy procentowej przygotowywana oddzielnie dla każdej z walut. Na jej podstawie wyliczane są następujące miary ryzyka:

- wrażliwość wyceny aktywów i zobowiązań (BPV);
- duration;
- wskaźniki luki skumulowanej.

Analiza luki stopy procentowej wykorzystywana w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej księgi bankowej przeprowadzana jest w oparciu o informacje o poszczególnych pozycjach bilansu Banku oraz pozycjach pozabilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych. W przypadku instrumentów finansowych bez określonego terminu wymagalności (na podstawie analiz stabilności dla każdego rodzaju produktu) w Banku został wprowadzony model cyklicznego rolowania się depozytów. Takie ujęcie produktów pozwala efektywniej zarządzać ryzykiem związanym z tego typu instrumentami oraz umożliwia otrzymanie stabilnego dochodu z inwestowania tych środków.

Dodatkowym narzędziem monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej są również testy warunków skrajnych oraz obliczenia wartości narażonej na ryzyko (VaR).

Analiza ryzyka stopy procentowej

Na potrzeby analizy ryzyka stopy procentowej przyjmowane są następujące założenia:

- część stabilna rachunków bieżących złotych oraz walutowych (EUR i USD) jest cyklicznie inwestowana na okres:
 1. 8 lat w przypadku PLN,
 2. 5 lat w przypadku EUR,
 3. 2 lat w przypadku USD;
- z kont oszczędnościowych złotych wydzielone są dwie części stabilne, pierwsza inwestowana jest cyklicznie (co miesiąc) na okres 6 miesięcy natomiast druga inwestowana jest na okres 5 lat (także co miesiąc);
- części niestabilne rachunków bieżących złotych, w EUR, USD oraz rachunki bieżące w pozostałych walutach klasyfikowane są w najkrótszym paśmie terminowym;
- części niestabilne kont oszczędnościowych złotych oraz konta oszczędnościowe w pozostałych walutach klasyfikowane są w najkrótszym paśmie terminowym;
- Obowiązuje zmieniona metodologia uwzględniania wolnego kapitału – co prawda w dalszym ciągu zatwierdzona na cały rok kwota wolnego kapitału inwestowana jest cyklicznie na okres 10 lat (co miesiąc inwestowana jest 1/120 wolnego kapitału), nadwyżka lub niedobór w stosunku do aktualnej kwoty wolnego kapitału klasyfikowana jest w najkrótszym paśmie terminowym, natomiast część pasywna portfela wolnego kapitału jest uznana jako niewrażliwa na zmiany stóp procentowych;
- dla pozycji kredytów niepracujących jest stosowany benchmark (40% - ON, 30% - 1M, 30% - 3M);
- kredyty wykazywane są w kwotach netto;
- kredyty przedstawiane są zgodnie z harmonogramem płatności;
- w raporcie luki prócz przepływów dotyczących nominalu prezentowane są również znane przyszłe przepływy odsetkowe;
- każdy przepływ jest proporcjonalnie dzielony na dwie części, które klasyfikowane są w sąsiednich punktach węzłowych krzywej;
- luka skumulowana liczona jest od najdłuższego pasma terminowego do najkrótszego.

Poniżej przedstawione zostały wykresy luki stopy procentowej dla pozycji wynikającej z działalności oddziałów (wraz z transakcjami zabezpieczającymi) w oparciu o wewnętrzny system stawek transferowych w poszczególnych walutach PLN, EUR, USD, CHF oraz GBP.

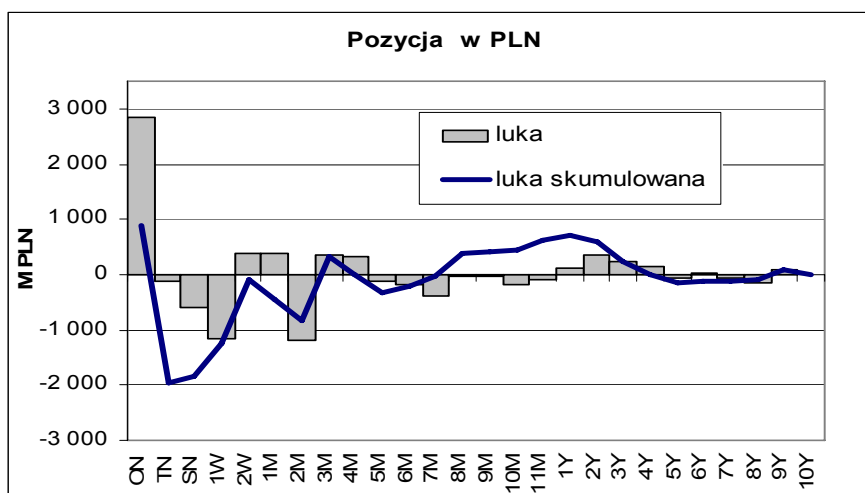
Wykresy przedstawiają niedopasowanie między terminami przeszacowania aktywów i pasywów w pasmach terminowych: od pasma ON (overnight) do pasma 10Y (10 lat). Luka skumulowana wyraża niedopasowanie łączne dla danego horyzontu czasowego przy czym kumulowanie luk przeprowadzane jest zaczynając od terminu najodleglejszego. Największe niedopasowania zarówno

w poszczególnych terminach jak i terminach skumulowanych pojawiają się w terminach do 3 mies. Jest to związane ze strukturą bilansu Banku a mianowicie główną pozycją kształtującą lukę stopy procentowej jest portfel kredytów klientów o zmiennym oprocentowaniu o okresach przeszacowania 1 mies. i 3 mies. oraz portfel kredytów w rachunkach bieżących z natychmiastowym terminem przeszacowania.

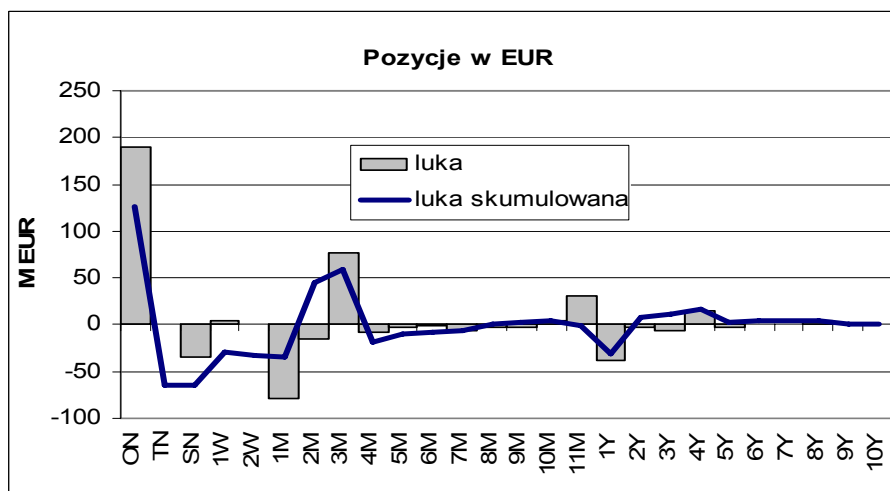
Bank aktywnie minimalizuje ryzyko wynikające z niedopasowania między aktywami i pasywami bilansowymi zamykając pozycje instrumentami pochodnymi oraz stosując rachunkowość zabezpieczeń.

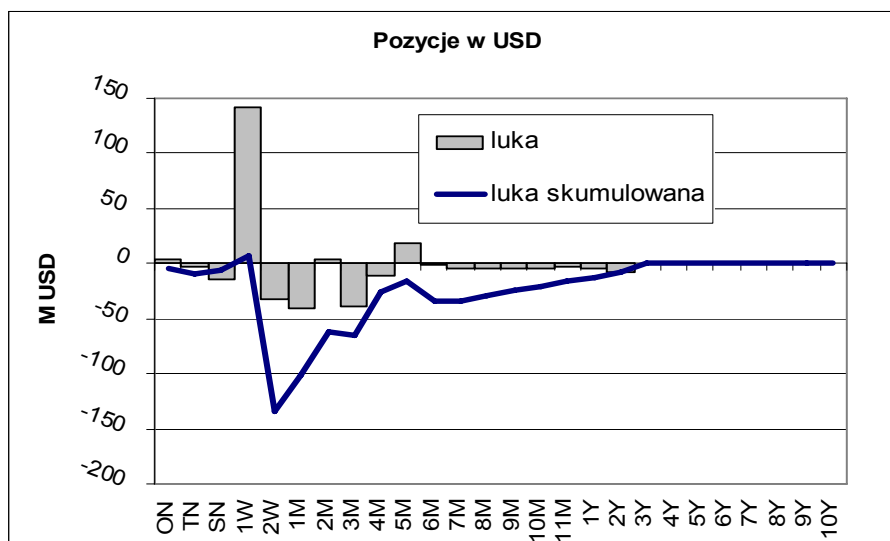
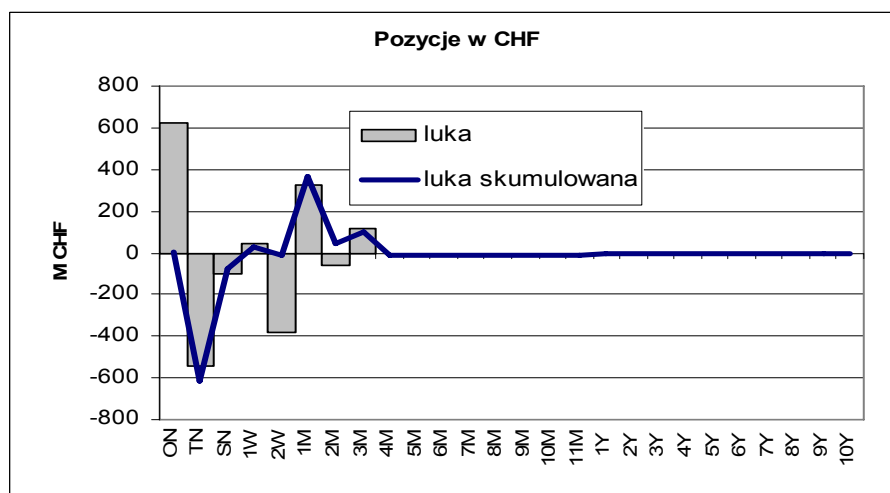
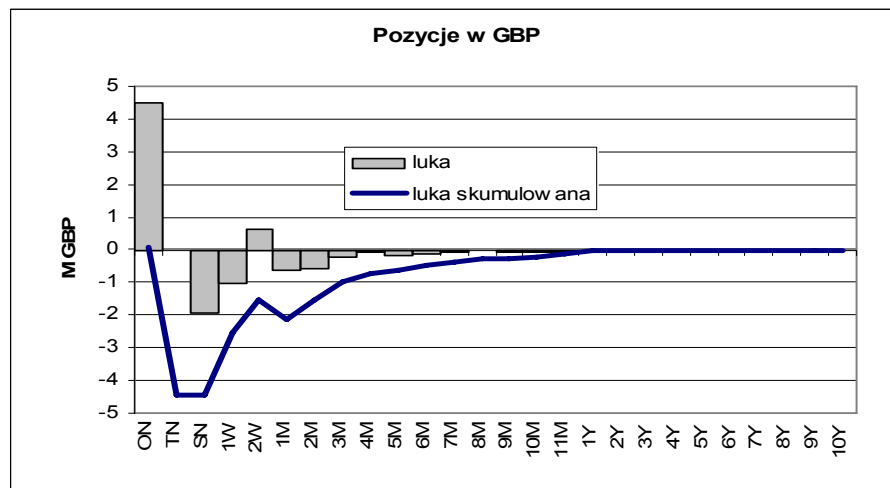
Dane dla Banku na dzień 31.12.2008 roku:

- PLN

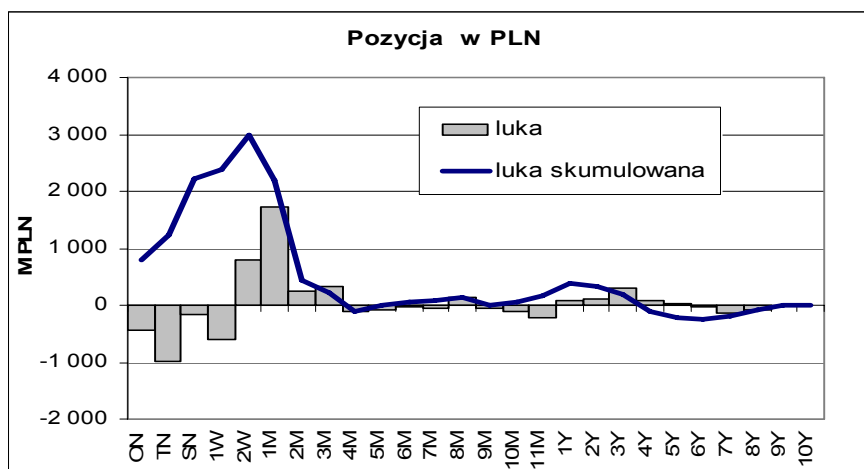
- EUR

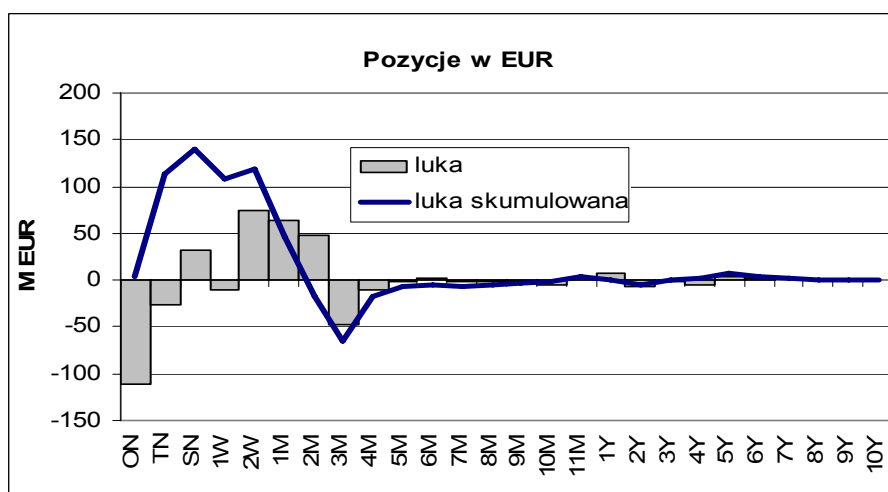
- USD**- CHF****-GBP**

Dane porównywalne dla Banku na dzień 31.12.2007 roku:

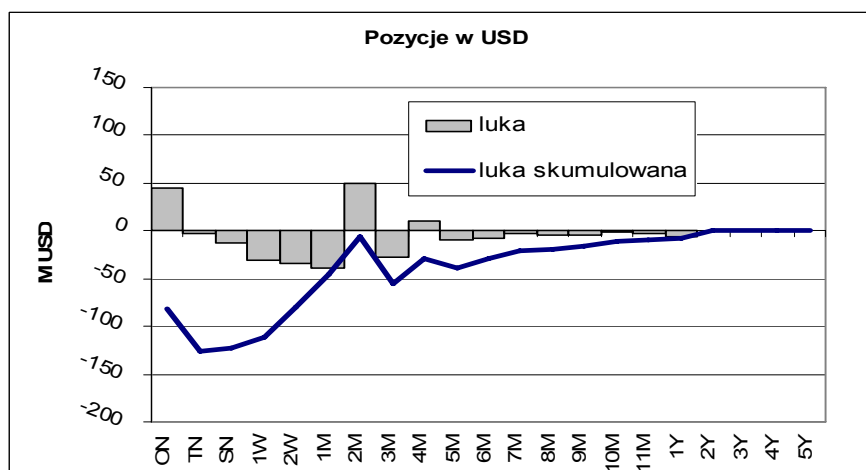
- PLN

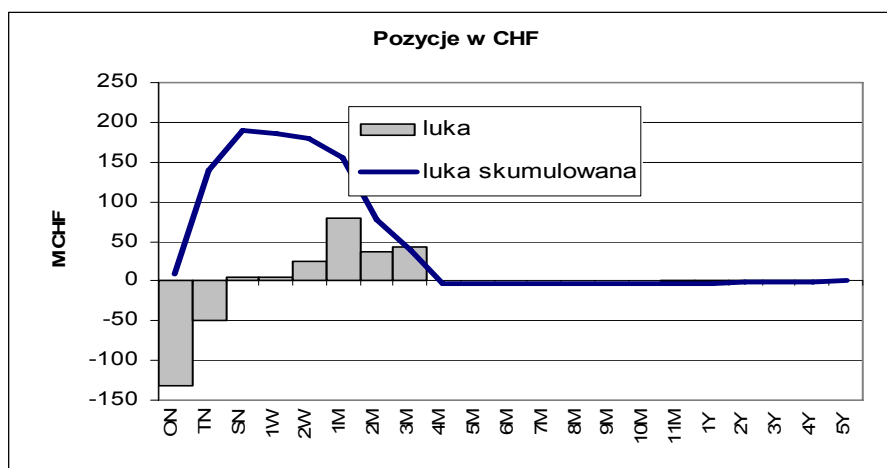
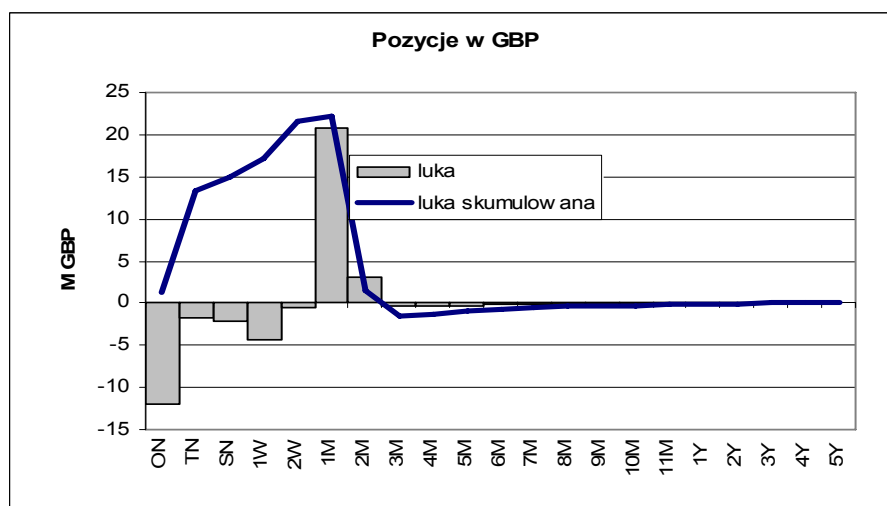

- EUR

- USD

- CHF**-GBP**

Poniższe tabele przedstawiają wskaźniki wrażliwości wartości Banku (BPV) przy równoległym przesunięciu stóp procentowych o 10 p.b. w górę dla poszczególnych walut.

Dane na dzień 31.12.2008 roku:

BPV w mln waluty	1 M	3M	6M	12M	3L	5L	Powyżej	Razem
PLN	-0,037	0,096	0,243	0,369	-1,401	-0,238	0,916	-0,052
EUR	0,008	-0,012	0,004	0,012	0,017	-0,104	-0,025	-0,100
USD	0,001	0,010	-0,004	0,020	0,014	0,000	0,000	0,041
CHF	-0,011	-0,020	0,001	0,003	0,014	0,006	0,000	-0,007
GBP	0,000	0,000	0,000	0,001	0,000	0,000	0,000	0,001

Dane na dzień 31.12.2007 roku:

BPV w mln waluty	1 M	3M	6M	12M	3L	5L	powyżej	Razem
PLN	-0,169	-0,122	0,143	0,216	-1,223	0,065	1,019	-0,071
EUR	-0,008	0,004	0,003	-0,001	0,012	0,003	-0,017	-0,004
USD	0,006	-0,002	0,004	0,016	0,000	0,000	0,000	0,024
CHF	-0,007	-0,017	0,000	0,001	0,003	0,003	0,000	-0,017
GBP	-0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,002

Łączna wartość BPV dla Księgi Bankowej przedstawiona jest poniżej. Liczona jest jako suma BPV dla poszczególnych walut i portfeli, przy czym w przeciwieństwie do wskaźników wrażliwości wartości Banku w podziale na poszczególne pasma terminowe (przedstawionych powyżej) nie uwzględniana jest strona pasywna portfela Wolnego Kapitału. Wynika to z metodologii wyliczania BPV dla potrzeb limitów i przyjętego założenia o niewrażliwości pasywnej strony Wolnego Kapitału na zmianę stóp procentowych.

		31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
BPV w mln EUR	Aktualne zasady		
(kalkulacja do limitu)	(obowiązują od maja 2007)	-2,055	-1,571

75.3.2.2 Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

W II półroczu 2008 roku Bank zakończył stosowanie rachunkowości zabezpieczeń do zabezpieczenia wartości godziwej (fair value hedge) dla transakcji asset swap. Celem zastosowania rachunkowości zabezpieczeń było zabezpieczenie obligacji o stałym oprocentowaniu transakcją IRS, od której Bank płacił stałe i otrzymywał zmienne oprocentowanie.

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Na koniec 2008 roku, w Banku kontynuowano stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla transakcji asset swap, polegające na zabezpieczeniu przepływów wynikających z obligacji o stopie zmiennej (zabezpieczenie polega na zawarciu transakcji IRS, w której Bank otrzymuje stałe a płaci zmienne przepływy odsetkowe).

Na koniec 2008 roku, Bank kontynuował także stosowanie rachunkowości zabezpieczeń do części portfela kredytów opartych na stopie O/N oraz do części portfela kredytów hipotecznych opartych na 3-miesięcznej stopie WIBOR. Pierwsze zabezpieczenie polega na stworzeniu struktury swapowej składającej się z odnawianej transakcji OIS (Bank płaci przepływ oparty o stopie O/N) oraz standardowej transakcji IRS, w której Bank płaci przepływy oparte o stopie zmiennej dopasowanej do daty zapadalności OIS oraz otrzymuje stałe przepływy odsetkowe. Ryzykiem zabezpieczanym jest ryzyko stopy procentowej płynące ze zmiany krótkoterminowych stóp procentowych. Drugie z wymienionych wyżej zabezpieczeń polega na zawarciu transakcji IRS, w której Bank otrzymuje stałe a płaci zmienne oprocentowanie. Ryzykiem zabezpieczanym jest ryzyko stopy procentowej płynące ze zmiany 3-miesięcznej stopy procentowej.

75.3.2.3 Ryzyko walutowe

Jak zostało wspomniane wyżej, zarządzanie pozycją walutową odbywa się w Księdze Handlowej. Powstałe w ciągu dnia pozycje z tytułu transakcji klientów Banku transferowane są za pomocą transakcji wewnętrznych do Księgi Handlowej.

Należy zaznaczyć, że ryzyko walutowe w Kredyt Banku postrzegane jest nie tylko jako ryzyko występujące przy otwartej pozycji walutowej, ale także jako ryzyko zmiany wartości określonych produktów na skutek zmiany kursów walut. W szczególności zagrożenie to występuje w przypadku kredytów udzielonych w walutach obcych. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego rosnącego w przypadku wzrostu kursu waluty, w której udzielono kredytu (dotyczy to również kredytu udzielonego w złotych, lecz o wartości indeksowanej do kursu waluty obcej), w umowach kredytowych klientów instytucjonalnych zawarte są klauzule zobowiązujące do ustanowienia dodatkowego zabezpieczenia lub zgody na przewalutowanie kredytu, gdy klient nie posiada przychodów w walucie kredytu. W celu zabezpieczenia ryzyka kursowego, na jakie narażony jest klient, oferowane mu są transakcje pochodne (forwardy, opcje).

W celu ograniczenia ryzyka walutowego przy udzielaniu kredytu na cele mieszkaniowe w walucie obcej klientom indywidualnym, Bank badając zdolność kredytową:

- a) ustala wysokość kwoty najwyższej miesięcznej raty kapitałowo-odsetkowej wnioskowanego kredytu przy założeniu, że kapitał wnioskowanego kredytu jest większy o 20%;
- b) Bank ustala maksymalny poziom wskaźnika LtV (*Loan To Value*) na niższym poziomie niż dla kredytów złotych (wskaźnik LtV należy rozumieć jako stosunek wartości kredytu do wartości nieruchomości zabezpieczającej);
- c) dodatkowo wnioskodawca jest informowany o ryzyku zmian kursów walutowych.

75.3.3 Ryzyko płynności

Z działalnością każdego banku nieodłącznie związane jest ryzyko płynności. Wynika ono między innymi z niedopasowania aktywów i zobowiązań pod względem terminów płatności, które jest naturalną konsekwencją rozbieżnych potrzeb klientów w zakresie bankowych usług depozytowych i kredytowych. Najistotniejszym elementem prowadzonej przez Bank polityki zarządzania aktywami i zobowiązaniami jest utrzymanie płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do terminowego realizowania zobowiązań finansowych. Płynność bieżąca utrzymywana jest poprzez korygowanie nadwyżki lub niedoboru środków płynnych operacjami przeprowadzanymi na międzybankowym rynku pieniężnym. Bezpieczeństwo Banku jest zapewnione poprzez utrzymywanie płynnych rezerw oraz właściwej struktury terminowej i jakościowej całego bilansu. Decyzje w zakresie zarządzania ryzykiem płynności podejmuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku. Departament Zarządzania Ryzykiem dokonuje pomiaru i monitorowania płynności strategicznej (długoterminowej).

Bank zabezpiecza ryzyko płynności poprzez:

- utrzymywanie odpowiedniego poziomu gotówki, z uwzględnieniem wielkości rezerw obowiązkowych;

- posiadanie odpowiedniej wielkości portfeli płynnych papierów wartościowych (obligacji rządowych);
- wykonywanie transakcji na instrumentach pochodnych;
- utrzymywanie zróżnicowanego portfela depozytów w kategoriach terminów i klientów;
- dostęp do rynku międzybankowego i operacji otwartego rynku;
- dostęp do kredytu lombardowego.

Bardzo ważnym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo działalności Banku jest wsparcie inwestora strategicznego – Grupy KBC.

Analiza sytuacji płynnościowej Banku, dokonywana jest głównie na podstawie oceny stabilności bazy depozytowej oraz raportu luki płynności, m.in. poprzez monitorowanie niedopasowania terminów zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań, co umożliwia prognozowanie zapotrzebowania na środki płynne oraz uniknięcie nadmiernej koncentracji wypłat środków w jednym terminie.

Zobowiązania wobec klientów na dzień 31.12.2008 - przepływy umowne/kontraktowe (przepływy odsetkowe zgodnie z metodologią FSA (Financial Services Authority - brytyjski nadzór finansowy) wykazywane są do 6 miesięcy); część stabilna rachunków bieżących i kont oszczędnościowych wykazywana zgodnie z metodologią benchmarkowych portfeli cyklicznych.

Raport luki płynności

Dane na dzień 31.12.2008 roku (mln PLN) - dane dla Banku i najistotniejszych podmiotów w Grupie:

	do 1M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 M - 1 Y	1Y - 2 Y	2Y - 3 Y	3Y - 5 Y	powyżej 5 Y	Razem
Rachunki bieżące / konta oszczędnościowe	1 770,98	471,62	523,62	631,62	1 438,62	1 384,67	2 321,84	948,75	9 491,72
Depozyty	4 691,00	3 036,83	1 469,60	1 387,19	75,60	95,44	200,50	1,01	10 957,18
Depozyty międzybankowe	2 940,29	2 314,83	39,58	275,77	0,00	0,00	0,00	0,00	5 570,47
Obligacje perpetualne i pożyczki	35,72	32,82	54,09	0,00	1 844,66	2 634,85	2 037,17	279,91	6 919,22
LORO	38,00	0,29	0,47	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	38,76
Transakcje REPO	203,50	924,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 127,66
Wolny kapitał*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 754,30	1 754,30
Inne	0,04	54,65	0,00	184,89	0,87	0,00	0,00	0,00	240,44
Instrumenty pochodne - przepływy do otrzymania									
Transakcje swap - sprzedaż	4 172,50	2 196,50	755,44	147,99	192,53	23,35	0,00	0,00	7 488,30
IRS/CCIRS	499,98	849,47	1 088,93	278,02	155,75	24,23	32,03	34,85	2 963,26
FRA	28,02	72,18	123,37	166,74	55,30	0,00	0,00	0,00	445,62
Instrumenty pochodne - przepływy do zapłacenia									
Transakcje swap - kupno	4 216,03	2 237,56	716,80	155,55	173,81	19,88	0,00	0,00	7 519,62
IRS/CCIRS	443,40	692,16	1 028,09	279,91	148,63	20,14	27,10	31,98	2671,40
FRA	20,30	74,23	130,29	206,72	65,00	0,00	0,00	0,00	496,54
RAZEM	9 658,76	6 720,98	1 994,79	2 528,90	3 343,62	4 107,40	4 554,58	2 981,10	35 890,13

*kapitał własny bez wyniku bieżącego pomniejszony o wartość netto majątku trwałego (bez leasingu finansowego i operacyjnego), wartość netto WNIP (bez leasingu finansowego i operacyjnego) i o wartość netto udziałów w finansowych podmiotach zależnych

Dane porównywalne na dzień 31.12.2007 roku (mln PLN)

	do 1M	1 - 3 M	3 - 6 M	6 M - 1 Y	1Y - 2 Y	2Y - 3 Y	3Y - 5 Y	powyżej 5 Y	Razem
Rachunki bieżące / konta oszczędnościowe	2 491,46	876,09	599,89	579,72	1 299,94	1 246,38	1 914,33	719,17	9 726,98
Depozyty	6 280,46	1 196,28	546,74	393,41	18,37	2,44	260,56	1,28	8 699,54
Depozyty międzybankowe	2 376,90	131,77	57,54	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	2 566,81
Obligacje perpetualne i pożyczki	13,39	24,99	432,25	0,00	0,00	861,26	1 846,31	0,00	3 178,20
LORO	23,71	0,17	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24,15
Transakcje REPO	50,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,10
Wolny kapitał*	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 535,23	1 535,23
Inne	0,13	64,93	0,00	87,89	0,00	0,00	0,00	0,00	152,95
Instrumenty pochodne - przepływy do otrzymania									
Transakcje swap - sprzedaż	2 485,64	123,92	14,43	114,26	0,81	0,00	0,00	0,00	2 739,06
IRS/CCIRS	426,32	389,10	761,63	505,54	0,00	0,00	11,51	26,19	2 120,29
FRA	13,44	25,50	41,13	51,87	16,17	-	-	-	148,11
Instrumenty pochodne - przepływy do zapłacenia									
Transakcje swap - kupno	2 477,29	123,87	13,55	113,90	0,72	0,00	0,00	0,00	2 729,33
IRS/CCIRS	437,00	391,31	864,55	507,72	0,00	0,00	11,98	27,17	2 239,73
FRA	12,82	25,87	37,92	43,46	11,67	-	-	-	131,74
RAZEM	11 237,86	2 296,76	1 735,52	1 055,03	1 313,72	2 110,08	4 021,67	2 256,66	26 027,30

* kapitał własny bez wyniku bieżącego pomniejszony o wartość netto majątku trwałego (bez leasingu finansowego i operacyjnego), wartość netto WNiP (bez leasingu finansowego i operacyjnego) i o wartość netto udziałów w finansowych podmiotach zależnych

Na koniec roku 2008 w porównaniu z końcem roku 2007 zauważalne są następujące zmiany w strukturze zobowiązań finansowych Banku:

- spadek salda rachunków bieżących i kont oszczędnościowych (o 1 365 mln zł);
- wzrost salda depozytów (o 2 652 mln zł);
- kwota przyjętych depozytów międzybankowych zwiększyła się o 1 614 mln zł;
- wzrost salda pożyczek na rynku hurtowym (o 3 077 mln zł);
- na koniec roku 2008 Bank posiadał w swoim bilansie transakcje repo (na kwotę 1 128 mln zł).

Płynność finansowa Banku monitorowana jest również w oparciu o system wskaźników obrazujących strukturę zobowiązań i należności dla pasm terminowych od 7 dni do 5 lat.

- wskaźnik płynności – Stock Liquidity Ratio (SLR) – wskaźnik płynności krótkoterminowej (do 5 dni roboczych);
- wskaźnik płynności – Liquidity Mismatch Ratio (LMR) – wskaźnik płynności średnioterminowej (do 3, 6 miesięcy);
- wskaźnik płynności – Coverage Ratio (CR) – wskaźnik płynności informujący o stopniu finansowania długoterminowych aktywów długoterminowymi pasywami (1, 2, 3 i 5 lat).

Płynność Banku monitorowana jest również poprzez zestaw nadzorczych miar płynności.

W Banku kontynuowane są prace nad metodologią urealniania raportu opisującego lukę płynności. Urealnianie luki ma na celu pokazanie prawdziwego obrazu płynności – Bank modeluje zachowania klientów (ilość odnawianych depozytów terminowych; kwoty przyznanych, lecz jeszcze nie pociągniętych kredytów) oraz uwzględnia wyniki tych analiz w obrazie płynności banku.

75.3.3.1 Nadzorcze miary płynności

Od 1.01.2008 roku weszła w życie Uchwała nr 9/2007 KNB z dnia 13.03.2007 roku w sprawie ustalania wiążących banki norm płynności. Od 30.06.2008 roku Bank zobowiązany jest do zachowania wskaźników wymienionych w uchwale powyżej ustalonego minimum.

Dane dla Banku na dzień 31.12.2008 roku

Aktywa		w tys. zł
A1	Podstawowa rezerwa płynności	6 532 668,10
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	5 118 775,37
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym	11 419 666,16
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	26 989 782,88
A5	Aktywa niepłynne	444 664,61
Pasywa		w tys. zł
B1	Fundusze własne pomniejszone o łączną wartość wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego i z tytułu ryzyka rozliczenia dostawy oraz ryzyka kontrahenta	2 395 476,81
B2	Środki obce stabilne	27 404 747,41
B3	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym	11 169 290,15
B4	Pozostałe zobowiązania	240 237,83
B5	Środki obce niestabilne	11 091 833,30

	Miary płynności	Wartość minimalna	Wartość
M1	Luka płynności krótkoterminowej: $((A1+A2)-B5)$	0,00	559 610,17
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej: $((A1+A2)/B5)$	1,00	1,05
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi: $(B1/A5)$	1,00	5,39
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi: $((B1+B2)/(A5+A4))$	1,00	1,09

75.3.3.2 Stabilność źródeł finansowania

<i>w tys. zł</i>	Stan na 31.12.2008	Stan na 31.12.2007
Kredyty i pożyczki otrzymane z Grupy KBC	6 763 261	2 750 710
- w tym denominowane w walucie	4 991 104	1 513 882
Depozyty terminowe	4 087 081	2 517 509
- w tym z Grupy KBC	3 993 949	370 239
Rachunki bieżące	1 271 449	28 114
Inne zobowiązania	3 222	5 116
Razem zobowiązania wobec banków	12 125 013	5 301 449
Zobowiązania podporządkowane *	279 634	394 235
Razem	12 404 647	5 695 684

*w całości denominowane w walucie

Grupa finansuje akcję kredytową (szczególnie w części kredytów udzielonych w walutach obcych) nie tylko bazą depozytów, ale również w dużej mierze finansowaniem udostępnionym przez głównego udziałowca Banku – KBC. Kredyty i pożyczki zaciągnięte oraz otrzymane depozyty będą odnawiane w momencie zapadalności, co pozwala je traktować jako długoterminowe finansowanie.

Dywersyfikacja bazy depozytowej sprawia, że Bank nie jest wyraźnie uzależniony od określonego segmentu rynku, grupy klientów lub konkretnego typu depozytu.

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- klienci indywidualni	46%	51%
- instytucje finansowe	16%	9%
- podmioty gospodarcze	28%	28%
- sektor budżetowy	10%	12%
Razem	100%	100%

Wyraźna zmiana w strukturze podmiotowej bazy depozytowej wynika z rozwoju działalności „bankassurance” i bliższej współpracy z TUnŻ Warta S.A. oraz TUiR Warta S.A.

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- depozyty bieżące	24%	28%
- lokaty negocjowane	30%	34%
- depozyty terminowe	22%	10%
- konta oszczędnościowe	24%	28%
Razem	100%	100%

Zmiany w strukturze rodzajowej bazy depozytowej są z jednej strony odzwierciedleniem polityki Banku w obszarze „bankassurance”, z drugiej zaś zmianą polityki Banku odnośnie oferowanych produktów klientom indywidualnym, która nastąpiła pod koniec roku (wzrost salda depozytów terminowych kosztem spadku sald rachunków bieżących i kont oszczędnościowych).

Korzystna ze względu na pierwotny termin wymagalności jest także struktura depozytów terminowych (bez lokat międzybankowych i lokat negocjowanych). Na dzień 31.12.2008 roku i 31.12.2007 roku kształtowała się następująco:

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
- do 1 tygodnia	11%	26%
- do 1 miesiąca	2%	7%
- do 3 miesięcy	32%	18%
- do 6 miesięcy	37%	23%
- do 12 miesięcy	15%	17%
- do 24 miesięcy	1%	3%
- pozostałe	2%	6%
Razem	100%	100%

	31.12.2008	Dane porównywalne 31.12.2007
PLN	86%	83%
USD	5%	7%
EUR	8%	9%
GBP	1%	1%
CHF	0%	0%
Razem	100%	100%

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

data	19.02.2009	Maciej Bardan	Prezes Zarządu	
data	19.02.2009	Umberto Arts	Wiceprezes Zarządu	
data	19.02.2009	Lidia Jabłonowska - Luba	Wiceprezes Zarządu	
data	19.02.2009	Krzysztof Kokot	Wiceprezes Zarządu	
data	19.02.2009	Michał Oziembło	Wiceprezes Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

data	19.02.2009	Grzegorz Kędzior	Dyrektor Departamentu Rachunkowości i Sprawozdawczości Zewnętrznej	
------	------------	------------------	---	-------